

MUNI

Koncepce rozvoje univerzitního sportu na MU 2021–2025

Masarykova univerzita

Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno, Česká republika
T: +420 549 49 1111, E: info@muni.cz, W: www.muni.cz

M U N I

**Koncepce rozvoje
univerzitního sportu
na MU
2021–2025**

Masarykova univerzita

Žerotínovo nám. 617/9, 601 77 Brno, Česká republika
T: +420 549 49 1111, E: info@muni.cz, W: www.muni.cz

Fakulta sportovních studií
2021

Kolektiv autorů:

PhDr. Jan Cacek, Ph.D.
Mgr. Roman Drga
Mgr. Lenka Goldmannová, MPA
doc. PaedDr. Emanuel Hurych, Ph.D.
Mgr. Michal Jilka, Ph.D.
Mgr. Tomáš Kalina
doc. PhDr. Mgr. Simona Koryčánková, Ph.D.
Mgr. Adam Kyselica
doc. Mgr. Jiří Nykodým, Ph.D.
Mgr. Bc. Oldřich Racek, Ph.D.
Mgr. Tomáš Sedláček
doc. Mgr. Milena Strachová, Ph.D.
doc. PhDr. Mgr. Hana Svatoňová, Ph.D.
Mgr. Zora Svobodová, Ph.D.
Mgr. Milan Šipl
Bc. Timofei Tonkikh
Mgr. Jiří Uher
prof. PhDr. Hana Válková, CSc.
Mgr. Jaroslav Vrbas, Ph.D.
doc. Mgr. Martin Zvonař, Ph.D.
Bc. Mgr. Alexandr Zvonek, Ph.D.

Obsah

1. Úvod	6
2. Brněnský vysokoškolský sport	7
3. Význam sportu a pohybové aktivity v univerzitním kontextu.....	10
3.1. Úvodem	10
4. Koncepční, organizační a legislativní rámec sportu.....	16
4.1. Podpora z VSC	16
4.2. Podpora z ČAUS.....	16
4.3. Podpora z NSA	16
4.4. Přehled investičních programů 2021	18
5. Přehled individuálních a kolektivních sportů	20
5.1. Sporty zařazené na univerziádě	20
5.2. Sporty a sportovní disciplíny zařazené na olympijské hry	21
6. Vysokoškolský sport a soutěže (Univerziáda, AMS, AME, vysokoškolské ligy).....	22
6.1. Mistrovské soutěže	22
Světové univerzitní hry (dříve Světová Univerziáda)	22
Akademická mistrovství světa (AMS).....	22
Mistrovství Evropy univerzit (MEU)	23
Evropské univerzitní hry (EUH).....	23
České akademické hry (ČAH).....	23
Akademická mistrovství České republiky (AMČR).....	23
6.2. Nemistrovské soutěže.....	23
6.3. Vysokoškolské ligy	23
6.4. Centrum univerzitního sportu (CUS).....	24
6.5. Univerzitní ligy.....	24
6.6. Česká asociace univerzitního hokeje.....	25
6.7. Univerzitní osmy.....	25
6.8. Nejlepší akademičtí sportovci města Brna.....	25
7. Tělesná výchova a sport studentů se specifickými nároky	26
7.1. Studenti se specifickými nároky na Masarykově univerzitě.....	26
7.2. Celouniverzitní tělesná výchova a studenti se specifickými nároky	27
7.3. Studia tělesné výchovy a sportu (kinantropologická) a studenti se specifickými nároky na FSpS	28
7.4. Speciální sportovní vybavení	29
7.5. Spolupráce	30
7.6. Reprezentace Masarykovy univerzity	30

8. Benefity pohybové aktivity a sportu (postoje v oblasti doporučení pohybové aktivity a popularizace odborných výsledků)	31
8.1. Zdravotní benefity pohybové aktivity dospělé populace	31
8.2. Doporučení pro dospělé populaci	32
9. Popularizace sportu, soutěží atd.	34
10. Sport na MU	35
10.1. Sport studentů	35
10.2. Sport zaměstnanců	38
11. E-sporty	43
12. Třetí rozměr sportu	45
13. Financování sportu na MU	46
14. Infrastruktura – stavby	49
14.1. Perspektiva	55
15. Analýza konkurenčního prostředí	56
16. SWOT analýza	63
17. Návrhová část.....	65
17.1. Vize rozvoje sportu MU	65
17.2. Návrh strategických cílů pro naplnění vize	66
17.3. Návrh specifických cílů rozvoje sportu MU	68
17.4. Návrh indikátorové soustavy	83
18. Zdroje	86
19. Seznam příloh	89
19.1. Tabulky.....	89
19.2. Grafy.....	89
19.3. Obrázky	89

1. Úvod

Sport a pohybová aktivita jsou základními složkami prevence nemocí a podpory zdraví. Pravidelný pohyb má přímý vliv na kvalitu života, snižuje riziko nemocí a obecně zlepšuje fyzickou i psychickou kondici. Proto je vytváření podmínek pro pohybové aktivity všech skupin obyvatelstva jedním z úkolů státní politiky v oblasti sportu. Zvláštní pozornost je věnována rozvoji školního a univerzitního sportu, protože rozvoj zdravých pohybových návyků v mladém věku umožní zodpovědný přístup k pohybovým a sportovním aktivitám i v dospělosti.

Masarykova univerzita má již od počátku své existence mimořádný přístup k pohybové aktivitě svých studentů. V současné době každý student prezenčního bakalářského a pětiletého magisterského studia musí během svého studia absolvovat minimálně dva předměty tělesné výchovy. Masarykova univerzita se v oblasti tělesné výchovy kontinuálně rozvíjí – zlepšuje podmínky pro sport studentů, rozšiřuje nabídku sportů, stará se o pohybovou aktivitu svých zaměstnanců a investuje do nových sportovních zařízení. V roce 2010 byl například uveden do provozu nový sportovní areál Kampus-Bohunice, čímž došlo k výraznému zlepšení podmínek pro sport a pohybovou aktivitu studentů a zaměstnanců. Zároveň je Masarykova univerzita jediná brněnská vysoká škola, která má fakultu zaměřenou výhradně na vědy o sportu – Fakultu sportovních studií.

Koncepce rozvoje univerzitního sportu na MU je strategickým dokumentem vytvořeným na základě analytických podkladů, které zpracovali odborníci z Fakulty sportovních studií s využitím svých odborných znalostí a zkušeností v oblasti sportu a pohybové aktivity.

Koncepce stanovuje vize a specifické cíle, na jejichž základě jsou definovány tři prioritní oblasti – vlastní sportovní infrastruktura, sport studentů a sport zaměstnanců. Strategické cíle označují, k čemu má v prioritních oblastech koncepce přispívat. Také jsou stanoveny specifické cíle a rozpracovány konkrétní návrhy, jak těchto cílů dosáhnout. Důležitou částí koncepce je indikátorová soustava, pomocí níž lze průběžně sledovat a monitorovat pokrok plnění cílů a záměrů *Koncepce rozvoje univerzitního sportu na MU*.

2. Brněnský vysokoškolský sport

První zmínky o organizovaném sportu vysokoškoláků v českých zemích pochází z Brna. V roce 1904 založili, za spontánní podpory několika významných členů profesorského sboru, posluchači brněnské vysoké školy technické první moravský sportovní klub (SK) Moravská Slavia. Velkými propagátory sportu v Brně byli také středoškolští učitelé tělocviku. U založení SK Moravská Slavia stál středoškolský pedagog, průkopník sportu v Brně na přelomu 19. a 20. století, Jaroslav Karásek, který patřil mezi spolupracovníky klubu a stal se jeho prvním místopředsedou.¹ Také v souvislosti s jeho působením a všeobecně s tělesnou výchovou na střední škole bylo na vysokou školu technickou nasměřováno mnoho sportovně založených studentů. Dalším z pilířů organizované tělesné výchovy navysokých školách v Brně se stalo založení SK Česká technika Brno, který vznikl v roce 1912.

SK Moravská Slavia, jehož název se v různých obměnách udržel až dodnes, se hned od počátku stal akademickým klubem s většinovým zastoupením studentů, středoškolských a vysokoškolských profesorů. Moravská Slavia nebyla nikdy výhradně univerzitním klubem. Klub se zpočátku vyvíjel především díky aktivitě studentů a mohl se chlubit jejich sportovními úspěchy ve fotbale, lehké atletice, šermu, tenisu a v zimních sportech. Postupem času se vazby na vysokoškolské prostředí utlumily a klub se profiloval jako personálně i hospodářsky nezávislý spolek.²

O položení ideového základu pro vznik sportu na vysokých školách v českých zemích i v pozdějším Československu se zasloužil lektor tělocviku a sportovních her František Smotlacha. Tento významný propagátor vědeckého přístupu k pohybovému vzdělávání vysokoškoláků založil v Praze roku 1910 první výslovně univerzitní sportovní spolek pod názvem Vysokoškolský spolek pro tělocvik a sport, hry a skauting.³

Po první světové válce se zájem o tělovýchovu a sport u posluchačů vysokých škol přirozeně zvyšoval. V Brně sportovali studenti v několika spolcích a věnovali se kromě fotbalu a šermu také tenisu, atletice, plavání a sportovním hrám. V roce 1921 byl zřízen lektorát tělesné výchovy na vysoké škole zemědělské. V roce 1923 byl obnoven SK Česká technika Brno a vznikl další sportovní spolek Universita Brno a vysokoškolský sportovní spolek na německé technice.⁴

Na podzim roku 1926, vznikl vysokoškolský lyžařský Ski klub. Dal by se považovat za předchůdce Vysokoškolského sportu Brno, protože sdružoval 79 členů ze všech vysokých brněnských škol. V téže roce byl na popud profesora Lékařské fakulty MU v Brně MUDr. Eduarda Babáka vytvořen na Masarykově universitě lektorát tělesné výchovy a na České vysoké škole technické lektorát sportu a her.⁴ Po jmenování Františka Vojty lektorem tělesné výchovy na lektorátu tělesné výchovy MU a lektorátu České vysoké školy technické, se sportovní spolek Univerzita Brno a SK Česká Technika spojily do jedné studentské organizace a v roce 1927 byl založen Vysokoškolský sport Brno (VSB).⁵ Hlavními iniciátory myšlenky soustředit vysokoškolský sport do jedné spolkové organizace, která měla

¹ STRACHOVÁ, Milena. Aktuální trendy vysokoškolského sportu v Brně. In Jaroslav Brodání. *Pohyb a kvalita života 2015*. Zborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. Nitra: KTVŠ PF UKF, 2015. s. 20-29. ISBN 978-80-558-0847-5.

² VOJTA, František. *První rok za námi. Lektorát tělesné výchovy při Masarykově universitě. Lektorát sportu a her při České vysoké škole technické. Vysokoškolský sport, Brno*. Brno: Vysokoškolský sport Brno, 1927.

TYRŠ, Miroslav. *Náš úkol, směr a cíl. Vzdělávací odbor České obce Sokolské. Rádce sokolský*. Praha: České obce Sokolské, 1897, s. 23-25.

³ BĚLOHLÁVEK, Jan. *100 let českého vysokoškolského sportu*. Praha: Olympia, 2010. ISBN 978-80-7376-248-3.

⁴ SMOTLACHA, František. *Dějiny vědy v tělesné výchově*. Praha, 1935.

⁵ STRACHOVÁ, 2015, op. cit.

vyhovovat různorodým zájmům a potřebám studentů, byli Eduard Babák a František Vojta, který se stal prvním předsedou VSB.

Vysokoškolský sport byl na vysokých školách zaveden samotnými školami a byl veden a řízen samosprávně a svépomocně studenty a příslušníky těchto škol. Odlišoval se od ostatních tělovýchovných a sportovních organizací hlavně tím, že povinností každého člena bylo především „včas dostudovat“. V prvních letech se VSB potýkal s nedostatkem sportovišť a financí, proto byla sportoviště většinou pronajímána. I přesto měl v počátcích 21 odborů a počet studentů i zájem veřejnosti o sportovní život vysokoškoláků meziročně pravidelně vzrůstal. Největší zájem měli studenti o odbor lyžařský. Následovaly odbory plavecký, lehkotletický, šermířský, rohovnický, volejbalový, basketbalový, odbor házené, fotbalu, vodní turistiky, táboření, bruslení, hokejový odbor, odbor zdravotní, tiskový a zahraniční. Ženy zajímala rytmika při hudbě.⁶

VSB měl také veslařský oddíl v Pisárkách a oddíl jeskyňářský. Nabídka sportovních odborů se každým rokem navyšovala, zájem byl o košíkovou, tělocvik, jízdu na koni, stolní tenis, házenou, horolezectví, turistiku a tábournictví. Tradicí vysokoškolského sportu se stala každoroční vzájemná atletická utkání studentů Technika–Univerzita, letní výcvikové tábory a zimní lyžařské pobyty. Mezi vysokými školami docházelo k propojování a vzájemnému soutěžení, např. fotbalová utkání mužstev vysokých škol z Prahy, Brna a Bratislavy.⁷ Sportovci dosahovali vynikajících výsledků u nás i v zahraničí.

VSB zajišťoval dobrovolnou tělesnou výchovu na vysokých školách až do německé okupace v roce 1938 a do následného uzavření vysokých škol. Po válce byla jeho činnost obnovena. Vedením Ústavu pro tělesnou výchovu na vysokých školách v Brně byl pověřen František Vojta, kterému se podařilo pro účely tělesné výchovy na vysokých školách v Brně zprovoznit bývalou německou tělocvičnu Pod hradem. V Pisárkách zahájilo pod jeho vedením svou činnost veslařské středisko. Účastnil se také zřizování Tyršova tělovýchovného ústavu v Brně.⁸

V roce 1948 byla v rámci komunistických perzekucí propuštěna řada vysokoškolských pedagogů a v listopadu téhož roku rozhodlo komunistické vedení státu o podřízení vedení vysokých škol státní moci a zrušení akademické samosprávy.⁹ V těchto intencích se změnilo také postavení vysokoškolských sportovních spolků. V Brně se ještě snažili vysokoškoláci zachovat svoji činnost a pokračovat pod hlavičkou Včely Brno, ale jejich snaha byla marná. Vysokoškolskému sportu bylo odňato jeho specifikum, ztratil svoji autonomii a byl postupně vmanévrovaný do jednotné státní sportovní organizace.¹⁰

V nové etapě komunistické tělovýchovy byly pro rozvoj sportu studentů vysokých škol v r. 1952 zřízeny na vysokých školách katedry tělesné výchovy a začaly vznikat nové vysokoškolské tělovýchovné jednoty. Po vzniku Československého svazu tělesné výchovy v roce 1957 se vysokoškolský sport stal až do roku 1989 jeho součástí, a to bez možnosti samostatně se rozvíjet a autonomně řídit svoji činnost.¹¹

⁶ Ročenka Masarykovy university v Brně XII, Rok 1930-1931. 12. Brno: Masarykova univerzita, 1931.

⁷ Osobní spisy Vojty. Archiv MU Brno, fond A1, Rektorát MU. s. 236.

⁸ Osobní spisy Vojty. Archiv MU Brno, fond A1, Rektorát MU. s. 252–253.

⁹ KAPLAN, Karel. *Nekrvavá revoluce*. 2. Praha: Mladá fronta, 1993. ISBN 80-204-0145-8.

¹⁰ STRACHOVÁ, Milena. Počátky vysokoškolského sportu v Brně. *STUDIA SPORTIVA* [online]. 2012, 2012(2), 78-84 [cit. 2021-2-7]. ISSN 1802-7679. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.5817/StS2012-2-9>

¹¹ STRACHOVÁ, 2015, op. cit.

Novou etapu ve vývoji vysokoškolského sportu odstartoval listopad 1989. Hledal se optimální systém zajištění tělesné výchovy na českých vysokých školách. Postupně se vysokoškolská tělovýchova začleňovala do spolkové tělovýchovy jako samostatný celek v těsném spojení se svým resortem, tedy Ministerstvem školství mládeže a tělovýchovy.¹² Propojovala se spolupráce kateder, ústavů a vysokoškolských klubů. Od roku 1993 zajišťuje veškerou činnost v oblasti vysokoškolského sportu včetně akademické reprezentace Česká asociace akademického sportu. Od roku 1999 pak pod nynějším názvem Česká asociace univerzitního sportu (ČAUS). Jejím hlavním cílem je vytvářet a rozvíjet optimální podmínky pro rozvoj sportovních a pohybových aktivit v klubech a na vysokých školách.

V dnešní době je v Brně tělesná výchova nabízena studentům na univerzitách a vysokých školách v různých formách a mají také možnost být členy jednoho z pěti vysokoškolských sportovních klubů. Kluby svým členům nabízejí řadu sportovních aktivit v různých oddílech výkonnostního a rekreačního sportu. Jedná se o Vysokoškolský sportovní klub Univerzita Brno, Vysokoškolský sportovní klub Vysokého učení technického v Brně, Vysokoškolský sportovní klub Technika Brno, Vysokoškolský sportovní klub Veterinární a farmaceutické univerzity v Brně, Vysokoškolský sportovní klub MENDELU v Brně. Ve všech klubech se také soustřeďují vysokoškolští sportovci na vrcholové úrovni.

V minulosti byla podle vzoru vysokoškoláků většina vysokoškolských sportovních odvětví rovněž následována veřejností a díky akademické propagaci některé sporty zlidověly nebo se více rozšířily. S rozvojem demokratické společnosti a zvyšováním různorodosti nabídky široké palety sportovních aktivit se může zdát, že vysokoškolské sportovní kluby postupně ztrácejí své historicky tradiční úzké spojení s vysokými školami a jejich charakter se mění spíše na běžné sportovní kluby, které jsou dostupné všem. Současně však stále platí, tak jako v minulosti, že akademická sféra a sport k sobě nerozlučně patří a i nadále mají významný synergický potenciál. I v proměněné společenské realitě tak má smysl tento potenciál dále rozvíjet.

¹² STRACHOVÁ, Milena. *Sport a Český svaz tělesné výchovy po roce 1989*. Brno: Masarykova univerzita. Fakulta sportovních studií, 2013. ISBN 978-80-210-6709-7.

3. Význam sportu a pohybové aktivity v univerzitním kontextu

3.1. Úvodem

O potřebě aktivního pohybu pro současného člověka se hovoří velmi často, a to jak v odborném kinantropologickém diskursu, tak v klasických i nových médiích. Téma aktivního pohybu se však rovněž nezdáka objevuje v každodenních debatách mezi lidmi. Čím více se pravidelný a přirozený pohyb z našeho běžného režimu vytrácí, tím více se coby téma úvah stává předmětem zájmu různých názorových skupin. Tím se z čehosi dříve (v rádech desetiletí) samozřejmého a prakticky zaměřeného stává problém zčásti teoretický a někdy i mírně spekulativní.

Je možno říci, že v chápání veřejnosti existuje jistá paralela mezi posuzováním významu zdraví (myšleno zdraví jako hodnoty ve sféře fyzické, psychické, sociální i spirituální) a významu aktivního pohybu. Opakované politikum v podobě zdůrazňování obou vyhraněných priorit („zdraví je nade vše“ a „pohyb je nezbytný“) může minimálně v jisté části společnosti vést k tomu, že někteří jedinci podobné výroky vnímají v rovině frází a floskulí. V praxi si řada lidí počíná tak, že své zdraví vědomě či vlastní ignorací poškozují. Typickou ukázkou tohoto přístupu jsou kouření, nesprávné stravovací návyky či právě nevhodný pohybový režim. Stejně tak má řada lidí také za to, že bez aktivního pohybu se lze docela dobře obejít. Způsob života v technologicky vyspělé společnosti to totiž do značné míry umožňuje.

Zatímco v případě posouzení důležitosti dobrého zdraví si obvykle při prvním závažnějším zdravotním problému lidé rychle uvědomují, že prioritou dobrého zdraví nepředstavuje frázi, s vnímáním důležitosti pohybu je to mnohem složitější. Konkrétní dopady pohybové inaktivity nejsou většinou tak přímo a rychle viditelné. Nejvíce patrné jsou zřejmě právě v oblasti následně vznikajících zdravotních deficitů (obezita, hypertenze, svalové dysbalance). Ne každý záměrný pohyb je však zdraví prospěšný, což představuje pro obhájce podpory aktivního pohybu jistou argumentační komplikaci. Není obtížné najít případy, kdy vrcholový sport (v mnoha konkrétních situacích) zdraví prospěšný být nemusí. Ovšem stejně tak i pohyb na nesoutěžní úrovni může přivodit různé zdravotní komplikace (traumata, mikrotraumata, jiné potíže při nesprávně zvládnuté technice pohybu atd.). Jakkoli zdravotní pozitiva převažují v celkovém posouzení misku vah na stranu aktivního pohybu, tak prvoplánově přímočará argumentace v jeho prospěch z pohledu zdraví může vyvolávat i kontraproduktivní reakce. Lepší smysl zde dává zachycení širšího kontextu celého problému.

Pro ten je třeba komplexnějšího chápání významu aktivního lidského pohybu v podobě pohybových aktivit. Zdravotní benefity totiž nejsou zdaleka jediným argumentem ve prospěch aktivního pohybu. To platí tím spíše, že jejich interpretace někdy ústí spíše v tvorbu jakýchsi „strašáků“ před nedostatkem pohybu („utíkáme před infarktem“ a podobně). Je však nutno zdůraznit, že jde o argument pádný, který si zaslouží být vyveden z roviny frází ke konkrétním výstupům. Pravděpodobně se totiž přes všechna drobná úskalí jedná o argument, na nějž nakonec nejvíce lidí slyší.

Pro mnoho lidí je však pohyb také prostředkem seberealizace, která může prostřednictvím soutěžního sportu mít i podobu zdokonalování svých možností (perfekcionismus) či poměřování vlastních sil s ostatními (rivalizace). Pro řadu lidí je také znakem aktivního přístupu k životu, a tedy významným prvkem životního stylu. To v sobě nese také jisté aspekty prožívání sociální sounáležitosti a sdílení. Pro toto sdílení je důležité, že bývá realizováno ve fyzické podobě a dává tak prostor jinému typu rozvoje komunit, než jaké jsou budovány například na sociálních sítích. V neposlední řadě je aktivní pohyb také nositelem individuálního (i sdíleného) zážitku, a to někdy poměrně silného. Tuto moc má pohyb také zprostředkovaně v okamžiku, kdy aktivní pohyb jedněch (například vrcholových sportovců) způsobuje silný zážitek jiné skupině (například fanoušků).

V tomto úvodu byly spíše letmo postíženy některé přístupy k argumentaci pro význam aktivního pohybu v moderní společnosti. Vzhledem k tomu, na jaké adresáty se celkově koncepce univerzitního sportu obrací, se jeví jako žádoucí vést argumenty primárně z pozice filosofické kinantropologie, na druhé straně je však nutno udržet obecně srozumitelnou formu vyjadřovacích prostředků. To, co by mělo být zdůrazněno, je, že otázka aktivního pohybu je mnohem složitější a členitější, než představují oblasti, na něž bývá často redukována. Běžná redukce obnáší totiž dva pohledy: pohled ekonomický (Kolik finančních prostředků systém stojí a kolik jich přináší?) a pohled zdravotní (Je pohyb nutný a je zdravý prospěšný?). Tyto otázky jsou určitě zásadní, ovšem redukovat vše pouze na ně by nebylo zcela šťastné.

Právě pestrost výše uvedených východisek by mohla napomoci lepšímu pochopení smyslu pohybu ve vysokoškolském (dále VŠ)¹³ prostředí, neboť také v něm se s redukcí na zdravotní a ekonomické aspekty pohybu setkáváme. A také prostřednictvím těchto dvou přístupů se nejčastěji různé koncepce, jež zajišťují začlenění prvku aktivního pohybu do VŠ prostředí, liší či přímo střetávají.

Pohyb a sport ve vysokoškolském kontextu

V předchozí podkapitole zazníval dominantně termín „pohybová aktivita“, zatímco slovo „sport“ bylo užíváno pouze v některých konkrétních spojeních. Jakkoli jde o terminologicky složitější diferencii (s ohledem na nejednoznačný výklad různých autorů podmíněný kulturním a jazykovým kontextem), pro potřeby tohoto textu lze vystačit s distinkcí těchto dvou termínů ve smyslu „pohybové aktivity“ jakožto aktivního pohybu v obecném chápání a „sportu“ coby pohybové aktivity soutěžní a typicky také organizované a institucionalizované.

Přestože by mnohými laiky mohla být zmíněná distinkce chápána jako zbytečné slovíčkaření, lze říci, že pro posouzení smyslu aktivního pohybu vysokoškoláků má svou důležitost. Pro VŠ prostředí je totiž přínosná jak obecná pohybová aktivita, tak i sport v užším slova smyslu. Chceme-li však sestoupit do konkrétnější roviny a tuto přínosnost popsat, jeví se jako systematičtější (a v důsledku snad také srozumitelnější), dokážeme-li uvedené termíny alespoň částečně diferencovat, neboť konkrétní přínos se u obou fenoménů do jisté míry liší.

Aktivní pohyb byl vždy součástí VŠ studia. To odpovídá (většinovému) věkovému rozvrstvení studentů. Z ontogenetického pohledu jde o fyzicky vysoce výkonnou věkovou skupinu. K tomu lze připočítat skutečnost, že VŠ studenti bývají často aktivními a zvědavými osobnostmi s pestrými zájmy. Studijní zátěž, při níž jsou na studenty kladeny vysoké intelektuální nároky a kde většinou převažuje rozvoj mentálních schopností, posiluje potřebu kompenzovat a doplňovat rozvoj mentální rozvojem fyzickým. V ideálním porozumění bychom se možná obešli bez této dualistické struktury a mohli hovořit spíše o všestranně a harmonicky rozvinutém jedinci v celostním chápání. Velmi důležitou roli hraje i tradice a dlouhodobější nastavení. Pohyb k VŠ životu vždy patřil a patří, což platí pro české prostředí, stejně tak jako pro celou euro-americkou kulturní oblast. Je zajímavé, že právě v prostoru VŠ šlo velmi často i o formy aktivního pohybu, které byly a jsou označovány jako sport a které v řadě ohledů splňují i námi výše nastíněnou charakteristiku sportu v užším slova smyslu.

Nepochybně zde existuje historicky zajímavé a inspirativní nastavení, které má také své institucionální uspořádání (VŠ spolky a sportovní kluby). Můžeme vést debatu o tom, zda se tato tradice již poněkud nepřežila a zda nejde spíše jen o jakýsi relikv udržovaný setrvačností a případně nostalgickým

¹³ Zkratka VŠ užitá pro substantivum „vysoká škola“ i pro adjektivum „vysokoškolský“.

přístupem akademických činovníků. Tuto otázku by bylo možno chápat jako názorovou polemiku mezi konzervativním a modernistickým přístupem. I to nepochybně hraje pro konkrétní organizaci sportů na různých VŠ svou roli, jak ještě později uvedeme.

Pokud by šlo o hlasy těch, kteří považují aktivní pohyb za zbytečný a málo přínosný, je vůči nim možno snést celou řadu protiargumentů, ostatně úvodní podkapitola některé z nich zachycuje. Názory tohoto typu jsou však spíše v menšině, a třebaže se vyskytují, nepřestávají vysloveně určující proud.

Patrně nejzásadnější názorová polemika, která se s ohledem na začlenění aktivního pohybu do života studentů VŠ vede, je založena na odvěkém střetu pozice paternalistické a liberalistické. To, co představuje v posledních dvou dekádách velice silný trend v názorech na přímé začlenění pohybu do života VŠ studentů, jsou pozice části liberálů, kteří v některých případech chápou „povinné“ jako obecně škodlivé a dávají přednost vysoké míře volnosti při výběru. Liberálové obecně odmítají paternalistickou pozici, která je založena na vyšší míře kontroly „shora“ a na „pečovatelském postoji“. V duchu antických ctností je zde vhodné připomenout princip „sofrosyné“ (uměřenosti) a zejména jeho Aristotelův výklad, který směřuje k vystříhání se extrémům. Zejména pro specifickou situaci ve školství se totiž pozice extrémního liberalismu ukazují jako problematické, což však stejně tak platí i pro extrémní paternalismus.

Současný kompetenční spor, který se týká organizace pohybových aktivit na VŠ obecně, by bylo možno hodně zjednodušeně vyjádřit jako otázku, nakolik má být pohyb/sport součástí učebních plánů a nakolik má být spíše podporován jako aktivita mimovyučovací či přímo volnočasová.

Toto dilema se primárně netýká fenoménu univerzitního *sportu*, který představuje svým založením vhodnou aktivitu realizovanou v oblasti mimovyučovací. Jiná situace však panuje v oblasti širší nabídky pohybových aktivit, u nichž existuje historicky ukotvené začlenění do výuky na vysokých školách napříč různými obory. Argumenty vedené z liberální pozice směřují k dobrovolnosti a přesunu pohybových aktivit do sféry volnočasové. O výhodách takového uspořádání již byla řeč, jde především o vyšší míru motivace a pozitivní přístup.

Praktická zkušenost však ukazuje na limity takto založeného uspořádání. Je velmi účinné a vstřícné vůči určité skupině studentů. Tato skupina je početně významná, nicméně představuje mezi VŠ studenty menšinu. Ti, kdo se podílejí na zabezpečení pohybových aktivit studentů VŠ, se totiž často shodují (s ohledem na přístup k pohybu) na existenci tří skupin. Jakkoli je takové členění zjednodušené, v principu se vyskytuje napříč všemi obory, které nejsou přímo zaměřeny na oblast pohybových aktivit. Existuje skupina studentů, kteří přistupují k pohybovým aktivitám negativně a vyhledávají možnosti, jak se jim vyhnout. V současnosti se jedná o početně nejslabší skupinu, ovšem v procentuálním zastoupení (i vlivem jistých návyků ze ZŠ a SŠ, kde můžeme sledovat nárůst počtu studentů osvobozených od TV) se počet jejich příslušníků zvyšuje. Početně poněkud silnější je skupina studentů, kteří pohyb sami aktivně vyhledávají. Pro ty se jeví princip dobrovolnosti a přesun pohybových aktivit do mimovyučovací sféry jako smysluplný a přínosný.

Nejpočetnější skupinu však tvoří studenti, kteří mají spíše pozitivní přístup k aktivnímu pohybu, ovšem v jejich časovém režimu dominují jiné priority. Zejména jde o studijní povinnosti, finanční zabezpečení studia (různé formy přivýdělků), kulturní a další zájmové aktivity, které nemají pohybovou náplň (především stále silící podíl na virtuálním prožívání času a jeho sdílení, například prostřednictvím sociálních sítí). Tuto početně velmi silnou skupinu lze motivovat k pohybu zvýšením atraktivity nabídky a dalšími pozitivními stimuly (sníženými poplatky za vstup na sportoviště apod.). Tyto prostředky však fungují pouze v omezené míře a pouze pro část dané skupiny.

Udržení pohybových aktivit v rámci vyučovacího procesu na úrovni VŠ vzdělání má v českém prostředí silnou tradici a má také jisté specifické rysy, které bychom mohli propojit s celkovým konceptem československé tělovýchovy založeném již od konce 19. století na poněkud jiném přístupu k pohybu, než tomu bylo například v anglosaském prostředí. Za typického nositele tohoto přístupu můžeme považovat sokolské hnutí. Současné otevírání se světu, které je v mnoha ohledech přínosné a které je

především nevyhnutelné, s sebou nese i silnější průniky modelů, založených na poněkud odlišné tradici, nejčastěji na chápání sportu tak, jak se vyvíjel z anglosaské koncepce. Pro sokolské hnutí představoval pohyb komplexní prvek přístupu k životu, často výrazně zasahoval do uspořádání rodinné sféry a přesahoval do kulturní oblasti. Oproti koncepci (anglosaského) sportu byl méně orientován na výkon, jakkoli sokolští přeborníci v první polovině 20. století dokázali uspět i na půdě olympijských soutěží. Takové komplexní chápání pohybových aktivit (V různých zemích v současnosti existují mnohé jiné alternativy podobně celostního přístupu, za mnohé můžeme uvést například norský Friluftsliv.) potom mnohem více souzní se začleněním pohybových aktivit do vyučovacího prostoru na VŠ.

Na závěr se dostáváme k univerzitnímu *sportu*, který je z pohledu smysluplnosti poněkud specifickým fenoménem. U soutěžního sportu hraje často významnou roli zapojení diváků a fanoušků, kteří dávají samotnému aktivnímu pohybu sportovců poněkud jiný rozměr. Jsme zvyklí na to, že (zejména u populárních sportů provozovaných na vyšší úrovni) je diváků podstatně více než samotných aktérů. To má i svůj ekonomický rozměr, který je třeba mít na paměti a zohlednit jej. Máme-li však na mysli smysluplnost v ontologickém slova smyslu, tak bychom se měli snažit uvést i další přínos soutěžního sportu než pouze jeho ekonomickou bilanci. Především se jedná o pohybový vzor, který je dáván širšímu okruhu osob než pouze samotným aktérům (sportovcům, trenérům, podpůrnému týmu). Sport provozovaný na vysoké úrovni totiž ukazuje, jak by měl pohyb v optimálním případě vypadat a tím se stává pro mnoho následovníků vzorem a inspirací. Také ti, kteří zůstanou na úrovni pasivních fanoušků, si toho určitě mohou odnést mnoho. Je to například estetika pohybu, inspirace k překonávání překážek či dodržování principu fair play. To vše se dá využít i mimo oblast aktivního pohybu. Především však, pokud bychom neměli dobré pohybové vzory, poměrně rychle by začaly trpět deficitem ze ztráty inspirace a směřování i ty pohybové aktivity, jež bývají někdy označovány jako „pohyb pro zdraví“.

V této podkapitole jsme se pokusili upozornit na některé hlavní momenty, které s ukotvením univerzitního sportu (či obecně s organizací VŠ pohybových aktivit) souvisejí. Je vhodné ještě upozornit na skutečnost, že současný rychlý technologický rozvoj se podílí i na tom, že se díky moderním technologiím objevují zcela nové možnosti přístupu k aktivnímu pohybu. A dále také to, že existující tradiční formy pohybu jsou jinak, nově, technologicky zabezpečovány, například možností masově využívat i v prostředí rekreačních pohybových aktivit aplikace k monitorování mnoha funkcí. Pro rekreační běžce či cyklisty je dnes takových možností (monitoring srdečního tepu, délky kroku, kadence atd.) obrovské množství. Právě VŠ prostředí by mělo být ze své podstaty místem, v němž se tyto nové možnosti aplikují a dále zdokonalují.

Nástin principů pro aplikaci předchozích východisek

V závěrečné podkapitole se můžeme soustředit na vytyčení základních principů, na jejichž základě by bylo vhodné koncepci univerzitního sportu založit. Nepůjde zde o konkrétní podobu návrhů a popis jednotlivých opatření, to bude předmětem dalšího textu. Nyní jde především o ukotvení obecných východisek.

První zásadu bychom mohli vyjádřit symbolem pyramidy. Určitě je možno považovat za přínosné, nabídneme-li pohybové aktivity co nejširšímu okruhu osob, a to primárně studentům a zaměstnancům. Ovšem v rámci třetí role univerzit se otevírá velký prostor také pro zapojení veřejnosti. Takové široce nabízené pohybové aktivity by měly dbát na zdravotní aspekt, dále by měly mít i svůj rozměr rekreace, tedy znovuoživení fyzického i psychického potenciálu zúčastněných. Prioritou zde nemusí být ani zaměření na kvalitní výkon, ani institucionální ukotvení soutěžní povahy pohybové aktivity. Tyto aspekty mohou být chápány spíše jako podpůrné mechanismy. Postoupíme-li v pyramidě výše, měli bychom se zaměřit na kvalitnější zvládnutí vybraných pohybových aktivit a zdokonalení ve vybrané oblasti. Zde je již větší prostor také pro uplatnění fenoménu soutěže, byť ten stále nemá určující povahu. V tomto patře již zasahujeme méně jedinců, nicméně stále se jedná o poměrně velké počty. Typickým příkladem může být například výuka VŠ studentů (mimo specializované obory) v rámci vybraného sportu/pohybové aktivity. S postupem do dalších pater ubývá pohybově zainteresovaných jedinců a zvyšuje se kvalita dosahovaných výkonů. Tím se dostáváme ke sportu provozovanému na čím dále

vyšší úrovni. Zde se také zvyšují nároky na osoby, které působí v procesech podpůrných, aby samotnou organizaci sportovní činnosti na této úrovni dokázaly zajistit. Na špici pyramidy potom stojí již výkonnostní sport se všemi svými atributy. Současně také narůstá zapojení diváků a fanoušků, kteří představují kvalitativně odlišný prvek v koncepci pohybových aktivit ve VŠ prostředí. Udržení principu pyramidy se jeví dobrým základem, přičemž má-li být pyramida funkční, neobejdeme se rozhodně bez kvalitní základny, ale potřebujeme stejně tak i odpovídající zajištění všech jejích pater.

Z poněkud jiného úhlu pohledu se můžeme podívat na předchozí zmínku o principu pyramidy, a to s ohledem na množství a strukturu aplikovaných nástrojů a opatření. Žijeme v době, která nás často přímo nutí k velmi úzké specializaci a k redukci voleb na několik vybraných možností, jimž je pak dáвана vysoká priorita. Velký důraz je kladen na administrativní vypořádání, kvantifikaci výsledků a jejich řazení (žebříčkování). Dovolujeme si však poznamenat, že tento přístup nemusí být vždy optimální. Konkrétně v oblasti zajištění pohybových aktivit na VŠ se jeví jako prospěšnější komplexní založení systému, v němž je nutno hledat možnosti vzájemné podpory jednotlivých nástrojů (ideálně v co nejvyšší míře synergie) a také hledat možnosti pro prostupnost mezi nimi. Bylo by zjednodušené tvrdit, že čím více různých nástrojů a forem realizace, tím lépe, ale nepochybně je nezbytné, aby jich bylo skutečně poměrně velké množství. Ještě důležitější je však jejich funkčnost a vzájemné propojení.

Je jistě velmi žádoucí, jsou-li prosazovateli pohybových aktivit v prostoru VŠ nadšení specialisté (například lyžaři, kiteboardeři, lezci apod.). Mohou pomoci ztraktivnit nabídku, a protože často nehledí na vynaloženou energii a čas, stávají se hnací silou podpory pohybu studentů VŠ. Na tvůrcích celkové koncepce je potom takové osobnosti vhodným způsobem zařadit do celého komplexu. Jde o to, aby takoví nadšenci svou činností koncepci podporovali, nikoli, aby představovali jakousi separovanou část systému. Je zřejmé, že nabídky podobného typu nebudou nikdy představovat většinový program, vždy půjde spíše o alternativu, byť mnohdy významnou. Jestliže jsme poněkud metaforicky užili symbol pyramidy, zde by se dalo hovořit o symbolu kamínků v mozaice. Každý takový kamínek je důležitý svými vlastnostmi, ovšem stejně tak důležité, ne-li důležitější, je jeho umístění, které pak vytváří celkový obraz.

Jedním z nejdůležitějších faktorů ovlivňujících tvorbu koncepce pohybových aktivit na VŠ je nepochybně ekonomické hledisko. Abychom mohli nějaký systém vůbec zřídit, je třeba znát ekonomickou bilanci, tedy vědět, kolik finančních prostředků investovat, případně také (je-li to možné) kolik jich lze v daném systému získat. Poučení z historie nám říká, že v oblasti pohybových aktivit lze poměrně výrazně ušetřit na finančních zdrojích, pokud se pracuje nápaditě, s nadšením a se schopností improvizace. Jedním z dobrých příkladů mohou být sokolské a skautské outdoorové aktivity. Současně je třeba jasně deklarovat, že finanční prostředky vhodným způsobem vložené do rozvoje pohybových schopností a fyzické zdatnosti populace či její části, jsou velmi dobrou investicí. Má-li být naopak produkován zisk, což minimálně v určité části spektra námi sledované pohybové nabídky být může, lze to v obecné rovině chápat pozitivně. Nemělo by však docházet k tomu, aby pod tlakem produkce vyššího zisku byla nabídka pohybových aktivit měněna, redukována či přímo deformována směrem, který by mohl vést ke ztrátě její smysluplnosti.

Vytyčení principů lze chápat jako základní krok na cestě za vytvořením smysluplné a ucelené koncepce univerzitního sportu a pohybu. Dále je nutno postupovat trpělivě, v debatách a při hledání různých konsenzů, protože je zcela zřejmé, že neexistuje žádný univerzální recept, jak takovou koncepci ukotvit, jaké zvolit priority různých řádů a jak zajistit, aby myšlenky bylo možno v reálném prostoru realizovat. To, co může někde fungovat velice dobře, nemusí být funkční v jiném prostředí, či v jiné době. Je určité žádoucí dívat se okolo sebe a dívat se i do minulosti. Současně je nutné vnímat dramatický společenský vývoj okolo nás a nebát se přizpůsobit novým podmínkám. Podaří-li se však uchovat to, co se v minulosti osvědčilo, lze to považovat za velký vklad, protože praktická zkušenost ukazuje, že mnoho skvěle fungujících systémů (konkrétně v zabezpečení pohybových aktivit na VŠ) bylo zrušeno administrativním rozhodnutím příslušníků nově nastupujícího managementu zohledňujících primárně ekonomickou bilanci, případně na základě pocitu potřeby učinit nějakou změnu (v syndromu „nového koštěte“). Takto byly systémy, které se budovaly a následně drobnými úpravami ladily celá léta

až k velmi vysoké funkčnosti, mnohdy zrušeny jedním rychlým rozhodnutím manažerů bez konzultace s odborníky v oblasti kinantropologie. Takové případy by měly být poučením, aby se v budoucnu situace neopakovala.

Věříme, že zde nabízená koncepce univerzitního sportu i v praktické rovině naplnění uvedených principů přináší, jakkoli jejich uvedení do praxe je problémem členitým a složitým. Zakončíme tedy tuto část poslední symbolickou metaforou z oblasti pohybu – při tvorbě naší koncepce se jedná o běh na dlouhou trať, který v sobě spojuje prvky maratonského běhu a běhu orientačního, v němž je cesta důležitá stejně jako cíl.

4. Koncepční, organizační a legislativní rámec sportu

V současnosti existují tři hlavní větve státní podpory univerzitního sportu, jedna z **VSC (Vysokoškolského sportovního centra MŠMT)**, druhá z **ČAUS (Česká asociace univerzitního sportu)** a třetí z **NSA (Národní sportovní agentura)**.

4.1. Podpora z VSC

První rovina spočívá v podpoře sportovců formou sportovních stipendií v rámci projektu UNIS. Tato podpora je řízena a vyplácena z VSC. Výběr sportovců pro roky 2020 a 2021 do seznamu podpořených proběhl tříkrokově:

- krok 1: dotazování zájmu studentů o reprezentaci MU, jejich sportovní úrovně a sportovních úspěchů;
- krok 2: sestavení seznamu studentů s potenciálem na podporu (MU má kvótu 44 studentů) a příprava plánu reprezentace MU pro roky 2020 a 2021;
- krok 3: postoupení seznamu navržených sportovců VSC ke schválení a uzavření smluv mezi studenty a VSC.

Druhá rovina spočívá v podpoře vysokých škol při vytváření podmínek pro talentované sportovce prostřednictvím koordinačních týmů, které budou zajišťovat podporu vybraným studentům. VSC v tomto směru otevřelo výzvu, do které se univerzity mohou hlásit, současně je pro každou z nich stanoven finanční limit, který vychází ze sportovních úspěchů z předchozího roku.

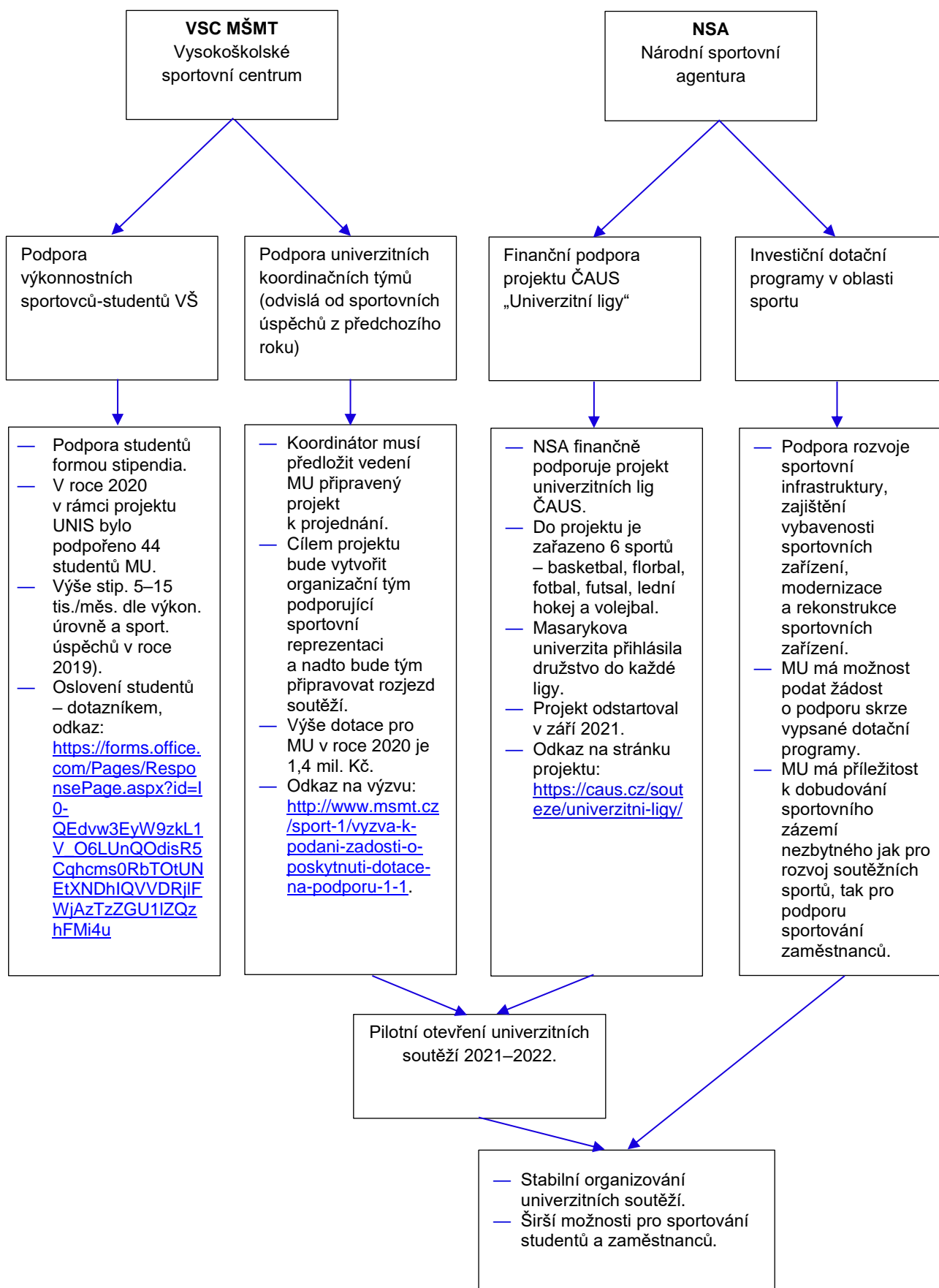
4.2. Podpora z ČAUS

ČAUS realizuje podporu formou organizování akademických mistrovství ČR a formou podpory účastí studentů na Světových univerzitních hrách, Akademických mistrovství světa a Evropských univerzitních hrách.

4.3. Podpora z NSA

První rovina představuje finanční podporu projektu ČAUS „Univerzitní ligy“, jehož záměrem je podpora pravidelného sportování studentů a propojení jejich sportovní činnosti se studijními povinnostmi. Do projektu univerzitních lig je zařazeno 6 kolektivních sportů – basketbal, florbal, fotbal, futsal, lední hokej a volejbal. Start ČAUS Univerzitních lig je naplánován na pozdím 2021.

Druhá rovina má charakter investičního programu, který má za cíl podporovat rozvoj sportovní infrastruktury v České republice i na vysokých školách. V roce 2020 NSA vyhlásila investiční dotační výzvy. Jejich podrobný přehled je představen v kapitole 4.4.

4.4. Přehled investičních programů 2021

Od 1. 1. 2020 přebírá Národní sportovní agentura funkce MŠMT v oblasti státní politiky ve sportu a od roku 2021 samostatně vyhlašuje dotační programy a výzvy, které jsou navázané na programy/výzvy MŠMT. Následující tabulka zobrazuje přehled investičních programů NSA v roce 2021:

Tabulka 1: Přehled investičních programů NSA v roce 2021¹⁴

Číslo	Název	Záměr programu
162 51	Rozvoj místních sportovišť a zázemí – Kabina 2021–2025	Podpora rozvoje sportovní infrastruktury v sídlech do 3 tis. obyvatel
162 52	Regionální sportovní infrastruktura 2020–2024	Zajištění přístupnosti sportovišť co největšímu počtu organizovaných sportovců a současně vytváření a zlepšování podmínek k zabezpečení nekomerčních oblastí sportu pro všechny
162 53	Materiálně technická základna sportu – movité investice 2020–2024	Zajištění vybavenosti sportovních organizací potřebným majetkem sloužícím ke sportovním výkonům a sportovní přípravě, a to jak pro potřeby státní sportovní reprezentace, tak i ostatních organizovaných sportovců včetně sportovců se zdravotním postižením
162 54	Nadregionální sportovní infrastruktura	Podpora zaměřená na rozvoj nadregionální sportovní infrastruktury zahrnující technické zhodnocení (modernizace, rekonstrukce) sportovních zařízení včetně jejich zázemí, výstavbu sportovních zařízení včetně jejich zázemí, pořízení dlouhodobého majetku
162 55	Výstavba standardizované sportovní infrastruktury 2020–2024	Rozvoj sportovní infrastruktury v České republice prostřednictvím potravních zařízení splňujících závazné standardy a parametry

V roce 2021 bylo v rámci výše uvedených programů vypsáno několik dotačních programů.

Tabulka 2: Přehled dotačních výzev investičních programů NSA v roce 2021¹⁵

Název	Záměr programu	Typ výzvy	Max výše dotace (Kč)	Celková alokace (Kč)
Standardizovaná infrastruktura	Rozvoj standardizované sportovní infrastruktury v ČR	Průběžná, nesoutěžní	Výstavba: sportovní haly 60 mil.; zim. stadiony 90 mil.; plav. bazény 90 mil.	1 200 000 000
Movité investice 2021 - parasport	Zajištění vybavenosti sportovních organizací v oblasti parasportu	Průběžná, nesoutěžní	0,8 mil.	10 000 000

¹⁴ Dotační výzvy. *Národní sportovní agentura* [online]. 2021 [cit. 2021-8-1]. Dostupné z: <https://agenturasport.cz/dotace/>

¹⁵ Národní sportovní agentura [online], op. cit.

	potřebným majetkem sloužícím ke sportovním výkonům a přípravě			
Kabina 2021	Rozvoj sportovních zařízení v sídlech do 3 tis. obyvatel	Průběžná, nesoutěžní	0,8 mil.	400 000 000
Regiony 2021	Všeobecný rozvoj sportovní infrastruktury v ČR	Kolová, soutěžní	40 mil.	1 300 000 000
Investice do 10 mil. Kč (k 1. 9. 2021 ukončená)	Všeobecný rozvoj sportovní infrastruktury v ČR	Průběžná, nesoutěžní	7 mil.	600 000 000
Movité investice 2021 (k 1. 9. 2021 ukončená)	Zajištění vybavenosti sportovních organizací potřebným majetkem sloužícím ke sportovním výkonům a přípravě	Průběžná, nesoutěžní	Stanovená pomocí kritérií, poměru a výpočtu NSA	170 000 000
Nadregionální sportovní infrastruktura 2021 (k 1. 9. 2021 ukončená)	Zajištění přístupnosti sportovišť co největšímu počtu organizovaných sportovců	Kolová, soutěžní	300 mil.	900 000 000
Investice nad 10 mil. Kč	Dotační výzva byla zrušena			

5. Přehled individuálních a kolektivních sportů

Masarykova univerzita je jednou z 21 univerzit, které jsou zapojeny do projektu UNIS. Tento projekt má za cíl finančně podpořit sportovce, kteří mají výjimečnou sportovní výkonnost. Vyhláшателеm projektu UNIS je VICTORIA Vysokoškolské sportovní centrum MŠMT (dále VSC). Projekt má za cíl podpořit celkem 400 sportovců. Masarykova univerzita má pro rok 2020 vyčleněno celkem 44 míst, stejný počet míst je plánován i pro rok 2021. Do projektu se může přihlásit řádný student MU, kterému není více než 26 let, je občanem ČR a není zařazen v jiném resortním sportovním centru. Podpořenými individuálními sporty jsou sporty zařazené na program letních olympijských her (dále LOH) či letních paralympijských her (dále LPH), zimních olympijských her (dále ZOH) či zimních paralympijských her (dále ZPH), Letní univerziády 2021, Zimní univerziády 2021, nadcházejících letních deaflympijských her (dále LDH) či zimních deaflympijských her (dále ZDH). Podpořenými kolektivními sporty jsou baseball, basketbal (vč. 3x3), curling, florbal, fotbal, házená, lední hokej, pozemní hokej, ragby, softball, vodní pólo, volejbal (vč. beachvolejbalu) a dále kolektivní sporty zařazené na LPH/ZPH a LDH/ZDH.

5.1. Sporty zařazené na univerziádě

Z pohledu akademického je vrcholem sportovního výkonu letní nebo zimní univerziáda. Na univerziádách je možné se setkat se sporty individuálními i kolektivními. Každá pořadatelská země může zařadit na program her k povinným sportům až tři sporty dle svého uvážení.

Tabulka 3: Přehled sportovních disciplín letní a zimní univerziády v letech 2019 a 2021 ^{16 17 18 19}

Letní univerziáda		Zimní univerziáda	
2019	2021	2019	2021
Atletika	Atletika	Alpské lyžování	Alpské lyžování
Plavání	Plavání	Biatlon	Biatlon
Skoky do vody	Skoky do vody	Běh na lyžích	Běh na lyžích
Vodní pólo	Vodní pólo	Curling	Curling
Lukostřelba	Lukostřelba	Krasobruslení	Krasobruslení
Basketbal	Basketbal	Akrobatické lyžování	Akrobatické lyžování
Šerm	Šerm	Lední hokej	Lední hokej
Fotbal	Badminton	Lyžařský orientační běh	Lyžařský orientační běh
Sportovní gymnastika	Sportovní gymnastika	Short-track	Short-track
Moderní gymnastika	Moderní gymnastika	Snowboarding	Snowboarding
Judo	Judo	Bandy	

¹⁶ Competition schedule 2019, Italy. *ARIUS* [online]. 2019 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.universiade2019napoli.it/en/sport-universiade-napoli-2019/>

¹⁷ Sports. *Chengdu 2021* [online]. 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.2021chengdu.com/en/>

¹⁸ Sports. *Winter Universiade Krasnojarsk 2019 Russia* [online]. 2019 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://krsk2019.ru/en>

¹⁹ Sports. *Winter Universiade* [online]. 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.winteruniversiade2021.ch/en/universiade/sports>

Stolní tenis	Stolní tenis
Teakwondo	Teakwondo
Tenis	Tenis
Volejbal	Volejbal
Sportovní střelba	Sportovní střelba
Plachtění	Veslování
Rugby (7)	Wushu

5.2. Sporty a sportovní disciplíny zařazené na olympijské hry

Olympijské hry jsou již mnoho desítek let vrcholnou událostí pro každého sportovce. Konají se každé čtyři roky v podobě letních a zimních olympijských her. Většina sportovců podřizuje svou tréninkovou přípravu olympijským cyklům tak, aby optimalizovali svoji výkonnost právě na období olympijských her.

Tabulka 4: Přehled sportovních disciplín letních a zimních olympijských her ²⁰

Letní olympijské hry		Zimní olympijské hry	
Atletika	Badminton	Biatlon	Boby
Baseball	Basketbal	Skeleton	Krasobruslení
Box	Fotbal	Rychlobruslení	Short-track
Cyklistika dráhová a silniční, horská kola, bikros	Moderní gymnastika	Curling	Lední hokej
Golf	Skoky na trampolíně	Akrobatické lyžování	Alpské lyžování
Sportovní gymnastika	Horolezectví	Běh na lyžích	Severská kombinace
Házená	Jezdectví	Skoky na lyžích	Snowboarding
Jachting	Rychlostní kanoistika a vodní slalom	Saně	
Judo	Lukostřelba		
Karate	Plavání a skoky do vody		
Kolečkové sporty	Synchro. plavání		
Vodní pólo	Pozemní hokej		
Rugby (7)	Skateboarding		
Softball	Sportovní střelba		
Stolní tenis	Surfing		
Šerm	Taekwondo		
Tenis	Triatlon a Moderní pětiboj		
Veslování	Vzpírání		
Volejbal a Beachvolejbal	Zápas		

²⁰ Olympic sports. *Olympics.com* [online]. 2021 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <https://olympics.com/en/sports/>

6. Vysokoškolský sport a soutěže (Univerziáda, AMS, AME, vysokoškolské ligy)

Organizování sportovních mistrovských a nemistrovských soutěží pro studenty českých vysokých škol v průběhu roku zaštituje **Česká asociace univerzitního sportu (ČAUS)** ve spolupráci s katedrami tělesné výchovy a sportu, vysokoškolskými kluby a tělovýchovnými jednotami. ČAUS se podílí na organizaci národních i mezinárodních soutěží pro vysokoškoláky a je také plně integrována do světových struktur univerzitního sportu. Je členem Mezinárodní federace univerzitního sportu (FISU) a Evropské asociace univerzitního sportu (EUSA).

Vysokoškoláci, kteří přicházejí studovat na univerzity již jako talentovaní sportovci, mají možnost stát se akademickými reprezentanty ČR a probjovat se i do státních reprezentačních družstev a do olympijských týmů. Významnou úlohu v komplexním odborném, zdravotnickém a materiálním zajištění plní **VICTORIA Vysokoškolské sportovní centrum MŠMT**.

Vysokoškolské sportovní centrum staví především na osobnostech, které jsou schopné skloubit sport a vzdělání. Nejlepší studující sportovci z celé České republiky jsou pak zařazeni do tzv. akademického výběru. Od roku 2020 se sekce akademického výběru díky projektu Univerzitní sport (UNIS) rozrostla na necelých 400 zařazených sportovců. Nově se podpora rozšířila přímo na vysoké školy, kde sportovci studují.

Hlavním cílem podpory je:

- podpořit vybrané sportovce a zajistit podmínky pro jejich přípravu a studium na vysoké škole;
- centralizovat a unifikovat základní podmínky pro podporu vynikajících sportovců;
- zvýšit povědomí o vysokoškolském sportu.

Národní sportovní agentura je ústředním správním orgánem státní správy České republiky, který postupně přejímá od MŠMT oblast poskytování podpory ve sportu v ČR. Cílem je dosáhnout harmonického sportovního prostředí, které bude vychovávat úspěšné vrcholové sportovce reprezentující naši zemi v zahraničí, ale i podporovat rekreační sportovce, pro které je pohyb relaxační aktivitou ke škole či zaměstnání. Národní sportovní agentura přebírá od MŠMT také správu školního a univerzitního sportu.

6.1. Mistrovské soutěže

Světové univerzitní hry (dříve Světová univerziáda)

Světové univerzitní hry jsou pravidelnou mezinárodní vysokoškolskou sportovní událostí, jejíž hlavním organizátorem je FISU – Mezinárodní federace univerzitního sportu (*International University Sports Federation*). Světové univerzitní hry se konají každé 2 roky a mají dvě části – zimní a letní.

Zimní univerziády zahrnují 6 povinných sportů a až 3 volitelné sporty, které vybírá hostitelská země. Program **letní univerziády** zahrnuje 13 povinných sportů a další volitelné sporty (cca 3), které vybírá hostitelská země.

Akademická mistrovství světa (AMS)

V období mezi světovými univerziádami pořádá FISU více než 30 akademických mistrovství světa v těch sportovních odvětvích, které zpravidla nejsou zařazeny do programu světových univerziád.

Mistrovství Evropy univerzit (MEU)

Mistrovství Evropy univerzit – MEU (European Universities Championships – EUC) jsou sportovní univerzitní soutěže pod hlavičkou EUSA (Evropská asociace univerzitního sportu). Jsou pořádána ve vybraných sportovních odvětvích. V současné době je 19 sportů, ve kterých jsou pořádány jednotlivé šampionáty. Na těchto akcích startují reprezentace evropských univerzit, jak v kolektivních, tak v individuálních sportech. Obvykle se jedná o vítěze národních akademických mistrovství.

Více informací a přehled všech MEU naleznete na: www.eusa.eu/events/championships.

Evropské univerzitní hry (EUH)

Evropské univerzitní hry (EUH) jsou největší multisportovní událostí v evropském univerzitním sportu. Konají se pod záštitou Evropské asociace univerzitního sportu – EUSA. Jsou pořádány ve vybraných sportovních odvětvích. Na těchto hrách startují reprezentace univerzit, jak v kolektivních, tak v individuálních sportech. Obvykle se jedná o vítěze národních akademických mistrovství.

České akademické hry (ČAH)

České akademické hry (ČAH) jsou exkluzivní pravidelnou multisportovní studentskou soutěží, resp. množinou AM ČR, která jsou pořadatelé schopni po stránce technické, organizační a ubytovací uspořádat. ČAH se mohou zúčastnit studenti všech vysokých škol ČR.

Akademická mistrovství České republiky (AM ČR)

Akademická mistrovství České republiky (AM ČR) jsou pravidelné studentské sportovní soutěže pořádané Českou asociací univerzitního sportu, které probíhají každý rok v přibližně 50 sportech a sportovních aktivitách, mimo soutěže sportovních svazů ČUS a Svazu technických sportů. Studenti mají možnost vybojovat titul Akademického mistra ČR pro daný rok v daném sportu či disciplíně.

Na organizaci a zajištění těchto mistrovství se podílí vysokoškolské sportovní kluby, katedry a ústavy TV a regionální organizace v jednotlivých vysokoškolských centrech. Nabídka soutěží tak skýtá široké možnosti sportovního využití pro veškeré studentstvo českých vysokých škol.

6.2. Nemistrovské soutěže

Mezi **nemistrovské soutěže** patří pravidelně organizované či jednorázové nepravidelné vysokoškolské soutěže masového charakteru pořádané na území ČR, jako např. ligy VŠ, soutěže na fakultách a vysokých školách, memoriály a pohárové soutěže. Zúčastňují se jich mimo členů VSK a VŠTJ i neregistrovaní studenti, zaměstnanci VŠ a ostatní zájemci o akademický sport.

6.3. Vysokoškolské ligy

Každý rok jsou pro vysokoškolské studenty organizovány ligy fakultní, univerzitní, regionální i celorepublikové. Některé ligy mají už dlouhou tradici, další postupně vznikají. **Sporty, ve kterých se konají vysokoškolské ligy po celé České republice:**

- badminton
- basketbal
- beachvolejbal
- běh na lyžích
- florbal
- fotbal
- frisbee
- futsal
- golf
- lední hokej
- malá kopaná
- nohejbal
- plavání
- stolní tenis
- šerm
- tenis
- volejbal
- vzpírání

6.4. Centrum univerzitního sportu (CUS)

Centrum univerzitního sportu (CUS) pravidelně organizuje pro studenty MU a dalších brněnských vysokých škol **nemistrovské turnaje** v různých sportech. Mezi nejoblíbenější patří turnaj basketbalu, volejbalu, badmintonu (smíšené čtyřhry), stolního tenisu, florbalu. Nově je zařazen i turnaj v netradičních hrách a MUMAR – Mini Adventure Race.

Obrázek 1: *Badmintonový turnaj brněnských vysokých škol 23. 11. 2019.*

Foto: Zora Svobodová

6.5. Univerzitní ligy

Nový plánovaný projekt celorepublikových dlouhodobých univerzitních lig v 6 vybraných týmových sportech – lední hokej, futsal, florbal, fotbal, basketbal a volejbal, které byly vybrány na základě zájmu

oslovených univerzit. Připravovaný pilotní projekt by měl odstartovat v lednu 2021 ve spolupráci České asociace univerzitního sportu (ČAUS) a Národní sportovní agentury.

6.6. Česká asociace univerzitního hokeje

Asociace sdružuje univerzitní hokejové týmy hrající nebo se připravující na účast v Univerzitní lize ledního hokeje (ULLH). Společně se společností UNI Sport CZ řídí Univerzitní ligu ledního hokeje. Cílem a posláním asociace je vyvíjení aktivit směrem k rozvoji univerzitního sportu, zejména ledního hokeje na území České republiky a zvyšování zájmu mládeže a studentů univerzit a vysokých škol o sport.

Masarykova univerzita má své hokejové družstvo – HC Masaryk University, které je součástí Evropské univerzitní hokejové ligy (EUHL) společně s týmy z Česka, Slovenska, Maďarska a Polska.

6.7. Univerzitní osmy

Univerzitní osmy patří k nejprestižnějším univerzitním sportovním akcím v České republice. Proto se tato akce každoročně koná i pod záštitou nejvýznamnějších institucí České republiky. **Závody univerzitních osmiveslic a čtyřveslic jsou zahrnuty do Českého poháru univerzit ve veslování.** Závodí se v disciplínách čtyřka s kormidelníkem žen, čtyřka s kormidelníkem mužů, osmiveslice žen a osmiveslice mužů. Pravidelnými účastníky soutěže jsou týmy MU žen i mužů.

6.8. Nejlepší akademičtí sportovci města Brna

Každoročně jsou na slavnostním ceremoniálu vyhlášeni nejlepší akademičtí sportovci města Brna. V loňském roce bylo mezi třinácti oceněnými ze čtyř veřejných a jedné soukromé vysoké školy pět sportovců z Masarykovy univerzity – ceny získali střelkyně Lucie Brázdová, thajboxerka a kickboxerka Monika Chochlíková, plavec Dominik Vavrečka a biatlonista Adam Václavík z Fakulty sportovních studií. Pátou oceněnou sportovkyní MU je plavkyně Tereza Polachová z Právnické fakulty.

7. Tělesná výchova a sport studentů se specifickými nároky²¹

Fenomén „jinakosti“ se v současnosti stává přirozenou součástí společnosti jako celku, tedy i oblasti vzdělávání univerzitní vzdělávání nevyjímaje. Výuka tělesné výchovy a sportu na MU v Brně je pochopitelně realizována v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., tj. Zákonem o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školským zákonem), přičemž v souvislosti s výše zmíněným se jedná především o § 16 (Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami), § 17 (Vzdělávání nadaných dětí, žáků a studentů) a § 20 (Vzdělávání cizinců a osob pobývajících dlouhodobě v zahraničí). Dále výuka probíhá také v souladu se zákonem č. 111/1998 Sb., tj. Zákonem o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákonem o vysokých školách), v tomto případě konkrétně v souladu s § 21, písmeno d), e) v upraveném znění ke dni 1. 10. 2010.²²

Ve smyslu § 20 studují na FSpS především studenti ze Slovenska, dále z Ukrajiny a Ruska, kteří jsou jazykově připraveni pro studium na VŠ v češtině. Navíc se kinantropologická terminologie opírá o jazykové základy latiny a angličtiny, takže kromě vyžádaných konzultací není třeba zvláštní podpory. Sportovní reprezentaci (dle § 17) se věnuje samostatná kapitola 10.1. Kapitola 7 se týká problematiky související se studiem dle § 16. Na MU jsou tyto oblasti uvedené v subkapitolách: 7.2. Celouniverzitní TV; 7.3. Studia TV a sportu na FSpS; 7.4.-7.6. podpůrné oblasti.

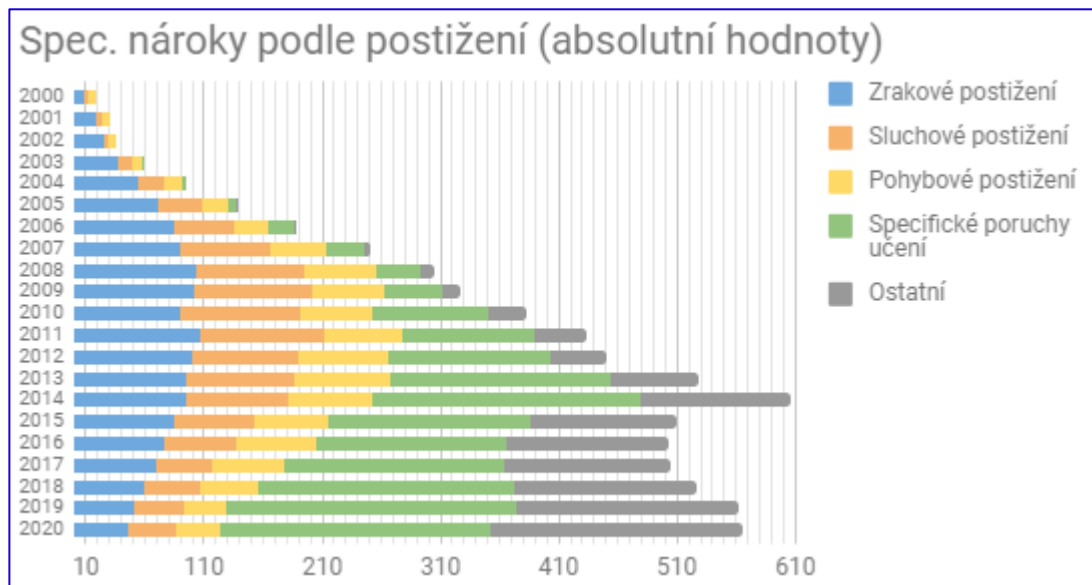
7.1. Studenti se specifickými nároky na Masarykově univerzitě

Počty studentů se specifickými nároky na Masarykově univerzitě (MU) od roku 2000, kdy bylo založeno Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky Masarykovy univerzity – Středisko Teiresiás, a kdy tedy začala probíhat systematictější evidence, až do roku 2014 stoupaly. Dělo se tak nejen díky otevřenému přístupu MU k této skupině studentů, ale především díky zajištění samotného praktického servisu, který jim umožnil zapojení do univerzitního vzdělávání. Tento servis se dotýkal a dotýká řady oblastí včetně tělesné výchovy. V posledních pěti letech jsou počty těchto studentů stabilní, pohybují se okolo čísla 500, i když nemalou část tvoří studenti se specifickými poruchami učení. Dá se předpokládat, že i v následujícím období budou čísla podobná, možná mírně vyšší s ohledem na začlenění další fakulty – farmaceutické.

²¹ Terminologie MŠMT užívá termín „...se speciálními potřebami“. Na MU je v podstatě jako synonymum užíván termín „...se specifickými nároky“ v mnoha standardních dokumentech, proto v předkládaném materiálu MU v kapitole 7 se uvádí také tento termín „...se specifickými nároky“.

²² d) poskytovat uchazečům o studium, studentům a dalším osobám informační a poradenské služby související se studiem a s možností uplatnění absolventů studijních programů v praxi, e) činit všechna dostupná opatření pro vyrovnání příležitostí studovat na vysoké škole.

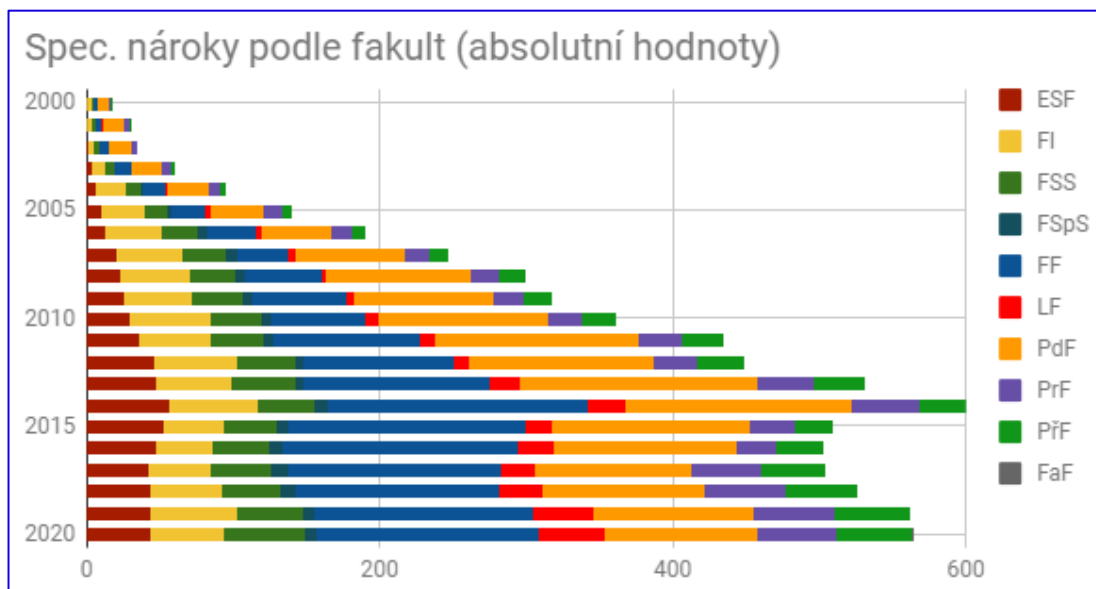
Graf 1: Studenti se specifickými nároky na MU podle typu postižení (absolutní hodnoty)

Zdroj: interní statistická data

Studenti se specifickými nároky jsou na MU zastoupeni na všech fakultách, i když pochopitelně jejich poměr, jak z hlediska absolutních počtů, tak z hlediska konkrétních specifických nároků (resp. zdravotního postižení), není rozložený rovnoměrně.

Graf 2: Studenti se specifickými nároky na MU podle fakult (absolutní hodnoty) (zdroj: interní statistická data)

Zdroj: interní statistická data

7.2. Celouniverzitní tělesná výchova a studenti se specifickými nároky

Součástí studia na Masarykově univerzitě je řadu let také povinnost absolvovat v rámci studia předměty tělesné výchovy. Z této povinnosti existují určité výjimky dané formou studia či studiem konkrétního

oboru, ale také možnost tzv. osvobození na základě sportovní výkonnosti, nebo na základě zdravotního stavu. Dlouhodobou snahou je, aby počet studentů, kteří žádají o osvobození na základě zdravotního stavu, byl co nejnižší. Tato snaha v praxi vypadá tak, že i těm, kteří jsou uživateli vozíku, nevidomým a dalším, je nabízeno nikoliv osvobození, ale reálné možnosti, jak tuto povinnost splnit. Tento úkol řeší ve spolupráci s Centrem univerzitního sportu (CUS) FSpS Středisko Teiresiás, které je v rámci MU pracovištěm zodpovědným za zajištění praktické přístupnosti studia všem studentům se specifickými nároky. Nejde přitom jen o splnění studijní povinnosti, ale své místo zde má i budování kladného vztahu ke sportu, jeho příznivý vliv na fyzické i duševní zdraví a také socializační faktory a rehabilitační aspekty. Snahou je zajistit pestrou nabídku, která je prakticky realizovatelná v rámci standardních sportovních aktivit a v možnostech vybavení MU. Zde stačí pouhé poučení vyučujících, zajištění osobní či speciální asistence, nebo alternativní modifikované sportovní aktivity, které jsou speciálně přizpůsobeny studentům s konkrétním handicapem, využívajícím nestandardní sportovní vybavení, specifické postupy atd.

Aktuální nabídka předmětů je flexibilní vzhledem k aktuálnímu semestru a zájmu studentů. Tento přístup je z vnějšího pohledu studentů vnímán dlouhodobě jako unikátní a zasluhující uznání.

- p915/c915 Tělesná výchova – Handbike pro studenty s pohybovým postižením
- p916/c916 Tělesná výchova – Aplikovaný stolní tenis – showdown pro studenty se zrakovým postižením
- p917/c917 Tělesná výchova – Alternativní pohybové aktivity a hry
- p918/c918 Tělesná výchova – Horská kola pro studenty se sluchovým postižením
- p920/c920 Tělesná výchova – Plavání pro studenty s pohybovým postižením
- p924/c924 Tělesná výchova – Pohybové aktivity pro studenty s poruchami hybnosti
- p928/c928 Tělesná výchova – Zdravotní TV pro studenty se zrakovým postižením
- p930/c930 Tělesná výchova – Florbal pro studenty se sluchovým postižením
- p931/c931 Tělesná výchova – Futsal pro nevidomé
- p941/c941 Tělesná výchova – Tandemové kolo pro studenty se zrakovým postižením
- p942/c942 Tělesná výchova – Tanec pro studenty se zrakovým postižením
- p956/c956 Tělesná výchova – Horostěna pro studenty se zrakovým a sluchovým postižením
- p9901/c9901 Tělesná výchova – Sebeobrana specifických skupin
- letní a zimní kurzy (handbike, tandemy, lyžování, monoski, ...)

7.3. Studia tělesné výchovy a sportu (kinantropologická) a studenti se specifickými nároky na FSpS

Přestože se téma pohybových aktivit a sportu objevuje i v jiných studijních oborech fakult na MU (např. Katedra speciální a inkluzivní pedagogiky PdF, Fakulta sociálních studií aj.), jádrem jeho výuky je FSpS. Zabezpečení studií kinantropologických na FSpS v rámci podpory studentů se specifickými nároky lze rozdělit dle tří hledisek: a) vlastní studium studentů se specifickými nároky; b) příprava intaktních studentů pro profesi v oblasti TV a sportu osob s handicapem; c) výzkumná a publikační činnost s uvedenou tematikou.

- a) Vzhledem k pohybovému charakteru studií na FSpS je začlenění studentů se specifickými nároky dlouhodobě nízké. Studující s poruchami mobility zde prakticky nejsou, i když je fakulta na podporu jejich studia připravena. Tato skutečnost je pro FSpS výzvou do budoucna. Stávající studenti se specifickými nároky se rekrutují z řad jedinců se specifickými poruchami učení či se sluchovými problémy. Studium od přijímacího řízení až po ukončení se řídí v úvodu zmíněnou legislativou a konzultovanými doporučeními centra Teiresias, která ústí v osobní studijní plány. Liší se dle studijního programu, neboť praktické předměty pohybového charakteru se různých programech liší jak proporčně, tak spektrem dovedností pohybového charakteru. Základním principem však je, že individualizace či

modifikace se týká podmínek a způsobu podpory, harmonogramu či typu podpory, nikoliv finálních povinností.

- b) Všechny bakalářské i magisterské studijní obory na FSpS mají ve vzdělávacím obsahu dle svého studijního a profesního zaměření v různé míře také informace o pohybových aktivitách a sportu osob s handicapem, o inkluzivním vzdělávání v tělesné výchově apod. Samostatný jednosemestrální předmět zaměřený na tuto oblast se týká především programů Učitelství tělesné výchovy pro základní a střední školy, Regenerace a výživa ve sportu, Sportovní edukace bezpečnostních složek, Management sportu. Tyto studijní obory mají vedle toho zařazenou i praxi zaměřenou na výše uvedené oblasti, která se realizuje buď formou pravidelné činnosti v klubech, nebo formou dobrovolnictví při významných akcích: Alzheimer Day, regionální Speciální olympiáda, Evropské hry Emil Open apod.

Přehled předmětů:

bp4031/bk 4031	Zdravotní TV	3 kr
bp4060/bk 4060	Psychologie sportu a práce s klientem	3 kr
np4133/nk 4133	Inkluzivní speciální pedagogika	2 kr
np4145/nk 4145	Didaktika aplikovaných pohybových aktivit	2 kr
np4242/nk 4242	Management sportu handicapovaných	3 kr
np4710/nk 4710	Speciální pedagogika	4 kr
np4727/nk 4727	Sebeobrana handicapovaných	5 kr
e037	Sports volunteering within handicap	5 kr

- c) Základní platformou pro výzkum jsou bakalářské, diplomové a disertační práce. Témata často souvisejí s dobrovolnickou činností, v jejímž rámci studenti sbírají podklady pro závěrečné práce a navazují kontakty z oblasti parasportu. Některé výsledky jsou pak publikovány na konferencích, v časopise *Studia Sportiva* i jinde. Přehled řešených projektů, obhájených prací a publikací přesahuje rámec této zprávy a je zpřístupněn na www.fsps.muni.cz.

7.4. Speciální sportovní vybavení

Aby bylo možné realizovat výuku tělesné výchovy u studentů se specifickými nároky, disponují MU a Středisko Teiresiás speciálním sportovním vybavením. Toto sportovní vybavení však využívají také další studenti, především z FSpS, a to v rámci praktických cvičení zaměřených na paradisciplíny. Stejně tak je vybavení prostřednictvím půjčovny k dispozici dalším zájemcům z řad akademické i občanské veřejnosti. K dispozici jsou handbiky (silniční, trekový a MTB s elektropohonem), tandemová kola (horská a treková), monoski a dualski, a to včetně sedaček a zádočných opěrek různé velikosti pro individuální přizpůsobení a doplňkové vybavení (stabilizátory aj.), biski, vybavení pro futsal nevidomých (ozvučené míče, chrániče/helmy, nafukovací branky, mantinely), popř. také standardní sportovní vybavení (trekingová kola, horolezecké vybavení). Mezi další nestandardní sportovní vybavení dostupné na FSpS počítáme sportovní vozíky, tandemové kolo, handbike s elektropohonem.

Vybavení, vedle samotných studentů při vlastní výuce, nejčastěji využívají zájemci z řad občanské veřejnosti, ať se jedná o jednotlivce, nebo jiné instituce či organizace, především školy, které nedisponují vlastním vybavením (nebo ne v dostatečné míře). Ne vždy jsou to lidé se zdravotním postižením. Často jde o zájemce bez trvalého zdravotního handicapu, nebo zájemce s krátkodobými zdravotními indispozicemi, kteří se nechťejí vzdát aktivní sportovní činnosti (např. zlomená noha). Největší zájem je v půjčovně o handbiky, tandemová kola a monoski. Takové vybavení totiž není zcela běžně dostupné a ani není levnou záležitostí.

7.5. Spolupráce

Vzájemná provázanost Střediska Teiresiás a FSpS je větší než jen v oblasti zajištění aktivit v rámci celouniverzitní tělesné výchovy. Spočívá např. v nabídce přednášek a praktických seminářů zaměřených na parasportovní aktivity pro studenty FSpS, která je provázána se vzdělávacím obsahem oborů FSpS. Nelze však nezmínit potřebu větší praktické zkušenosti získávané v rámci studia. Je tedy nezbytné nabízet více příležitostí tyto činnosti aktivně zažít, ideálně přímo s handicapovanými sportovci. Taková spolupráce se přenáší i vně univerzity, a to např. v zapojení do akcí zaměřených na handicapované sportovce, jako je Emil Open či Paralympijský den, do spolupráce s brněnskými i mimobrněnskými sportovními kluby a organizacemi jak na národní, tak i mezinárodní úrovni. Samotná FSpS má uzavřenou smluvní spolupráci s Paracentrem Fénix a s Českým hnutím Speciálních olympiád. KTV PdF organizuje každoroční inkluzivní Dětský den pro všechny. Ústav lékařské etiky pořádá pravidelné sportovní akce (s podporou FSpS) pro děti s Downovým syndromem a jejich rodiny, nejpopulárnější je Etika on Run. Aktivita přitom vychází zevnitř univerzity, o čemž svědčí také oblast celoživotního vzdělávání osob se specifickými nároky.

7.6. Reprezentace Masarykovy univerzity

V oblasti parasportovních aktivit je MU dlouhodobě reprezentována také svými sportovci se zdravotním postižením. Ne vždy se jedná o reprezentaci oficiální, což platí např. u studentů či absolventů MU se zdravotním postižením, kteří jsou aktivními sportovci klubů, účastní se národních i mezinárodních soutěží, a to i na nejvyšší úrovni, jako je např. Deaflympiáda. Prostory areálu FSpS jsou díky svým parametrům a bezbariérovosti využívány reprezentačními celky pro soustředění nebo sportovní soutěže. Typickým příkladem jsou soutěže v basketbalu na vozíku a pararugby. Věhlas a zájem médií u nás i v zahraničí získává univerzita v posledních letech především díky působení nevidomých futsalistů týmu *AVOY MU Brno*, který vznikl pod hlavičkou MU v roce 2008, a také díky pravidelné organizaci mezinárodního futsalového turnaje *Bučovice Blind Football Cup*.

8. Benefity pohybové aktivity a sportu (postoje v oblasti doporučení pohybové aktivity a popularizace odborných výsledků)

Pohybovou aktivnost (také i fyzickou aktivitu) můžeme chápat jako souhrn pohybových aktivit v časovém ohraničení. Pohybové aktivity můžeme rozdělit na:

- Základní pohybové aktivity každodenního života, které nejsou nijak strukturované, jsou vykonávány nízkou intenzitou, jejich zdravotní benefit je často nedostačující či marginální. Příkladem může být stání, chůze, preference chůze do schodů před využitím výtahu, manipulace s předměty, práce v domácnosti či na zahradě.
- Aktivity podporující zdraví jsou od předchozí kategorie strukturované a jejich vykonávání zpravidla vyžaduje adekvátní vybavení, prostor, náčiní a oblečení. Jejich pravidelným vykonáváním lze očekávat zdravotní benefity a také zvýšení fyzické zdatnosti (někdy se také setkáme s označením kondice), kterou dělíme na svalovou a kardiovaskulární.
- Sportovní pohybové aktivity jsou spojeny s účastí v organizovaných sportovních soutěžích. Sportovní kondice budovaná sportovními pohybovými aktivitami je nezbytná pro podávání subjektivně maximálního výkonu vztaheného k dané sportovní disciplíně, která vyžaduje vybavení, prostor, náčiní, oblečení a je ohraničena svými pravidly.

Toto dělení představuje možnost chápat cvičení, sportovní trénink a jinou záměrnou fyzickou aktivitu jako činnosti, které byly uvedeny v posledních bodech (označení pohybové aktivity). Tyto aktivity mají především v dnešní společnosti svoji nezastupitelnou roli z pohledu zdravotních benefitů nejen osob tuto činnost vykonávajících, ale i celé společnosti (např. snížené náklady na zdravotnictví).

8.1. Zdravotní benefity pohybové aktivity dospělé populace

Výzkumy ukazují, že doslova každý je schopen benefitovat provozováním pohybové aktivity – muži a ženy všech ras a etnik, mladí a staří, těhotné a ženy po porodu, lidé s chronickým onemocněním nebo postižením a lidé, kteří chtějí snížit riziko nemoci²³. Obecně lze prohlásit, že prospěšné je i krátké nebo malé množství pohybové aktivity než žádné.

Níže uvedený seznam zdravotních benefitů vychází z poznatků platných pro dospělé jedince:

- nižší riziko úmrtí ze všech příčin;
- nižší riziko úmrtnosti na kardiovaskulární onemocnění;
- nižší riziko kardiovaskulárních onemocnění (včetně srdečních onemocnění a mrtvice);
- nižší riziko vysokého krevního tlaku;
- nižší riziko cukrovky druhého typu;
- nižší riziko nepříznivého lipidového profilu v krvi;
- nižší riziko rakoviny močového měchýře, prsu, tlustého střeva, endometria, jícnu, ledvin, plic a žaludku;
- zlepšená kognice;
- snížené riziko demence (včetně Alzheimerovy choroby);

²³ WARBURTON, Darren, Crystal WHITNEY NICOL a Shannon BREDIN. Health benefits of physical activity: the evidence. *Canadian Medical Association Journal* [online]. 2006, (6), 801-809 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1503/cmaj.051351>

- zlepšená kvalita života;
- snížení úzkosti;
- snížené riziko deprese;
- zlepšený spánek;
- zpomalení nebo snížení přibývání na tělesné hmotnosti;
- ztráta hmotnosti, zvláště v kombinaci se sníženým příjmem kalorií;
- prevence návratu hmotnosti po počátečním úbytku hmotnosti;
- zlepšení stavu kostí;
- vylepšená fyzická funkce.
- Pro populaci starší 65 let pak také i:
 - nižší riziko pádů;
 - nižší riziko poranění při pádu.

8.2. Doporučení pro dospělou populaci

Souvislost mezi pohybovou aktivitou a lepším zdravím je u dospělých výzkumy dobře evidována.²⁴ Fyzická aktivita má nesčetné výhody, a to od těch, které nastanou po jediném cvičení, až po dlouhodobé výhody, jako je snížené riziko vzniku nebo progresu chronického stavu až po zlepšení stávajícího chronického stavu onemocnění. U většiny zdravých dospělých není před zahájením pohybové aktivity nutná konzultace s lékařem. Výjimku pochopitelně tvoří jedinci zdravotně oslabení a sportovci, kde je povinná tělovýchovná prohlídka vyžadována soutěžním řádem. Dobrým způsobem, jak lze dosáhnout doporučených dávek pohybové aktivity, je začít „nízko“ a postupně zvyšovat čas nebo intenzitu fyzické aktivity.

Doporučení Ministerstva zdravotnictví USA^{25 26} z roku 2018 uvádí pro dospělou populaci následující:

- Nahrazení sedavé činnosti za pohyb. Jakákoli pohybová aktivnost je lepší než sezení. Dospělá populace, která nahrazuje sezení jakýmkoli objemem mírné až intenzivní fyzické aktivity, získává některé ze zdravotních přínosů.
- Pro dosažení podstatných přínosů pro zdraví by dospělí měli vykonávat nejméně 150 minut až 300 minut týdně střední intenzity nebo 75 minut až 150 minut týdně intenzivní aerobní fyzické aktivity nebo ekvivalentní kombinace aerobní aktivity střední a vysoké intenzity. Je vhodné aerobní aktivitu rozprostřít v průběhu celého týdne. V současnosti není kladen důraz na doporučení denní dávky, neboť nedochází k výraznému rozdílu, pokud je celková pohybová aktivita srovnávána jako součet celého týdne. Není tedy nezbytné naplňovat dříve známé doporučení kumulovaných 30 a více minut středně intenzivní pohybové aktivity denně.²⁷ Vyhnout bychom se ale měli extrémnímu akumulování zátěže se dny pohybové nedostatečnosti (např. víkend vs. všední dny).
- Další zdravotní výhody jsou získávány, pokud pohybová aktivita střední intenzity přesáhne hranici ekvivalentu 300 minut za týden.

²⁴ WARBURTON, Darren, Crystal WHITNEY NICOL a Shannon BREDIN, op. cit.

²⁵ PIERCY, Katrina, Richard TROIANO a Rachel BALLARD. The Physical Activity Guidelines for Americans. *JAMA* [online]. 2018, 20.11.2018, (19), 2020-2028 [cit. 2020-11-21]. ISSN 1538-3598. Dostupné z: doi:doi:10.1001/jama.2018.14854

²⁶ Physical Activity Guidelines for Americans 2nd edition. *Health.gov* [online]. U.S. Department of Health and Human Services, 2018 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: https://health.gov/sites/default/files/2019-09/Physical_Activity_Guidelines_2nd_edition.pdf

²⁷ PEKKA, Oja, Bull FIONA, Mikael FOGELHOLM a Brian MARTIN. Physical activity recommendations for health: what should Europe do? *BMC Public Health* [online]. 2010, (10) [cit. 2020-11-21]. ISSN 1471-2458. Dostupné z: doi:https://doi.org/10.1186/1471-2458-10-10

- Dospělí by měli také zařazovat posilování střední nebo vyšší intenzity zaměřené na všechny hlavní svalové skupiny dva nebo více dní v týdnu. Toto doporučení blízce souvisí s vybudováním dostatečné silové kapacity v období mladší dospělosti, neboť svalová síla (resp. produkce) svalové síly klesá v průběhu stárnutí. V případě poklesu pod určitý práh produkce síly, senior ztrácí soběstačnost i v základních činnostech a snižuje se mu tak celkově kvalita života. Obdobný benefit platí i pro kostní tkáň, kde pohybová aktivita silového nebo aerobního charakteru s prvky dopadů (rychlá chůze, běh, skoky) pozitivně ovlivňuje kosterní systém.

Světová zdravotnická organizace (WHO) k výše uvedeným doporučením přidává i minimální trvání jedné dávky aerobní aktivity, a to v délce 10 minut.²⁸

Tak jako pohybová aktivita má své benefity, má i svá rizika. Při provádění pohybové aktivity by měla být minimalizovaná rizika dodržáním následujících doporučení.

- Vhodný výběr pohybové aktivity respektující zdatnost a zdravotní cíle.
- Postupné zvyšování objemu a intenzity v čase. Je velmi vhodné, aby lidé s nízkou úrovní zdatnosti začali provádět cvičení v nízké intenzitě, resp. objemu, a s rostoucí kondicí postupně oba tyto ukazatele zvyšovali.
- Použití vhodného a bezpečného vybavení včetně prostředí, které je bezpečné pro provozování pohybové aktivity.
- V případě osob s chronickým onemocněním nebo jejich symptomy konzultovat pohybovou aktivitu s lékařem, být pod dohledem a mít vhodnou pohybovou aktivitu řízenou zdravotnickými, resp. tělovýchovnými specialisty.

²⁸ *Global Recommendations on Physical Activity for Health* [online]. Geneva: World Health Organization, 2010 [cit. 2020-11-21]. ISBN 978-92-4-159-997-9. Dostupné z: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44399/9789241599979_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y

9. Popularizace sportu, soutěží atd.

V rámci popularizace sportu, soutěží a akademických soutěží využívá Masarykova univerzita svého potenciálu v podobě vlastní Fakulty sportovních studií. Fakulta se sedmi katedrami a Centrem univerzitního sportu funguje již téměř dvacet let, což dokonale vypovídá o vztahu univerzity ke sportu.

Studijní programy Fakulty sportovních studií a ostatních devíti fakult Masarykovy univerzity – Lékařské fakulty, Právnické fakulty, Přírodovědecké fakulty, Filozofické fakulty, Ekonomicko-správní fakulty, Pedagogické fakulty, Farmaceutické fakulty, Fakulty informatiky, Fakulty sociálních studií – jsou v oblasti skloubení studia a vrcholového sportu otevřeny individuálním nastavením a dohodám.

MU si navíc jako jedna z mála univerzit v republice stále nechává jako povinné kurzy tělesné výchovy. Ty jsou důležité jako sportovní aktivita pro studenty, pro vrcholové sportovce navíc mohou znamenat, že si ke svému každodenně provozovanému sportu můžou zapsat i jinou sportovní aktivitu. Ta jim může sloužit jako kompenzační cvičení nebo doplnění pro rozvoj do té doby opomíjených dovedností.

Vzhledem k tomu, že MU nabízí v Centru univerzitního sportu studentům na výběr asi 80 různých sportů pro hodiny tělesné výchovy, má škola zároveň k dispozici podmínky a vybavení pro kterýkoliv z nich. Má prostory pro míčové kolektivní sporty, posilování, turistiku, moderní bojová umění, dynamické cvičební kurzy nebo kompenzační kurzy, které se starají o pevnost zad a celého těla.

Nejlepší vybavení je přirozeně v areálu Fakulty sportovních studií, která má vlastní specializované tělocvičny pro míčové sporty, bojová umění a gymnastiku.

Propagace a popularizace sportu na MU probíhá prostřednictvím:

Tištěných materiálů:

- Magazín M

Online prostředí:

- Webové stránky MU – www.muni.cz (např. <https://www.muni.cz/uchazeci/bakalarske-a-magisterske-studium/10-duvodu/pri-studiu-muzete-zadarmo-sportovat>)
- Webové stránky Centra univerzitního sportu – <https://www.fsps.muni.cz/cus>
- Webové stránky magazínu M – <https://www.em.muni.cz/sport>

Sociálních sítí:

- FB Masarykovy univerzity
- FB FSpS
- FB Magazín M (v případě článku)
- IG Masarykovy univerzity

Finanční podpory: MU finančně a materiálně podporuje univerzitní týmy – např. hokejistů (HC MUNI), veslařů (osmiveslice ženy), basketbalistů, hráčů e-sportovních soutěží atd.

Pro propagaci a prezentační účely projektu UNIS a VSC je plánováno zapojení sportovců podpořených v rámci projektu.

10. Sport na MU

10.1. Sport studentů

Výuka tělesné výchovy, jako důležitý prvek udržení a rozvoje tělesných a pohybových kompetencí jedince, je zařazena ve vzdělávacím systému České republiky na všech úrovních vzdělávání. Specifickou oblastí je terciární úroveň vzdělávání, kde je tělesná výchova zcela v kompetenci jednotlivých vysokých škol, které samy rozhodují, v jaké formě a zda vůbec budou tělesnou výchovu svým studentům poskytovat. Vznik a historie výuky tohoto předmětu na MU od roku 1922 do současnosti je nepochybně reflexí vývoje samotné Masarykovy univerzity v kontextu historického vývoje a hodnotového směřování celé naší společnosti. Historický vysokoškolský sport „starající se o tělesnou výchovu vysokoškolského studentstva“ byl zaměřený zvláště na atletiku a plavání v pravidelné výuce 2–4 hodiny týdně. Tento rozsah povinné tělesné výchovy se v podstatě na MU nemění, větších změn doznává její obsah. Kromě sportovních her, šermu, atletiky, pochodových cvičení a povinné zkoušky zdatnosti byly součástí tělesné výchovy také skauting a branná výchova zaměřená na obranu státu. V poválečném období, kdy byla na vysokých školách obnovena nejen výuka tělesné výchovy, bylo podle archivních materiálů v Brně 5 602 vysokoškoláků, kteří podléhali povinné tělesné a branné výchově.

Různá organizační opatření přes samostatné katedry tělesné výchovy na všech fakultách brněnské univerzity až po vytvoření rektorátní katedry s fakultními odděleními však nevyřešila přetrvávající dlouhodobý nedostatek tělocvičen, hal, bazénů a hřišť. Nedostatek tělocvičen se podařil vyřešit vznikem Fakulty sportovních studií a stavbou sportovního areálu v Kampusu. Potřeba vybudování vnějších, outdoorových sportovišť, je stále aktuální. Ke sportovní fakultě se při jejím vzniku připojila i rektorátní Katedra tělesné výchovy a dále jako Centrum univerzitního sportu zajišťuje celouniverzitní tělocvik a sportovní akce pro studenty a zaměstnance MU. Otevřený univerzitní studijní systém v současné době dává studentům možnost absolvovat dva semestry TV a získat kredity za bakalářské studium. Mohou si zvolit kterýkoliv z nabídky až 86 sportovních předmětů, semestrální výuku nebo výcvikový kurz – letní, zimní. Semestrálně se výuky tělesné výchovy účastní bezmála 4 500 studentů v povinné a zhruba 300 v placené TV, a to v 270 seminárních skupinách. Tak, jako se měnil systém organizace tělesné výchovy, změnila se do současnosti také nabídka předmětů. Vedle těch „standardních“, jako je např. fotbal, basketbal, volejbal, posilovna, plavání, aerobik, lyžování, snowboarding, vodáctví, turistika, se pravidelně v rozvrhu Centra univerzitního sportu objevují nové předměty, které lze označit jako horké novinky, univerzitními studenty oblíbené a vyhledávané. Jmenujme pouze některé. Od různých druhů tance (street dance, orientální tanec, swing, Zumba, klasický balet), bojových sportů (sebeobrana žen, wingsun, MMA, Systema, kondiční box) k těm, které prvky obou spojují – capoeira; přes neustále se rozšiřující styly cvičení Body and mind (jogalates, fitness joga, joga vinyasa flow a yin joga) k dalším zdravotně orientovaným pohybovým aktivitám (SM systém, zdravá záda, rollpilates) až k velmi akčním pohybovým aktivitám pro ty, kteří chtějí zvyšovat především svoji kondici (funkční trénink, posilování s olympijskou činkou, fit hodina). V rozvrhu celouniverzitní tělesné výchovy studenti naleznou např. i rugby a bruslení a hry na ledě. A co v nabídce ještě chybí? Například plavecké lekce pro neplavce, které byly vždy součástí standardní nabídky a určitě se tam opět vrátí. Nezapomínáme přitom ani na studenty se specifickými nároky, kteří mohou využívat standardní nabídky, nebo nabídky speciálních předmětů zohledňujících konkrétní zdravotní postižení. V této oblasti spolupracujeme se Střediskem pro pomoc studentům se specifickými nároky, Teiresiás.

Zaměstnanci CUS vždy také organizovali dobrovolné akce nad rámec povinné tělesné výchovy. K těm, u studentů oblíbeným, patřily sportovní víkendy jako např. 24hodinový basketbalový, resp. volejbalový turnaj v univerzitní tělocvičně Pod hradem, běh Brno – Mikulov, který svojí délkou tratě přes 42 km patřil k těm nejnáročnějším, a také různá několikahodinová aerobiková a taneční setkání.

Tyto akce tak doplňovaly a podporovaly „sportovní“ atmosféru, kterou je Masarykova univerzita známá a která je studenty vítaná. Vycházíme z výsledků anket (v roce 2005, 2011, 2018 a 2020), v nichž jsme se ptali na spokojenost studentů s organizací a nabídkou tělesné výchovy na MU. Z odpovědí opakovaně vyplývá, že téměř 91–97 % studentů je spokojeno s nabídkou předmětů v rozvrhu celouniverzitní tělesné výchovy a také jejich postoj k povinnosti tělesné výchovy je stabilní; nesouhlasí 18–20 % a 80–82 % studentů pak souhlasí s touto povinností v rozsahu 2 a více semestrů. Ve výuce tělesné výchovy CUS pokračuje i v době online výuky. Přes všechny nedostatky a limity takového „sportování“ je zájem studentů o zhruba 30 streamovaných lekcí stálý a vyjadřují spokojenost s výukou a přístupem vyučujících.

Masarykova univerzita v Brně od počátků svého působení v roce 1919 vytvářela a do dnešních dnů nabízí a zajišťuje finančně i organizačně vhodné podmínky pro tělovýchovné vzdělávání svých studentů. Tím, že po celou dobu své existence podporovala a zachovávala kontinuitu důrazu na nezastupitelnost výuky sportovní pohybových aktivit, si vydobyla a udržela výjimečné postavení mezi univerzitami v České republice. Na žádné z českých univerzit výuka tělesné výchovy v takovémto rozsahu neprobíhá. Na mnoha školách byla pro studující nespportovních oborů po roce 1989 zrušena a složitě se opět zavádí, nebo zůstala na pokraji zájmu vedení školy.

V rámci průzkumu *Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě* bylo provedeno dotazníkové šetření. Cílem průzkumu bylo získat představu o sportovních preferencích studentů a zpětnou vazbu k povinné tělesné výchově. Důležité bylo také zjistit, jak se podařilo nahradit prezenční výuku sportovních předmětů online formou.

Obrázek 2: Výsledky průzkumu *Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě*

Zdroj: vlastní zpracování výsledků průzkumu *Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě*

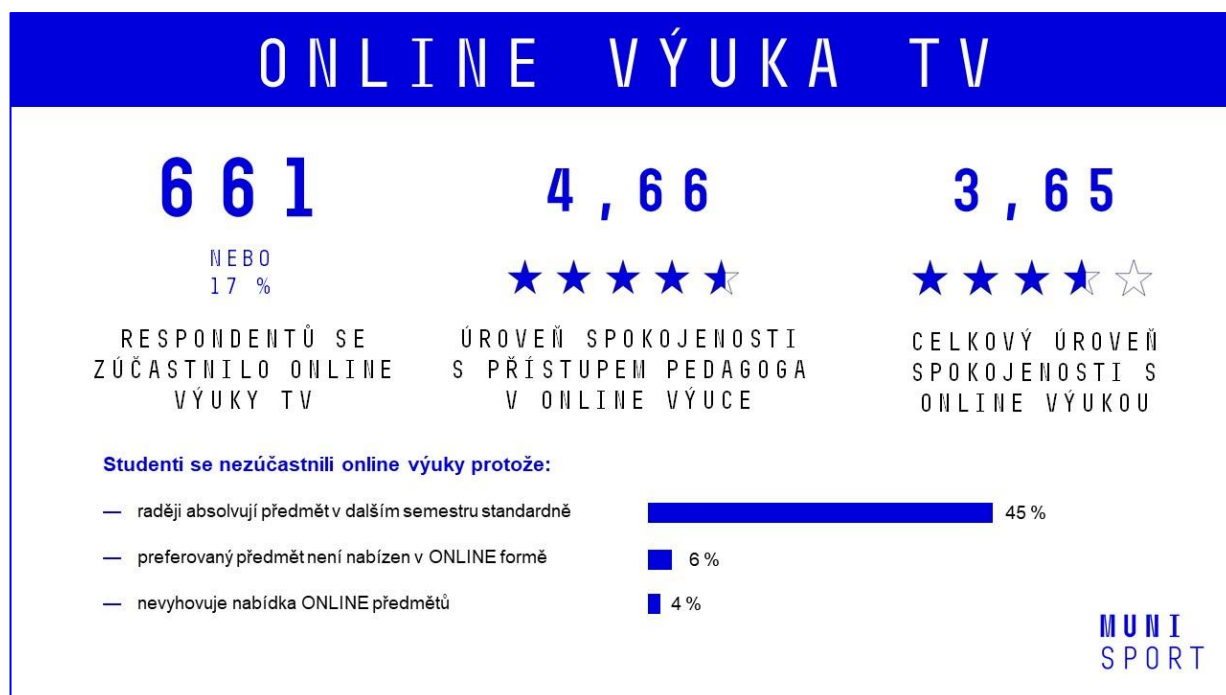
Celkově dotazník vyplnilo 3 849 studentů Masarykovy univerzity. Na základě jejich odpovědí se dá říct, že sport je nedílnou součástí života studentů MU, protože skoro všichni respondenti sportují. Jako problémový se jeví fakt, že pravidelně sportuje pouze 57 % respondentů. Návrhová část koncepce by měla vzít v úvahu, že je nutno vytvořit podmínky pro zapojení většího podílu studentů do pravidelné sportovní činnosti. Také se v rámci průzkumu podařilo zjistit, že pouze 30 % respondentů provozuje

pohybovou aktivitu organizovaně ve sportovních klubech nebo tělovýchovných jednotách, zbytek preferuje sportovat samostatně.

Dle odpovědí respondentů jsou mezi studenty MU populárními sporty:

- individuální: fitness, běh, cyklistika, plavání, lyžování sjezdové, badminton, bojové sporty a stolní tenis
- kolektivní: volejbal, fotbal, malé formy fotbalu

Obrázek 3: Výsledky průzkumu *Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě 2*

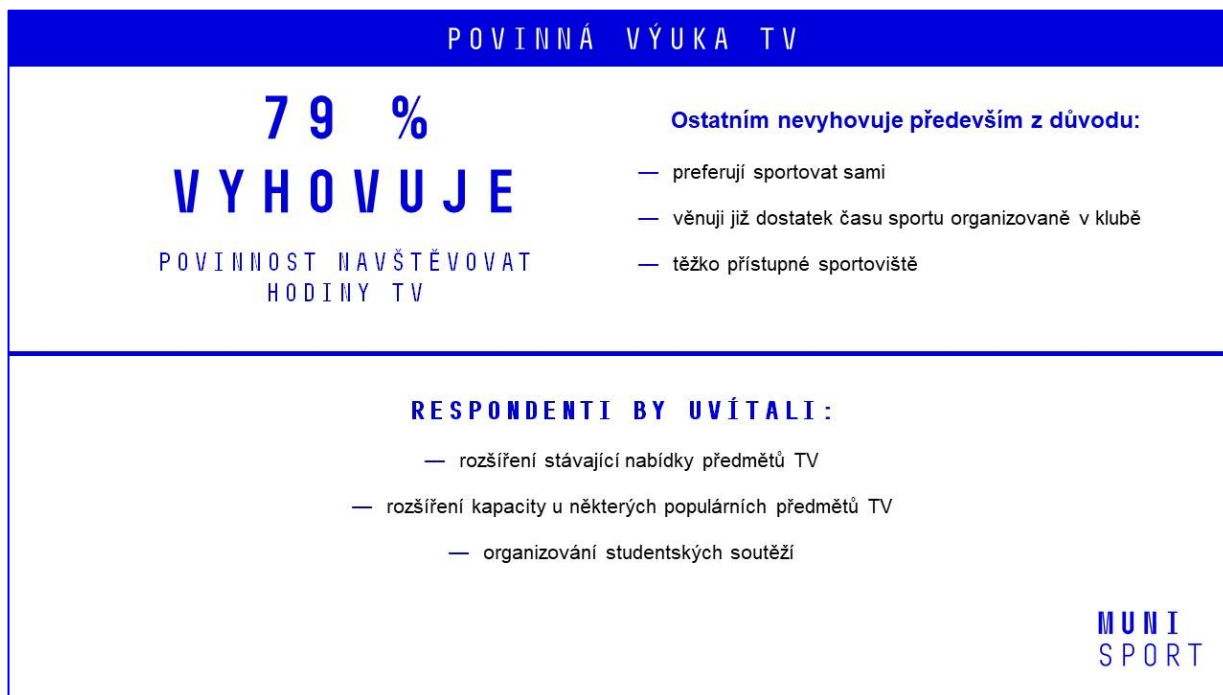
Zdroj: vlastní zpracování výsledků průzkumu *Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě*

Studijní rok 2020/21 proběhl v nestandardním režimu hlavně kvůli vládním nařízením a opatřením proti šíření pandemie COVID-19. Naprostá většina předmětů včetně předmětů tělesné výchovy proběhla online formou. Během necelých dvou semestrů studenti cvičili online prostřednictvím aplikace Microsoft Teams a natáčeli na telefony, jak hezky umí dělat přeskok, aby dostali započít z gymnastiky.

Pouze 661 respondentů (17 %) se zúčastnilo online výuky TV, ostatní preferují standardní výuku. Pouze 6 % nenašlo v nabídce preferovaný předmět tělesné výchovy v online formě. Zároveň je potřeba označit vysokou úroveň spokojenosti s přístupem pedagoga v online výuce. Tím pádem z průzkumu vyplývá, že standardní výuka byla dostatečně nahrazena online formou.

Nicméně celková úroveň spokojenosti s online formou je nedostatečně vysoká. Příčinu můžeme hledat v tom, že nedílnou součástí sportovních předmětů je sociální interakce mezi studenty a vyučujícím, která nemůže být v online formě plně saturována. Další překážkou je problémová dostupnost potřebného sportovního zařízení pro vykonání sportu, například je těžko představitelné, že by někdo měl doma gymnastického koně.

Obrázek 4: Výsledky průzkumu *Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě 3*

Zdroj: vlastní zpracování výsledků průzkumu *Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě*

Dle průzkumu vyhovuje povinnost navštěvovat hodiny tělesné výchovy 79 % studentů Masarykovy univerzity. Jedním z hlavních důvodů, proč studentům tato povinnost nevyhovuje, byla obtížná přístupnost sportovišť. Problémem je, že hlavní sportovní centrum MU – Univerzitní kampus Bohunice není soběstačný a na jeho území se nachází pouze část sportovišť MU. Další sportoviště využívaná pro výuku TV jsou rozmístěna po celém městě. Pokud nastane situace, že hned po předmětu Plavání bude mít student předmět Míčové hry, tak na něj čeká minimálně hodina cesty z jedné části města do druhé. Masaryková univerzita rovněž nemá vlastní atletický areál a dočasně využívá pro výuku atletiky zázemí TJ Sokol Žabovřesky, které je velmi obtížně přístupné z hlediska městské dopravní infrastruktury.

Také se podařilo zjistit, že by studenti uvítali rozšíření stávající nabídky předmětů tělesné výchovy i kapacity některých populárních předmětů a organizování studentských soutěží. Bohužel první dva návrhy jsou těžce realizovatelné hlavně kvůli nedostatečné kapacitě sportovních zařízení Masarykovy univerzity. Nicméně organizování studentských soutěží by mohlo výrazně rozšířit sportovní nabídku pro studenty MU.

10.2. Sport zaměstnanců

Sport zaměstnanců na MU je dle našeho názoru důležitou součástí univerzitního života, a to nejen jednotlivců, ale může být také pojítkem napříč různými pracovními zaměřeními zaměstnanců či napříč fakultami. Základní myšlenky této kapitoly neopíráme o rozsáhlá historická fakta, ale spíše se snažíme popsat aktuální stav a předložit možnosti další realizace uvedené problematiky na MU v praxi.

Koncepce nabídky pohybových aktivit přímo ve firmě a v rámci pracovní doby je praxí, kterou před několika lety začaly zavádět nejdříve některé nadnárodní firmy v ČR (na základě ověřených zkušeností) s cílem nejen snížit nemocnost, obezitu, ale také zlepšit sociální vztahy, a tím podpořit pracovní výkony svých zaměstnanců, a kterou tuzemští zaměstnavatelé přejímají jen velmi pozvolna. Vyplývalo to z průzkumu společnosti Edenred (Tento průzkum jsme vybrali pro svou transparentnost a relativně veliký

dostupný soubor.) ve více než osmi stovkách tuzemských firem (n = 824), v němž se ukázalo, že se na podpoře aktivního pohybu svých zaměstnanců podílí asi třetina (n = 243) z oslovených firem. Nejčastěji (asi 57 % firem) poskytují svým zaměstnancům příspěvky na sportovní aktivity v okolí. Dalších asi 47 % podniků

a institucí podporuje evropský trend nabídky pohybových aktivit přímo na pracovištích v průběhu pracovního dne. Na třetí příčce se umístila organizace jednorázových pohybových aktivit (závody, turnaje, sportovní dny aj.). Průzkum byl proveden v dubnu 2017 a na projektu se podílely firmy a instituce rovnoměrně z celého spektra.²⁹

Dle našeho názoru se jedná o dostatečný vzorek firem a institucí v ČR, na jehož základě můžeme konstatovat, že podpora sportu a pohybových aktivit ze strany zaměstnavatele byla v rámci tohoto průzkumu nízká, také zájem zaměstnanců o nabízené služby byl velmi rozdílný a využití nabízených služeb bylo spojeno s několika limitujícími faktory. Ze srovnání se státy EU nevychází ČR nijak lichotivě. V nabídce možností pro pohybové aktivity zaměstnanců byla ČR dle tohoto průzkumu z roku 2017 pátou nejhorší zemí v EU.

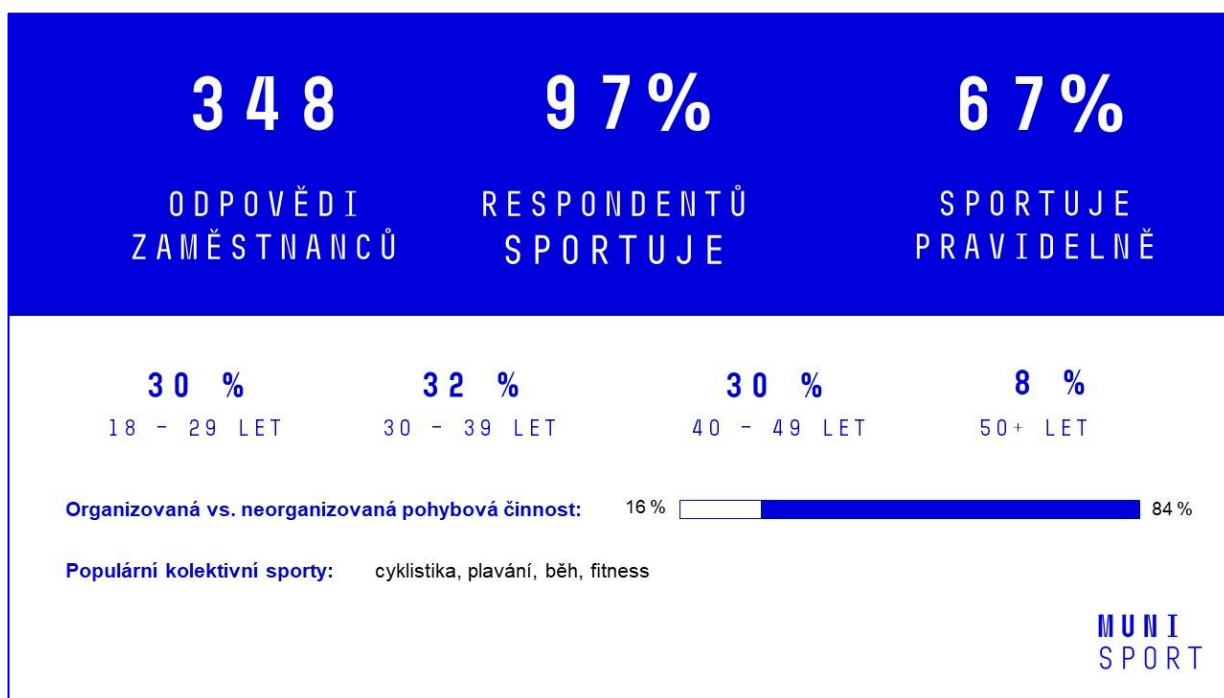
Existuje několik způsobů, jak zaměstnavatel může investovat do zdraví svých zaměstnanců. Jedná se o peněžní příspěvek na sport, který se dá například využít k návštěvě tělovýchovných a sportovních zařízení, organizaci samostatných sportovních kurzů, úhradu sportovních kurzů MU pro veřejnost nebo o poskytování firemních sportovních zařízení. Nejčastější formou podpory je program MultiSport, který byl spuštěn na Masarykově univerzitě od 1. 9. 2021.

Cílem programu MultiSport je motivovat zaměstnance k pravidelnému pohybu. Hlavním produktem programu je MultiSport karta, která garantuje každodenní volný nebo zvýhodněný vstup do relaxačních i pohybových partnerských zařízení.

Důvody, proč se stát součástí programu MultiSport, vyplývají z průzkumu *Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU*, ve kterém bylo provedeno dotazníkové šetření mezi zaměstnanci Masarykovy univerzity.

²⁹ Češi v práci sedí a nehýbou se. Změnit to má projekt Firma v pohybu. *Edenred* [online]. 24. 05. 2017 [cit. 2020-11-18]. Dostupné z: https://www.edenred.cz/media/documents/edenred-cz_tz_firma-v-pohybu_24-05-2017.pdf

Obrázek 5: Výsledky průzkumu *Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU 1*

Zdroj: vlastní zpracování výsledků průzkumu *Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU*

Do průzkumu se podařilo zapojit 348 zaměstnanců Masarykovy univerzity. Téměř všichni zaměstnanci sportují, většina z nich sportuje pravidelně. Klíčové je, že věkové skupiny respondentů jsou poměrově stejně velké. Současně až 84 % zaměstnanců sportuje neorganizovaně. Forma podpory pohybové aktivity zaměstnanců MU by měla vycházet z toho, že sportovní preference každého zaměstnance jsou jedinečné a nejde jednoznačně seřadit zaměstnance do skupin dle výkonnostní úrovně či oblíbeného sportu. Optimálním řešením by bylo nabídnout zaměstnancům MultiSport kartu, aby měl každý možnost výběru, kdy a jakou aktivitu bude provozovat.

Využívání MultiSport karty je dobrovolné. Bohužel v současné chvíli Masarykova univerzita nebude finančně na MultiSport přispívat. Měsíční cena této služby pro zaměstnance je 550 Kč.

Další formou podpory pohybové aktivity zaměstnanců je nabídka kurzů pohybových aktivit MU pro zaměstnance v rámci ČŽV – spinning, kondiční cvičení, jógalates, cvičení na podporu správného držení těla, body in balance, bodystyling, pilates a SM systém. Existuje také možnost zapojit se do sportovních kurzů MU pro veřejnost. Zaměstnanci ovšem nejsou cenově zvýhodněni.

Zaměstnanci mají také možnost využít slevu na pronájem vybraných sportovišť FSpS. Avšak vzhledem k tomu, že jsou sportoviště prioritně využívána pro výuku, je uplatnění tohoto benefitu kvůli obsazenosti sportovišť značně problematické.

Důležitým cílem průzkumu *Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU* bylo také získat zpětnou vazbu ke stávající nabídce pohybových aktivit pro zaměstnance.

Obrázek 6: Výsledky průzkumu *Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU 2*

Zdroj: vlastní zpracování výsledků průzkumu *Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU*

Z průzkumů vyplývá, že poměrně malé množství zaměstnanců využívá nabídku kurzů MU, a to hlavně z důvodu nedostatečné informovanosti. Také byly odhaleny další příčiny, které realizaci sportu v rámci nabídky MU brání, a sice obsazenost sportovišť, vysoká cena kurzů, náročnost dopravy na sportoviště, nevyhovující nabídka – nevhodné časy konání kurzů, absence preferovaných aktivit v nabídce.

Některé fakulty Masarykovy univerzity se snaží podporovat pohybovou aktivitu zaměstnanců samostatně. Zaměstnanci FSpS mají například, mimo výukové hodiny, možnost zdarma využívat posilovnu v prostorech Univerzitního kampusu. Nejrozsáhlejší nabídku pro zaměstnance má Pedagogická fakulta MU, kde Katedra tělesné výchovy a výchovy ke zdraví ve spolupráci s Centrem celoživotního vzdělávání připravily vlastní nabídku pohybových aktivit pro zaměstnance.

Tabulka 5: Nabídka pohybových programů pro zaměstnance PdF MU ³⁰

Kurz	Druh	Cena	Počet účastníků	Místo
Biking	1denní	0 Kč	max. 10	okolí Brna
Lyžování	1denní	0 Kč	min. 15, max. 40	Stuhleck, Rakousko
Plavání	semestrální	0 Kč	max. 20	bazén na ZŠ Horní
Florbal	celoroční	200 Kč	min. 8, max. 20	tělocvična PdF MU
Volejbal	celoroční	200 Kč	min. 8, max. 20	tělocvična PdF MU

³⁰ Nabídka kurzů. *Pedagogická fakulta MU* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [cit. 2021-07-21]. Dostupné z: <https://www.ped.muni.cz/czv/nabidka-kurzu>

Do pravidelné pohybové aktivity se v rámci pohybových programů PdF MU má možnost zapojit až 60 zaměstnanců a zároveň jsou jim nabízeny 1denní kurzy pro maximálně 50 osob. Všechny programy jsou buď bezplatné, nebo za symbolickou cenu 200 Kč. Drtivá většina nákladů je kryta z rozpočtu pedagogické fakulty, a to včetně nákladů na pronájem nevládních sportovišť (plavecký bazén na ZŠ Horní) a dopravu do lyžařského areálu Stuhleck v Rakousku.

Z hlediska sociálního aspektu a institucionální sounáležitosti lze považovat za velmi cenné také pořádání nepravidelných sportovních akcí a různých nabídek pohybových aktivit pro zaměstnance. Většinou se tyto akce konají ve spojitosti s určitými obdobími (např. Oslavy a výročí MU aj.), jelikož zde může docházet také k důležitému propojení vnímání pohybové aktivity jako součásti celoživotního vzdělávání (LLL – Lifelong Learning).

11. E-sporty

E-sport je zkratka pro elektronický sport. Jde o organizované soutěžní hraní hráčů nebo týmů v jakékoliv hře, na jakékoliv platformě (PC, konzola, mobil). Soutěže mají jasná pravidla a účastnit se jich mohou jak amatérští, tak profesionální hráči. Soutěžící z různých lig a týmů soupeří proti sobě ve stejných hrách. Mezi momentálně nejpopulárnější hry patří Fortnite, League of Legends, Counter Strike, Call of Duty, Overwatch.

První událost, která odstartovala éru e-sportu, se datuje do roku 1972, kdy studenti Stamfordské univerzity uspořádali turnaj ve hře Spacewar.³¹ Za necelých 50 let se e-sport rozrostl na mnohamiliardové odvětví (například cenový fond turnaje DOTA 2 The International X tvoří 40 018 195 dolarů)³² a má více diváků než většina současných profesionálních sportovních lig. Dle různých odhadů se počet příznivců e-sportu aktuálně pohybuje kolem 500 milionů.³³

Fenomén vzestupu e-sportu se vysvětluje především jeho atraktivitou. Přestože je fyzická aktivita hráčů minimální, e-sport má do jisté míry stejný emocionální dopad jako fyzické sporty – vzrušení z vítězství a utrpení z porážky. Rozdíl mezi sledováním fotbalového utkání na stadionu a soutěží v e-sport disciplíně je pro fanoušky v podstatě minimální. V obou případech chtějí fanoušci vidět atraktivní soubor, nadprůměrné individuální výkony, zajímavá taktická řešení a samozřejmě vítězství svého oblíbeného týmu. Z pohledu divácké dostupnosti je vítězství na straně e-sportu nad tradičními sporty, protože přenosy e-sportů jsou dostupné zdarma prostřednictvím internetového vysílání.³⁴

V roce 2016 proběhla souběžně s olympijskými hrami v Riu neoficiální mezinárodní soutěž v e-sportu, které se zúčastnili zástupci každé země. V roce 2018 se uskutečnily dva e-sport turnaje před zahajovacím ceremoniálem olympijských her v Pchjongčchangu. Turnaje byly realizovány za podpory Mezinárodního olympijského výboru (MOV) a představeny jako ukázka potenciálně nových olympijských sportů.³⁵ Navzdory rostoucí popularitě MOV nepřiznává e-sportu status olympijského sportu. Hlavním problémem je, že ve většině případů je součástí videoher násilí, což je v rozporu s olympijskými hodnotami. Přesto jsou si experti jistí, že získání statusu olympijského sportu pro e-sport je jen otázkou času.³⁶

Struktura e-sportu se dynamicky rozvíjí, vznikají asociace, ligy, týmy a jiná uskupení. Asociace v e-sportu fungují podobně jako asociace ve sportu: zprostředkovávají kontakt mezi týmy, hráči a organizacemi, které zajišťují turnaje a ligy. Mimo jiné i nominují reprezentaci ČR. V České republice hraje hlavní úlohu Česká asociace e-sportu – <https://www.esport.cz/>. Sdružuje přes 1 100 hráčů a dva organizátory. V létě se její součástí stala i Asociace gamingových klubů –

³¹ ŠVEJDOVÁ, Jana. Historie a vývoj e-sportu. *Fakulta informatiky Masarykovy univerzity* [online]. [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.fi.muni.cz/usr/jkucera/pv109/2003/xsvejdov.htm>

³² Announcing New Location and Dates for The International - Dota 2 Championships. *DOTA 2* [online]. Valve Corporation, 2021, 7.7.2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.dota2.com/newsentry/2968417243145568913?|=english>

³³ Is Esports a Sport? *Consumer Technology Association* [online]. 2003 - 2021, 16.12.2019 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.ces.tech/Articles/2019/Is-Esports-a-Sport.aspx>

³⁴ *Consumer Technology Association*, op. cit.

³⁵ WOOD, Robert. ESports Olympic Demonstration Events. *Topend Sports Website* [online]. Topend Sports Network, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.topendsports.com/events/demonstration/esports.htm>

³⁶ LAU, Jack. Why esports and the Olympics still have a complicated relationship. *South China Morning Post* [online]. South China Morning Post Publishers, 2021 [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.scmp.com/week-asia/health-environment/article/3137946/why-esports-and-olympics-still-have-complicated>

<https://www.agkcs.com/>, která sdružuje 12 klubů. Nedávno také vznikla Czech Electronic Sports Association, která má za úkol konkurovat ČAE a vytvářet v Česku kvalitní zázemí pro růst e-sportu.

Virtuální prostředí počítačových sítí přineslo v poslední době i fenomén virtuálního sportování a soutěžení, kdy si účastníci srovnávají své fyzické výkony skrze softwarovou platformu, takže díky tomu úplně nezapadá do definice e-sportu. Nejznámějším zástupcem virtuálních sportů je asi e-cyklistika, kdy jezdec závodí proti soupeřům v prostředí virtuální reality (Zwift, Rouvy apod.) na speciálním cyklistickém trenážeru.³⁷³⁸ Na příkladu cyklistiky můžeme vidět i snahu sportovních svazů přiblížit tento sport veřejnosti – v roce 2021 Český svaz cyklistiky pořádal Mistrovství ČR v e-cyklistice³⁹. Na stejném principu byl ve virtuálním prostředí uspořádán i britský šampionát ve veslování na trenážerech.⁴⁰ Tento formát soutěží neunikl díky televizním přenosům ani pozornosti diváků.⁴¹

Masarykova univerzita by měla reagovat na rostoucí popularitu e-sportu v republice a brát v úvahu současné sportovní trendy. V budoucnosti by se mělo diskutovat o rozšíření nabídky sportů a pohybových aktivit pro studenty a zaměstnance o e-sporty. Otázkou ke zvážení je organizace e-sport turnajů, na to však bude potřeba zajistit zázemí a speciální techniku. V návaznosti na tento trend by mělo být zvažováno uskutečňování studijního programu zaměřeného na manažerské a trenérské činnosti spojené s e-sportem obdobně, jako tomu již je na zahraničních VŠ.⁴²

³⁷ ZWIFT Events [online]. Zwift, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.zwift.com/eu>

³⁸ HARANTOVÁ, Eliška. Zajedte si online závody s nejlepšími českými profesionály! Rouvy [online]. VirtualTraining, 2021, 12.05.2020 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://blog.rouvy.com/cs/189/Go-online-for-races-with-the-best-Czech-professionals%21>

³⁹ Závod: ŠKODA e-MČR 2021 Brno - Velká Bíteš - Brno. Český svaz cyklistiky [online]. CRS NETCOM, 2021, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: https://data.ceskysvazcyklistiky.cz/kalendar/zavod?race_id=2470

⁴⁰ Asensei Virtual Championships. British Rowing [online]. British Rowing, 2021, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.britishrowing.org/events/events-calendar/british-rowing-virtual-championships/>

⁴¹ Sáblíková ovládla i domácí mistrovství ve virtuální cyklistice. Česká televize [online]. Česká televize, 1996 – 2021, 25.3.2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/cyklistika/zive-prvni-mistrovstvi-ceska-v-e-cyklistice/605c978ad2b405b9899d711d>

⁴² SACCO, Dominic a Ryan MCVEAN. Education and esports: Which colleges and universities are offering courses? *The British Esports Association* [online]. British Esports Association, 2016 – 2021, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://britishesports.org/news/education-and-esports-which-colleges-and-universities-are-offering-courses/>

12. Třetí rozměr sportu

Pokud se budeme snažit kategorizovat obsahovou náplň kapitoly „Třetí rozměr sportu“, můžeme najít řešení pomocí analýzy všech ostatních kapitol v tomto dokumentu a s určitostí zde nalezneme očekávané odpovědi, které se budou dotýkat jednotlivých možností základních pojetí.

Osobně cítím nutnost vyjádřit se z několika úhlů pohledu. Pokud budeme chtít vnímat třetí rozměr matematicky, bude naším úkolem vyjádřit pomocí tří základních os, jejichž proměnné lze upravovat na základě vstupních hodnot. Pokud budeme na danou problematiku nahlížet filozoficky, bude vyjádření „plastičnosti“ spadat do kategorie transcendentálního pojetí a vnímání sportu jako důležité součásti lidského života.

Můžeme se také opřít o možnost vymezení v rovině pedagogicko-historického kontextu pomocí tzv. „trivia“, jež se asi nejčastěji vysvětluje jako „umění číst, psát, počítat“. Již v době starověkého Řecka a Říma bylo v systému výuky základních předmětů na tehdejších univerzitách využito vnímání trivia jako základu vzdělanosti, i když součástí nebyly základy sportu, ale vždy byl kladen důraz na paralelu vzdělanosti a nutnosti pohybu, i když s rozdílným důrazem (např. Sparta a Atény).

I v dobách velké reformátorky Marie Terezie a zavedení povinné školní docházky bylo pojetí trivia zařazeno do výuky jako umění číst, psát, počítat, ale na stejné úrovni byla brána důležitost podpory pohybu. V dnešní době se ujímá termín „kvadrilium“, kde se k základům čtení, psaní a počítání přidává také digitální technologie. Domnívám se, že právě v této době je důležité chápat digitální technologie jako „platformu“ a podporu pro čtení, psaní a počítání. Naskytá se tedy příležitost nalézt vnímání třetího rozměru sportu jako součásti „kvadrilia“ neboli zařazení důležitosti pohybu na úroveň čtení, psaní a počítání. Můžeme vycházet ze základních principů fyziologie člověka, ale také z ekonomických důvodů jednotlivých států. Ve státech, které podporují pojetí zařazení sportu (pohybové aktivity) na stejnou úroveň s „triviem“, se setkáváme s vyšší kvalitou života díky zdravější populaci. Aktuální situace nabádá ke změnám ve vnímání a podpoře pravidelného pohybu v obecném měřítku a v celé populaci.

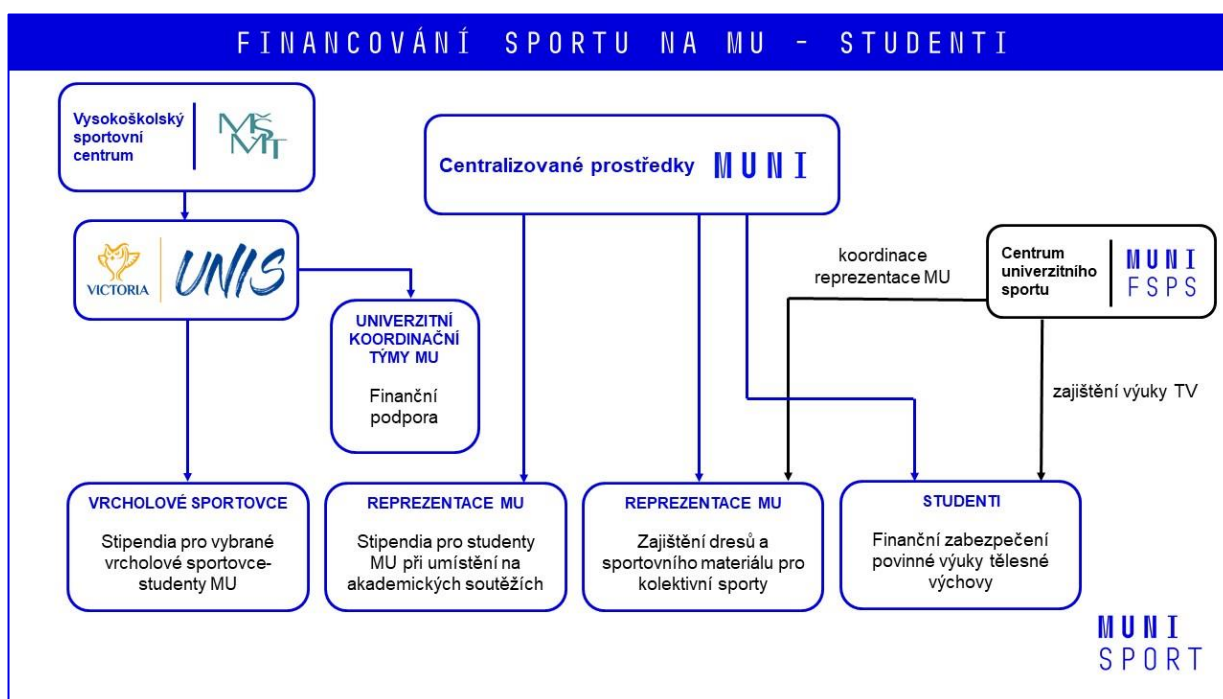
Základním ekonomickým aspektem může být měřítko, kdy se při nedostatečné podpoře sportu (pohybové aktivity obyvatelstva) může stát, že člověk se cestou do práce unaví a jeho pracovní výkon během pracovní doby bude daleko nižší, s větší potřebou přestávek aj. Nejde ale pouze o efektivitu pracovního výkonu, ale i o mnoho dalších faktorů (zdravotní, psychická pohoda, dostatek energie pro volný čas atd.), které provází nedostatečná podpora sportu jako podpory pravidelného pohybového režimu.

Třetí rozměr sportu tudíž vidím jako součást „kvadrilia“ – vytvoření a podpory předpokladů pro zařazení sportu (pravidelného pohybového režimu v rámci podpory zdravotně orientované zdatnosti) na úroveň čtení, psaní a počítání.

13. Financování sportu na MU

Financování sportu na MU lze strukturovat dle hlavních cílových skupin: studenti, zaměstnanci, sportovní kluby – strategičtí partneři, hendikepovaní sportovci. Podpora je poskytována individuálně nebo plošně. Do analýzy současného stavu jsou zahrnuty údaje o podpoře z centrální úrovně univerzity a z úrovně FSpS.

Obrázek 7: Financování sportu na MU – studenti

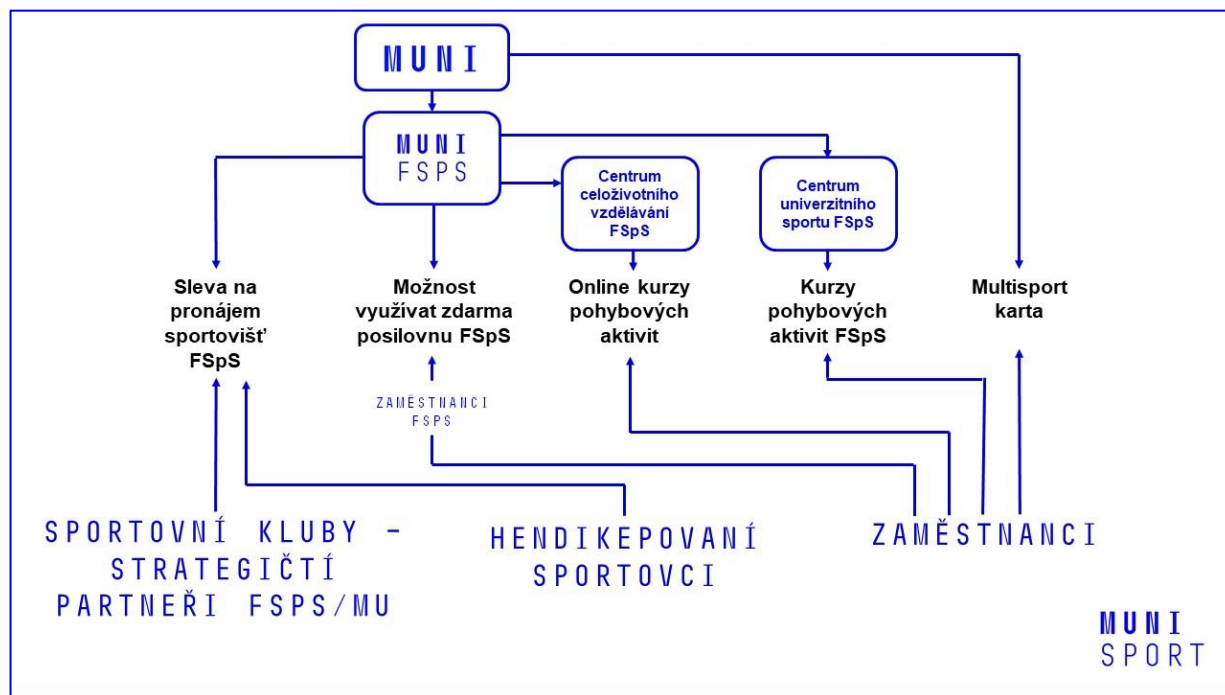

Zdroj: vlastní zpracování

Každý student prezenčního bakalářského a pětiletého magisterského studia musí během svého studia absolvovat dva předměty programu Tělesná výchova. Jedná se především o studenty akreditovaných studijních programů MU. Povinná výuka tělesné TV je zajišťována Centrem univerzitního sportu při FSpS a je hrazena z centralizovaných prostředků MU.

Financování sportovní reprezentace MU je rovněž zajištěno z centralizovaných prostředků MU. Univerzita hradí náklady sportovců a univerzitních týmů na účast v soutěžích a také zajišťuje dresy a sportovní materiál pro kolektivní sporty se symbolikou MU, které propagují Masarykovu univerzitu na akademických soutěžích. Úspěšní studenti-účastníci akademických soutěží jsou odměňováni stipendii.

Obrázek 8: Financování sportu na MU – ostatní hlavní cílové skupiny

Zdroj: vlastní zpracování

Všeobecnou formou podpory sportu a pohybových aktivit zaměstnanců Masarykovy univerzity je nabídka využití poukázek Multisport. Zaměstnanci hradí poukázky samostatně. Aktuální cena je 550 Kč. Dále existuje možnost účastnit se pohybových aktivit FSpS realizovaných v rámci CŽV kurzů, zaměstnanci univerzity ovšem nejsou cenově zvýhodněni. V období pandemie COVID-19 byly vybrané sportovní aktivity pro zaměstnance MU a jejich děti streamovány a vysílány bezplatně online. Kurzy zajišťuje Centrum univerzitního sportu při FSpS.

Dalším benefitem pro zaměstnance je pronájem vybraných sportovišť Fakulty sportovních studií se slevou. Zaměstnanci FSpS mohou rovněž využívat zdarma posilovnu FSpS v UKB. Existuje značná poptávka po využívání posilovny FSpS v UKB ze strany zaměstnanců dalších fakult MU, nicméně tato možnost je dočasně z kapacitních důvodů nedostupná.

V rámci partnerství s Masarykovou univerzitou mají sportovní kluby, které jsou zároveň strategickými partnery FSpS, možnost pronájmu sportoviště FSpS za zvýhodněnou cenu. Podmínkou je uzavření Memoranda o spolupráci s FSpS s definováním oblastí oboustranně prospěšné spolupráce.

Pro hendikepované sportovce je poskytována sleva na pronájem sportovišť FSpS, a to jak jednotlivcům, tak klubům a oddílům.

Ceníky pronájmů sportovišť jsou pravidelně aktualizovány a respektují pravidla kalkulace cen na MU.

Z uvedeného popisu aktuálního stavu financování sportu na MU vyplývají následující podněty pro návrhovou část koncepce sportu:

- podpora studentům-vrcholovým sportovcům je aktuálně dostatečně pokryta finančními zdroji a podpůrnou koordinací v rámci víceletého projektu UNIS (VSC);
- podpora studentům-reprezentantům MU na akademických soutěžích je stabilně finančně zajištěna z centralizovaných prostředků MU;
- nedostatečně je zajištěna plošná podpora sportu zaměstnanců MU – předpokladem je dobudování sportovní infrastruktury v UKB, včetně fitness, a navržení forem benefitů;

- nedostatečně je rovněž nastavena specifická cenová politika komerčních cvičení organizovaných CŽV pro zaměstnance MU (opět z důvodu přetlaku zájmu o cvičení a nedostatečné kapacity sportovišť);
- byl identifikován nedostatek v koordinaci podpory sportovním klubům – strategickým partnerům (nastavení odpovědností a pravomocí mezi FSpS a MU) – podnět do návrhové části koncepce sportu spočívá v nastavení standardní řídicí struktury RMU-FSpS-HS týkající se oblasti sportu;
- nedostatečně (organizačně i finančně) je nastavena a zajištěna podpora univerzitních týmů a podpora univerzitních soutěží – v současnosti je řešeno zpravidla dle krátkodobých plánů nebo ad hoc.

14. Infrastruktura – stavby

Vysokoškolská sportovní infrastruktura je důležitou součástí státní politiky rozvoje tělovýchovy a sportu v České republice. Univerzitní sportovní centra slouží vysokoškolákům při realizaci sportovních a pohybových aktivit jak na výkonnostní, tak na amatérské úrovni.

Ve vztahu ke kvalitě infrastruktury má Masarykova univerzita špičkové sportovní zařízení, prostory Fakulty Sportovních studií v UKB byly v roce 2010 vybudovány v souladu se světovými standardy.

FSpS disponuje v bohunickém kampusu 4 tělocvičnami a 1 posilovnou, ve kterých primárně zajišťuje výuku v akreditovaných studijních programech pro své studenty. Tělocvičny si lze v době, kdy nejsou využity k výuce, pronajmout také pro komerční účely. Významné je i jejich využití pro pohybové kurzy v rámci aktivit CŽV a další fakultní aktivity.

Hala míčových sportů

Sporty: sportovní akce, veškeré míčové sporty kromě futsalu

Rozměry: 37 x 21 m

Vybavení: světelná LED obrazovka, pult rozhodčího, ozvučení, florbalové mantinely

Úpolová tělocvična

Sporty: úpolové sporty, zdravotní TV

Rozměry: 24,7 x 16,9 m

Vybavení: tatami, zrcadla, úderové aparáty, boxovací pytle

Pohybová tělocvična

Sporty: aerobik, gymnastika, tance

Rozměry: 16 x 18 m

Vybavení: koberec, zrcadla, ozvučení

Univerzální tělocvična

Sporty: badminton, aerobic, gymnastika, míčové sporty kromě futsalu

Rozměry: 24,7 x 16,9 m (badminton.kurt 13,40 x 6,10 m)

Vybavení: 3 badmintonové kurty (mobilní stojany)

Posilovna

Vybavení: posilovací stroje, spinningová kola, veslovací trenažer, činky, ozvučení, vzpěračská platforma a příslušenství (tréninkové osy, soutěžní osy, hex trap bar, bumprové kotouče), Skierg (běžkařský trenažer), jednoruční činky, plyometrické boxy

Foto: fsps.muni.cz

FSpS dále disponuje areály, které slouží primárně Centru univerzitního sportu FSpS MU a je v nich realizována výuka povinné tělesné výchovy pro studenty fakult Masarykovy univerzity. Jedná se o následující sportoviště:

- tělocvična Pod Hradem;
- tělocvična Vinařská;
- areál Veslařská;
- tenisové areály Mánesova (hala) a Heinrichova (venkovní areál + zázemí).

Uvedené areály mimo UKB jsou do značné míry stavebně technicky zastaralé a jejich provoz vykazuje zvýšenou ekonomickou náročnost (zejm. tepelně izolační a technologické vlastnosti budov neodpovídají moderním standardům) a jejich nutná postupná obnova si vyžádá v budoucnu značné finanční prostředky. Areál Veslařská je aktuálně předmětem plánované rekonstrukce, která je etapizována do let 2021–2023. Pro areály Pod Hradem a Vinařská bude na podzim 2021 zpracována ve spolupráci s InVO RMU Studie střednědobého plánu investičních oprav a předložena na RMU ke stanovení dalšího postupu.

Velká tělocvična Vinařská

Sporty: aerobic, gymnastika, veškeré míčové sporty včetně futsalu

Rozměry: 15,6 x 30,0 m

Vybavení: ozvučení

Velká tělocvična pod Hradem

Sporty: aerobik, veškeré míčové sporty kromě futsalu

Rozměry: 32,5 x 14,5 m

Vybavení: ozvučení, ochoz

Malá tělocvična Pod hradem

Sporty: aerobic, tanec, balet, zdravotní cvičení

Rozměry: 7,1 m x 15,8 m

Vybavení: ozvučení, zrcadla

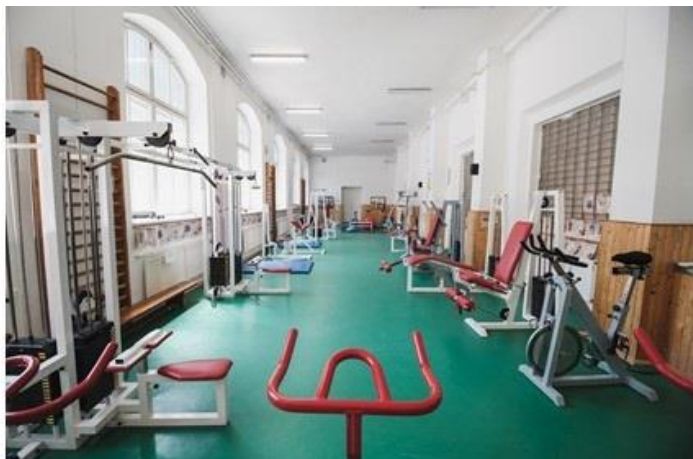

Posilovna Pod hradem

Sporty: posilování a cvičení

Rozměry: 22,5 x 6,0 m

Vybavení: umělý povrch, ozvučení

Tenisové kurty Heinrichova

Sporty: tenis

Rozměry: 36 x 36 m

Vybavení: 3 kurty

Tenisové kurty Mánesova

Sporty: tenis

Rozměry: 36 x 36 m

Vybavení: 2 kurty – podlaha Taraflex, tenisový koberec, osvětlení LED výbojkám

Foto: fsps.muni.cz

Univerzita dále disponuje sportovním zařízením Pedagogické fakulty MU, které je využíváno pro výuku PdF:

PdF MU běžecký ovál

Sporty: běh, skok vysoký, skok daleký a trojskok, skok o tyči, vrh koulí, házená, volejbal, tenis

Rozměry: 90,96 x 30,58

Vybavení: tartanový povrch, víceúčelová herní plocha uvnitř atletického oválu

PdF MU tělocvična

Sporty: aerobik, veškeré míčové sporty kromě futsalu

Rozměry: 209 m²

Vybavení: ozvučení

PdF MU posilovna

Sporty: posilování a cvičení

Rozměry: 66,61 m²

Vybavení: umělý povrch, ozvučení

Foto: ped.muni.cz

Hodnotit, zda současná sportovní infrastruktura MU je dostačující či nikoliv, je specifický úkol, ke kterému lze přistupovat různými metodami. Pro hodnocení je v této kapitole využito následující kritérium – možnost uspořádání velké sportovní univerzitní akce, Českých akademických her na vlastních sportovištích.

České akademické hry, které jsou pravidelnou celostátní vysokoškolskou sportovní událostí, se vždy uskutečňují ve spolupráci s konkrétní univerzitou. Spolupráce spočívá nejen ve spoluorganizaci, ale také v poskytnutí vlastní infrastruktury pro uspořádání akce. Letošní 19. ročník Českých akademických her 2021 proběhl v Olomouci; do sportovního programu bylo zařazeno 22 sportů: aerobik, atletika,

bowling, judo, karate, kuželky, lukostřelba, orientační běh, plavání, plavání s ploutvemi, stolní tenis, šerm, šplh, vodní slalom a sjezd, basketbal, beachvolejbal, florbal, fotbal, frisbee mix, futsal, házená a volejbal.

Každá sportovní disciplína má specifické požadavky na sportovní zařízení, např. basketbal lze hrát v hale o velikosti min. 26 x 14 m, s potřebným vybavením: basketbalové koše, basketbalově označená hrací plocha a vyhovující podlaha. Na základě požadavků na sportovní zařízení jsou jednotlivé sportovní disciplíny seřazeny do skupin.

Pro porovnání sportovní infrastruktury byly zvoleny vysoké školy, které byly spolupřadatelé Českých akademických her v posledních šesti letech: Univerzita Karlova, Univerzita Palackého v Olomouci, České vysoké učení technické v Praze, Vysoké učení technické v Brně, Univerzita Pardubice.

Následující tabulka zobrazuje vybavenost Masarykovy univerzity vlastní sportovní infrastrukturou v kontextu Českých akademických her. Ke každému sportovnímu areálu byl přidělen koeficient, který odpovídá množství sportovních disciplín z programu ČAH, které by mohly být realizovány v daném areálu.

Sportovní disciplíny orientační běh, stolní tenis, šerm, šplh na laně a aerobik jsou označeny koeficientem 0, protože jejich požadavkům na sportoviště se lze snadno přizpůsobit. Např. soutěž ve stolním tenise se teoreticky dá uspořádat téměř v jakémkoliv tělocvičně.

Tabulka 6: Vybavenost vlastní sportovní infrastruktury MU v kontextu ČAH

Sporty	Požadavky ke sportovnímu zařízení	Koef.	MU	VUT	UK	ČVUT	UP	UPCE
atletika	atletický areál	1	0	1	1	0	0	0
judo, karate	úpolová tělocvična, tělocvična pro bojové sporty	2	2	2	2	0	0	0
kuželky, orientační běh, stolní tenis, šerm, šplh na laně, aerobik	sporty, jejichž požadavkům pro sportoviště se lze lehce přizpůsobit	0	0	0	0	0	0	0
lukostřelba	areál pro lukostřelbu	1	0	0	0	1	1	0
plavání, plavání s ploutvemi	plavecký bazén	2	0	0	2	0	2	0
vodní slalom a sjezd	loděnice	1	0	1	1	1	1	0
basketbal, florbal, futsal, volejbal, házená	hala míčových sportů s plochou min. 20x40m	5	5	5	5	5	5	5
fotbal, frisbee	travnaté nebo umělé fotbalové hřiště	2	0	2	2	0	0	0
beachvolejbal	beachvolejbalové hřiště	1	0	0	0	0	1	1
kuželky	kuželkářské dráhy	1	0	0	0	0	0	0
bowling	bowlingové dráhy	1	0	0	0	0	0	0
Celkem		17	7	11	13	7	10	6
Celkem %		100	41	65	76	41	59	35

K hlavním nevýhodám patří absence vlastního atletického areálu (koeficient 1 + 2) a plaveckého bazénu (koeficient 2). Vlastní atletický areál mají k dispozici pouze dvě vysoké školy – Univerzita Karlova a Vysoké učení technické v Brně. V obou případech je nezbytnou součástí atletického areálu umělé či travnaté fotbalové hřiště, proto se koeficient atletického areálu může počítat dohromady s fotbalovým hřištěm. Ukazatelem důležitosti mít vlastní atletický areál a bazén je také to, že pouze jedna VŠ má mezi vybranými univerzitami obě zařízení k dispozici. Jedná se o Univerzitu Karlovu, která má nejvyšší ukazatel v kontextu daného porovnání.

Z výše uvedeného kvantifikovaného přehledu lze dovodit, že MU je schopna poskytnout prostory k realizaci méně než poloviny sportů ČAH 2021, a její sportovní infrastrukturu lze tedy označit jako nesoběstačnou. Sportovní infrastruktura MU není ve srovnání s ostatními VŠ konkurenceschopná.

14.1. Perspektiva

Vzhledem k avizované intenzivnější podpoře univerzitního sportu ze strany vlády ČR a výše identifikovaným potřebám MU je otázka koncepčního rozvoje sportovní infrastruktury MU jako předpokladu pro konkurenceschopnost MU v této oblasti vysoce aktuální. Klíčovým faktorem se jeví dobudování sportovní infrastruktury, respektive výstavba víceúčelového sportovního komplexu v Univerzitním kampusu Bohunice, jehož projektová příprava byla zahájena v roce 2020 (aktuálně je připravován projekt pro DUR a DSP). Předpokladem realizace projektu je zajištění finančních prostředků, a to jak formou dotací, tak zajištěním spolufinancování MU. Doprovodnou součástí této sportovní infrastruktury je laboratorní zázemí zaměřené na diagnostiku biomechanických a fyziologických parametrů pohybu, která je připraveno pro realizaci (vydáno stavební povolení) a čeká na vhodnou dotační výzvu (projekt Vestavba v pav. E34). Projekt „vestavba“ je situován do prostor FSpS v UKB a předpokládá vytvoření patra uvnitř dvou hal, čímž nedojde k omezení funkčnosti hal, dojde k navýšení ploch a současně nové patro nebude představovat signifikantní nárůst spotřeby energií.

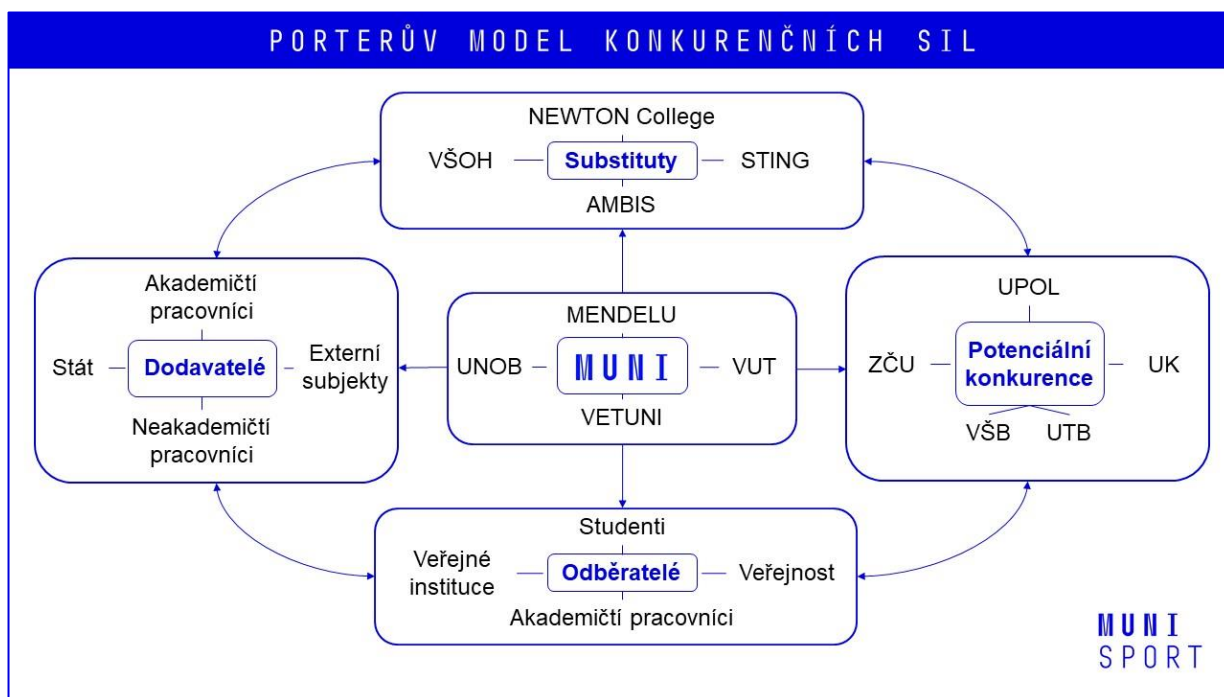
Shrnutí cílů v oblasti rozvoje sportovní infrastruktury:

- vytvořit zázemí pro nejrozšířenější univerzitní sporty (multifunkční hala pro basketbal, volejbal, florbal, lední hokej, badminton);
- vytvořit zázemí pro konkurenceschopné a atraktivní studijní programy v oblasti sportu a pohybové aktivity (atletický ovál, zázemí pro všechny atletické disciplíny, multifunkční venkovní hřiště, workoutová zóna, víceúčelové venkovní hřiště);
- vytvořit zázemí pro realizaci sportovních, či preventivně orientovaných pohybových aktivit zaměstnaneckou a studentskou obcí MU;
- navrhnout a popsat etapy rozvoje infrastruktury včetně plánu zajištění investic.

15. Analýza konkurenčního prostředí

Sledování a znalost svých konkurentů je podstatnou součástí strategického plánování. Pro účely koncepce byl zvolen Porterův model konkurenčních sil, jehož analýzy nám dodají přehled konkurence ve městě Brně a v rámci ČR, ale také potenciální substituty, kde se v rámci Brna mohou lidé vzdělávat. Analýzy také stanoví základní oblasti „dodavatelů“ a „odběratelů“ MU.

Obrázek 9: Porterův model konkurenčních sil

Zdroj: vlastní zpracování

V první části se zaměříme na konkurenční prostředí v rámci města Brna. Zde má MU zásadní konkurenci tří univerzit, přičemž třetí univerzita z analýz nevzešla jako relevantní, navíc v průběhu roku 2020 část Veterinární a farmaceutické univerzity přešla pod MU. Hlavní konkurenční sílu tvoří Vysoké učení technické a Mendelova univerzita. Vzhledem ke směřování koncepce do oblasti sportu radíme do konkurence také Univerzitu obrany, avšak zde nejsou získána relevantní data, proto chybí v samotných analýzách.

Následující tabulka znázorňuje počet studentů brněnských vysokých škol za období 2015–2020.

Tabulka 7: Analýza studentů veřejných vysokých škol v Brně ⁴³

Vysoká škola	2020	2019	2018	2017	2016	2015
MU	31 521	29 610	30 076	30 396	31 667	32 908
VUT	18 643	17 868	18 261	18 727	19 982	20 738
MENDELU	8 793	8 339	8 413	8 700	9 152	9 669
VETUNI	1 853	2 699	2 727	2 863	2 924	2 945
Celkem	60 810	58 516	59 477	60 686	63 725	66 260
Podíl	51,8 %	50,6 %	50,6 %	50,1 %	49,7 %	49,7 %

Masarykova univerzita je tradičně nejpoblárnější vysokou školou v Brně. Přestože do roku 2020 počet studentů brněnských veřejných VŠ každoročně klesal, podíl studentů MU byl vždy kolem 50 %. Za období 2016–2020 se podíl studentů zvyšoval průměrně o 0,5 % ročně. Je zároveň vidět, že od roku 2019 roste počet studentů veřejných vysokých škol v Brně, což se dá vysvětlit celkovým přírůstkem obyvatel v republice v letech 2003–2004. Dle Českého statistického úřadu počet obyvatel České republiky v období 2003–2007 neustále rostl, proto se dá předpokládat, že se zájem o studium na vysoké škole bude v následujících 4 letech zvyšovat. Již v podzimním semestru 2021 do studia na Masarykovu univerzitu nastoupí přes 35 tis. studentů.

Jak je zřejmé z Tabulky 8. Analýza absolventů veřejných vysokých škol v Brně a Grafu 3. Grafické znázornění absolventů veřejných vysokých škol v Brně, je v Brně MU dlouhodobě nejsilnější univerzitou co do počtu absolventů. Dlouhodobě však ve městě sledujeme klesající tendenci.

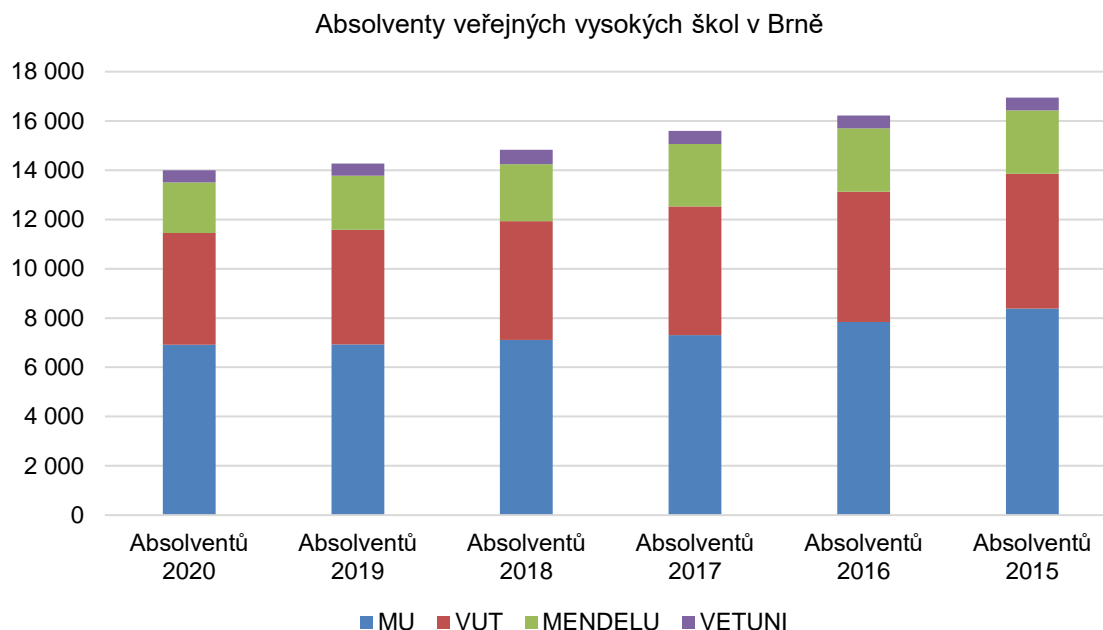
Tabulka 8: Analýza absolventů veřejných vysokých škol v Brně⁴⁴

Vysoká škola	Absolventů 2020	Absolventů 2019	Absolventů 2018	Absolventů 2017	Absolventů 2016	Absolventů 2015
MU	6 919	6 923	7 111	7 312	7 833	8 379
VUT	4 529	4 662	4 827	5 220	5 290	5 478
MENDELU	2 053	2 195	2 308	2 533	2 576	2 567
VETUNI	501	486	588	526	518	526

⁴³ Data o studentech, poprvé zapsaných a absolventech vysokých škol. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT, 2013 – 2021 [cit. 2021-4-15]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/data-o-studentech-poprve-zapsanych-a-absolventech-vysokych>

⁴⁴ *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*, op. cit.

Graf 3: Grafické znázornění absolventů veřejných vysokých škol v Brně

Do potencionální konkurence řadíme širší, tedy celorepublikovou konkurenci vysokých škol. I zde vycházíme z analýzy absolventů od roku 2015. Jak je zřejmé z Tabulky 9. Analýza absolventů veřejných vysokých škol v ČR a Grafu 4. Grafické znázornění absolventů veřejných vysokých škol v ČR, i v rámci celé ČR můžeme sledovat klesající čísla absolventů veřejných vysokých škol. MU zaujímá po Univerzitě Karlově druhé místo v počtu absolventů. Graf 3 zahrnuje analýzu všech veřejných vysokých škol v Brně, zatímco Graf 4 ukazuje konkurenci ve čtyřech největších městech v rámci jejich největších univerzit (Univerzita Karlova v Praze (UK), Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL), Západočeská univerzita v Plzni (ZČU) a Vysoká škola báňská – Technická univerzita v Ostravě (VŠB)).

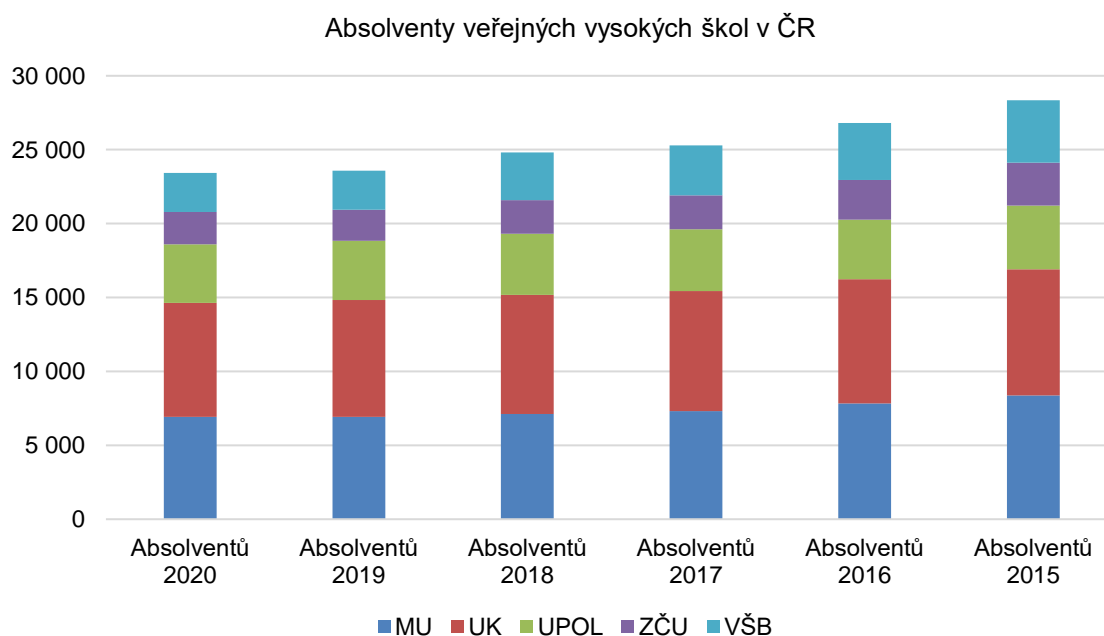
Tabulka 9: Analýza absolventů veřejných vysokých škol v ČR⁴⁵

Vysoká Škola	Absolventů 2020	Absolventů 2019	Absolventů 2018	Absolventů 2017	Absolventů 2016	Absolventů 2015
UK	7 708	7 901	8 070	8 129	8 407	8 537
MU	6 919	6 923	7 111	7 312	7 833	8 379
UPOL	3 971	4 009	4 129	4 183	4 032	4 309
ZČU	2 192	2 101	2 270	2 283	2 686	2 903
JČU	2 001	2 039	2 207	2 415	2 626	2 780
UJEP	1 315	1 384	1 456	1 634	1 681	1 744
OU	1 768	1 890	2 001	2 151	2 373	2 411
SUO	860	897	1 123	1 145	1 469	1 582

⁴⁵ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, op. cit.

UHK	1 231	1 220	1 317	1 394	1 785	1 905
ČVUT	4 028	4 131	4 457	4 701	4 760	4 644
VŠCHT	962	977	968	969	921	933
TUL	1 080	1 081	1 184	1 223	1 354	1 532
UP	1 368	1 460	1 470	1 691	1 798	1 967
VŠB	2 628	2 636	3 233	3 389	3 854	4 226
UTB	1 927	2 012	2 065	2 144	2 440	2 736
VŠE	3 247	3 364	3 516	3 814	4 156	4 359
ČZU	3 968	4 028	4 296	4 634	5 085	5 487
VŠP	345	380	392	434	549	447

Graf 4: Grafické znázornění absolventů veřejných vysokých škol v ČR

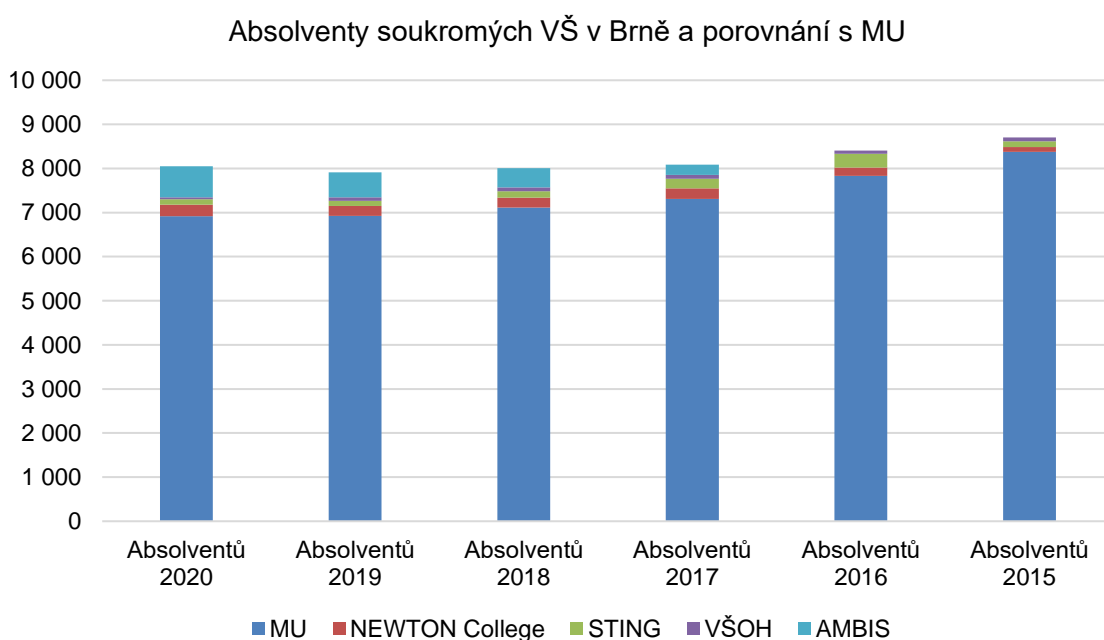
Mezi substituty jsme zařadili soukromé vysoké školy v Brně, které mohou být, při případných změnách v systémech vysokého školství v ČR a zpoplatnění veřejných VŠ, pro zájemce o studium variantou. Soukromé školy však zpravidla nenabízí možnost sportovního vyžití studentů.

Tabulka 10. Analýza absolventů soukromých VŠ v porovnání s MU a Graf 5. Grafické znázornění absolventů soukromých VŠ v Brně a porovnání s MU ukazují jasnou dominanci veřejné vysoké školy oproti soukromým. Pro porovnání jsme vybrali Newton College, a.s., Akademie STING, o.p.s, Vysoká škola obchodní a hotelová, s.r.o. (VŠOH) a Vysoká škola regionálního rozvoje a Bankovní institut – AMBIS, a.s. (AMBIS).

Tabulka 10: Analýza absolventů soukromých VŠ v porovnání s MU⁴⁶

Vysoká Škola	Absolventů 2020	Absolventů 2019	Absolventů 2018	Absolventů 2017	Absolventů 2016	Absolventů 2015
MU	6 919	6 923	7 111	7 312	7 833	8 379
NEWTON College	260	228	231	237	187	107
STING	120	115	145	215	310	127
VŠOH	47	77	83	91	75	93
AMBIS	703	566	437	234	0	0

Graf 5: Grafické znázornění absolventů soukromých VŠ v Brně a porovnání s MU

Základními dodavateli MU jsou pochopitelně lektori, ať už jako akademičtí, nebo neakademičtí pracovníci. Ti předávají hodnoty univerzity ve všech ohledech a měli by si být vědomi také role sportu v rámci univerzity. Vzhledem k velikosti MU je potřeba kapacity doplnit také externími pracovníky, ať už formou doktorských studentů, nebo odborníky z praxe. Nezbytným dodavatelem zdrojů je pochopitelně stát, respektive Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, bez kterého by veřejné vysoké školy nemohly fungovat. Mezi dodavatele můžeme řadit také studenty, bez kterých by vysokoškolské instituce nebyly schopny plnit svůj účel.

Primárními odběrateli jsou pak právě daní studenti, kteří služeb vzdělávacích institucí využívají. Podobně využívají MU jako zaměstnavatele akademičtí, potažmo neakademičtí pracovníci. Veřejnost profituje z práce MU ve více rovinách. Pro příklad můžeme uvést vzdělanější lidi, kteří své nabyté vědomosti mohou předávat dále ve prospěch společnosti, v aktuální situaci vystupuje MU jako jeden z

⁴⁶ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, op. cit.

nejvýraznějších subjektů v rámci dobrovolnictví a pomoci pandemií postiženým skupinám (například, senioři), kdy i v oblasti sportu studenti a zaměstnanci pomáhají s výukou a cvičením na různých online platformách. Veřejné instituce mohou profitovat z kooperace s vysokoškolskými institucemi při zapojování stážistů, které si mohou dále vychovat pro svou společnost.

Pokud budeme hodnotit sportovní možnosti univerzit, nabízí MU pravděpodobně nejmodernější sportovní zázemí z analyzovaných univerzit. Ke sportovnímu vyžití studentů MU slouží několik sportovišť, která můžeme podrobněji vidět v Tabulce 11. Vlastní sportoviště MU. Další sportoviště si pak MU pronajímá (bazény na Lesné a na Kraví hoře, atletický areál Rosnička a další). Pro účely koncepce jsme se podrobněji zaměřili na další brněnské veřejné VŠ. Univerzita obrany (UNOB) vyžaduje sportovní přípravu studentů, čemuž odpovídají i sportovní kapacity (3x tělocvična, atletický areál, posilovna, bazén, 2x venkovní hřiště a workoutové zóny). Mendelova univerzita disponuje sportovní halou, sálem a úpolovou tělocvičnou. Vysoké učení technické (VUT) má k dispozici areál na Palackého vrchu s atletickými ovály a dalšími sportovišti pro atletické disciplíny, hřištěm s umělou trávou i přírodní trávou, a také sportovní halou – všechna sportoviště na Palackého vrchu splňují vysoké standardy pro pořádání sportovních akcí. Dále má VUT k dispozici areály fitness Fit Machina, sportovních prostor Purkyňka, přilehlých k vysokoškolským kolejím, a také loděnici pro vodní sporty. Veterinární a farmaceutická univerzita (VETUNI) pak nabízí ke sportovnímu vyžití tělocvičnu, sál, posilovnu a tenisovou halu.

Tabulka 11: Vlastní sportoviště MU ⁴⁷

Místo	Prostor
Univerzitní kampus Bohunice	Hala míčových sportů
	Univerzální tělocvična
	Pohybová tělocvična
	Úpolová tělocvična
Pod hradem	Velká tělocvična
	Malá tělocvična
	Posilovna
Vinařská	Velká tělocvična
Veslařská	Bouldering
	Vodní sporty
Hala Mánesova	Tenisové kurty

Při porovnání konkurenčního sportovního prostředí je důležité také zmínit sportovní úspěchy reprezentantů Masarykovy univerzity. V rámci projektu Vysokoškolského sportovního centra MŠMT pro podporu univerzitního sportu UNIS, jehož cílem je vytvoření lepších podmínek pro úspěšné a nadějně sportovce, aby mohli zároveň studovat a sportovat, má Masarykova univerzita největší množství podpořených studentů mezi brněnskými vysokými školami.

⁴⁷ Seznam sportovišť. *Rezervační systém sportovišť MU* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [cit. 2021-09-12]. Dostupné z: <https://www.fsps.muni.cz/pronajmy>

Tabulka 12: Počet podpořených studentů v rámci projektu UNIS v roce 2020 ⁴⁸

Vysoká škola	Počet podpořených sportovců
Masarykova univerzita	44
Vysoké učení technické v Brně	30
Mendlova univerzita	12
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	4

Množství podpořených studentů-sportovců jednotlivých vysokých škol pro rok 2020 bylo stanoveno na základě následujících kritérií:

- celkový počet studentů ve všech typech studijních programů (k 31.12. 2018);
- celkový počet aktivních účastníků Českých akademických her v roce 2019 z řad studentů;
- celkový počet aktivních účastníků zimní a letní univerziády v roce 2019.

Vzhledem k celkovému množství studentů a velkým sportovním úspěchům studentů-sportovců, kteří se regulárně účastní nejvyšší univerzitní sportovní soutěže, má Masarykova univerzita tak vysokou kvótu. Jediná vysoká škola, jejíž kvóta byla v roce 2020 vyšší, je Univerzita Karlova. V rámci projektů UNIS bylo v roce 2020 podpořeno 60 studentů-sportovců UK.

⁴⁸ Kvóty vysokých škol pro rok 2020. *Výroční hodnocení UNIS Victoria VSC 2020*. Praha: VICTORIA Vysokoškolské sportovní centrum MŠMT, 2020 [cit. 2021-09-17]. Dostupné z: https://www.vsc.cz/docs/vyrocní_hodnocení_unis_2020.pdf

16. SWOT analýza

Záměrem SWOT analýzy je vyhodnotit nastavený systém podpory sportu Masarykovy univerzity a najít podněty k řešení aktuálních problémů, které mohou být překážkou pro další rozvoj. Nedílnou součástí SWOT analýzy je také hodnocení vnitřního prostředí, především silných a slabých stránek systému sportu univerzity. Důležité je precizně zjistit nedostatky a připravit strategii pro jejich odstranění. Dalším cílem je identifikovat příležitosti a hrozby ve všech významných oblastech týkajících se provozování sportu jak ve městě Brně, tak v celé České republice.

Tabulka 13: SWOT analýza systému podpory sportu MU

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none">— Povinné kurzy TV napříč univerzitou— Individuální možnosti studentů ve skloubení sportovního a studijního života— Historická podpora studentů reprezentantů— Centrum univerzitního sportu – 80 sportů— Sportovní zázemí haly, tělocvičny, posilovna— Silné komunikační kanály— Nabídka pro handicapované sportovce— Středisko Teiresiás— Nový vizuální styl Masarykovy univerzity— MU jako koordinátor projektu FITPA— Spolupráce s profesionálními sportovními brněnskými kluby— Existující spolupráce se sportovními svazy, asociacemi a uniemi— Finanční podpora vrcholových studentů a studentů reprezentujících MU	<ul style="list-style-type: none">— Nedostatečné zajištění praxí— Sportovní zázemí – chybějící atletický stadion, plavecký bazén— Absence vlastního vysokoškolského sportovního klubu— Nepřipravená univerzitní komunikační strategie zaměřená na sport— Neznalost studentů ohledně nabídky online distančních aktivit/sportů— Neznalost studentů ohledně nabídky výukových kurzů— Chybějící koncepce podpory sportu a pohybových aktivit zaměstnanců univerzity— Nesystematická nabídka organizovaných sportů a pohybových aktivit mezi fakultami— Nedostatečná finanční podpora sportu zaměstnanců— Nedostatečná organizační i finanční podpora univerzitních týmů a podpora univerzitních soutěží
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none">— Krajské, státní i evropské dotace zaměřené na podporu rozvoje sportu— Sociální sítě slavných sportovců, kteří studovali na Masarykově univerzitě— Finanční podpora výstavby nových sportovních zařízení pro vrcholový a univerzitní sport z úrovně města, kraje, státu a komerční sféry— Stabilizace systému podpory sportu v ČR přijetím Zákona o podpoře sportu— Dobudování sportovní infrastruktury Fakulty sportovních studií MU (atletická krytá hala, venkovní atletický areál, plavecký areál)— Posilování pozice města jako centra sportu— Podpora a rozvoj nových trendů v chování lidí všech věkových skupin – zdravý životní styl	<ul style="list-style-type: none">— Přetrvávající pandemie SARS-Cov-2— Uzavření sportovišť na delší období— Absence sportovišť pro vrcholový sport, která způsobuje zaostávání města Brna v jeho mezinárodním významu jako významného sportovního centra— Pokles zájmu mládeže o aktivní výkonnostní a vrcholový sport— Alternativní zábava pro děti, která je odvádí od sportu (PC, mobilní telefony, herní konzole apod.)— Absence sportovišť pro výkonnostní sport, která způsobuje zdražování pronájmu sportovišť— Nedostatečná informovanost o sportovních projektech MU— Zhoršování stavu infrastruktury v pronájmech (Lesná, Rosnička, horostěna, ...)

Ze SWOT analýzy vyplývají následující závěry:

- je potřeba rozšířit sportovní infrastrukturu – dobudovat univerzitní kampus;
- finanční podporu pro rozšíření sportovní infrastruktury lze zajistit prodejem některých stávajících facilit (tenisové kurty Heinrichova, tenisové kurty Mánesova), dále pomocí krajských, státních a evropských dotačních programů zaměřených na podporu rozvoje sportu;
- je potřeba nastavit standardní řídicí strukturu MU v oblasti sportu včetně komunikačních kanálů mezi jednotlivými fakultami;
- je potřeba zachovat a rozšířit stálé podmínky pro udržení a rozšíření stálé sportovní nabídky pro studenty;
- je nutnost restrukturalizovat systém podpory sportu a pohybových aktivit zaměstnanců;
- sportovní aktivity a úspěchy studentů a zaměstnanců MU jsou vhodným nástrojem pro propagaci a šíření dobrého jména univerzity;
- je potřeba udržet a rozšířit stálou nabídku sportu a pohybové aktivity pro studenty se speciálními nároky v rámci střediska Teiresiás;
- je nutné založit vlastní vysokoškolský sportovní klub.

17. Návrhová část

17.1. Vize rozvoje sportu MU

Masarykova univerzita propaguje zdravý způsob života od počátku svého působení. Jelikož je pohyb nedílnou součástí zdravého života, zajišťuje univerzita podmínky pro vykonání pravidelné sportovní činnosti jak pro studenty, tak pro zaměstnance – povinná tělesná výchova, nabídka sportovních kurzů Centra univerzitního sportu FSpS, výstavba a modernizace sportovního zázemí. Masarykova univerzita hraje také důležitou roli v rozvoji výkonnostního univerzitního sportu. Reprezentanti univerzity se pravidelně účastní vrcholových vysokoškolských soutěží a jejich sportovní úspěchy propagují Masarykovu univerzitu a posilují její status významného centra univerzitního sportu.

Vize rozvoje sportu MU:

- Univerzita se soběstačnou a konkurenceschopnou sportovní infrastrukturou.
- Univerzita, která je významným centrem univerzitního sportu.
- Univerzita, která si váží sportovních úspěchů svých reprezentantů.
- Univerzita aktivně podporující sport a pohybovou aktivitu studentů.
- Univerzita aktivně sportujících zaměstnanců.
- Univerzita, která je příkladem podpory zdravého způsobu života.

17.2. Návrh strategických cílů pro naplnění vize

Pro dosažení vize je potřeba stanovit následující strategické cíle:

- dobudovat chybějící sportovní infrastrukturu MU;
- vytvořit centralizovanou organizační strukturu v oblasti sportu;
- zachovat a zlepšit stabilní systém finanční podpory sportu a pohybové aktivity studentů, zaměstnanců, sportovních klubů MU, studentů reprezentace MU;
- zachovat a zlepšit podmínky pro sport a pohybovou aktivitu studentů;
- optimalizovat a restrukturalizovat nabídku sportu a pohybové aktivity pro zaměstnance;
- prohlubovat a rozšiřovat spolupráci se sportovními institucemi.

Z analytické části vyplývá, že problematika nesoběstačnosti vlastní sportovní infrastruktury je podstatná. Masarykova univerzita je dlouhodobě největší brněnskou univerzitou. Vzhledem k povinné tělesné výchově a rostoucímu množství studentů je rozšíření sportovní infrastruktury zásadním cílem. Prioritní je výstavba atletického areálu a multifunkční haly, která umožní rozšířit nabídku sportů a pohybové aktivity pro studenty a zaměstnance a částečně zmírní nedostatek sportovišť. V dlouhodobém horizontu by bylo vhodné vzít v úvahu možnost výstavby dalších sportovních zařízení, například plaveckého bazénu, atletické haly a dalších.

Financování sportu studentů Masarykovy univerzity je stabilně zajištěno přímo z centrálního rozpočtu univerzity: povinná tělesná výchova je hrazena z centralizovaných prostředků MU, studenti-representanti MU pravidelně dostávají finanční odměny za sportovní úspěchy formou stipendií, vybraní vrcholoví sportovci dostávají finanční podporu v rámci projektu UNIS. Přesto je finanční spoluúčast univerzity na podpoře sportu zaměstnanců poměrně nízká. Současná základní forma podpory pohybu zaměstnanců je možnost participace v programu Multisport. Zároveň není dostatečně zajištěna finanční podpora univerzitních týmů a univerzitních soutěží. Je potřeba v co nejkratší době nastavit jednotnou strukturu podpory sportu zaměstnanců, univerzitních týmů a univerzitních soutěží a zajistit dostatečné financování.

Masarykova univerzita nabízí bohatou nabídku předmětů povinné tělesné výchovy. Momentálně obsahuje 86 předmětů-sportů a jejich seznam se neustále rozšiřuje. Studenti mohou absolvovat jak klasické sporty (fotbal, fitness, turistika, kickbox), tak si vyzkoušet sporty netradiční, například ringo, tchoukball, korfbal, interkros a další. Je důležité zachovat stálou nabídku sportů a pohybových aktivit pro studenty, sledovat aktuální trendy a vytvářet podmínky pro další rozvoj. Aktuálně je hlavní překážkou k zachování i rozšíření nabídky předmětů-sportů nedostatek sportovních zařízení. Přestože je ze strany studentů poměrně velká poptávka po sportu, kapacita větší části předmětů-sportů je omezena kvůli přetíženosti sportovišť. Problematika sportu studentů je přímo spojená s problematikou nedostatku sportovních zařízení a zdůrazňuje potřebu rozšíření sportovní infrastruktury Masarykovy univerzity. V důsledku menšího objemu externích pronájmů sportovišť by současně došlo ke snížení ekonomické náročnosti výuky. V neposlední řadě musí Koncepce sportu MU zohlednit absenci prostoru pro sportovní seberealizaci studentů – v rámci univerzity nejsou organizované sportovní soutěže pro studenty.

Současně neexistuje jednotná koncepce podpory sportu a pohybových aktivit zaměstnanců. Základní forma podpory je nabídka sportovních kurzů v rámci Centra celoživotního vzdělávání FSpS, avšak z ekonomických důvodů a přetíženosti infrastruktury nejsou kurzy pro zaměstnance cenově zvýhodněné. Další formou podpory sportu zaměstnanců je sleva pro zaměstnance na pronájem vybraných sportovišť FSpS a možnost využívat zdarma posilovnu FSpS. Nicméně z důvodu nedostatku sportovních zařízení je kapacita pro využití těchto možností omezena. Sportoviště MU jsou zpravidla zcela zatížené výukovými hodinami. Koncepce sportu Masarykovy univerzity by měla brát v úvahu potřebu restrukturalizace a rozšíření nabídky sportu a pohybových aktivit pro zaměstnance. Restrukturalizace by měla proběhnout především s ohledem na skutečné zájmy a potřeby

zaměstnanců. Důležitým je také nastavení funkčního systému propagace sportovní nabídky mezi zaměstnanci MU.

Masarykova univerzita je významným partnerem různých organizací, které se věnují sportu a pohybovým aktivitám. Univerzita aktuálně spolupracuje s Vysokoškolským sportovním centrem VICTORIA a je účastníkem projektu UNIS, který má za cíl podporu univerzitního sportu na vysokých školách. V rámci spolupráce s ostatními institucemi univerzita plní nejen vědecké, ale také sociální funkce – zvýšení povědomí společnosti o důležitosti tělesné aktivity, propagace sportu a aktivního způsobu života, prosazování hodnot fair play atd. Pro dosažení vysokých cílů je klíčové zachovat spolupráci se stálými partnery a navazovat další spolupráci ve sportovní oblasti jak na státní úrovni, tak i na úrovni světové.

Potřeba vytvoření centralizované organizační struktury MU v oblasti sportu vyplývá z analytické části koncepce.

17.3. Návrh specifických cílů rozvoje sportu MU

S využitím podkladů z analytické části tohoto strategického dokumentu, výsledků dotazníkového šetření, SWOT analýzy, znalostí a zkušeností odborníků FSpS byly identifikovány tři prioritní oblasti, na které by se koncepce rozvoje sportu Masarykovy univerzity měla zaměřit především:

- vlastní sportovní infrastruktura;
- sport studentů;
- sport zaměstnanců.

Specifické cíle napomáhající k dosažení strategických cílů byly stanoveny pro každou prioritní oblast. Cíle jsou stanoveny tak, že každý musí být splněn v rámci určitého časového úseku. Následující tabulka znázorňuje vymezení časových hranic.

Tabulka 14: Vymezení časových hranic dosazení specifických cílů

Časový horizont	Hranice	Období
krátkodobý	do 1 roku	do roku 2022
střednědobý	1–5 let	2022–2026
dlouhodobý	5–10 let	2026–2031

Návrhová část koncepce sportu Masarykovy univerzity klade důraz především na cíle, které musí být splněny v krátkodobém časovém horizontu.

17.3.1. Vlastní sportovní infrastruktura

Základním cílem v oblasti vlastní sportovní infrastruktury je výstavba, respektive dokončení sportovního komplexu v areálu UKB. Nově postavená sportoviště by sloužila především pro potřeby sportování univerzitní veřejnosti – studentů a zaměstnanců. Zároveň by nová sportovní zařízení doplňovala chybějící brněnskou sportovní infrastrukturu, po které je ve sportovní veřejnosti města velká poptávka.

Tabulka 15: Specifické cíle rozvoje sportu MU v oblasti dobudování vlastní sportovní infrastruktury

Strategická oblast – vlastní sportovní infrastruktura	
časový horizont	specifické cíle
krátkodobý	<ul style="list-style-type: none">— příprava DÚR Víceúčelového sportovního areálu UKB— získání stavebního povolení pro výstavbu Víceúčelového sportovního areálu UKB— vymezení finančních prostředků pro výstavbu VSA UKB— výběrové řízení na zhotovitelé stavby Víceúčelového sportovního areálu UKB
střednědobý	<ul style="list-style-type: none">— začátek realizace výstavby VSA UKB— konec realizace výstavby a uvedení do provozu VSA UKB— zajištění optimálního využití VSA UKB
dlouhodobý	<ul style="list-style-type: none">— provedení pasportizace sportovní infrastruktury MU— provedení architektonické studie výstavby plaveckého areálu— provedení průzkumu potřeby výstavby loděnice a horské chaty

Z analytické části vyplývá, že nutnost dobudování sportovní infrastruktury je zjevná. V první řadě se jedná o multifunkční halu a venkovní atletický areál. Samotná hala by měla sloužit především pro výuku kolektivních míčových sportů, tréninky a přípravu univerzitní reprezentace sportovních klubů. V časech mimo výuku se počítá s využitím haly sportovní veřejností. Důležitou součástí musí být posilovna a místnosti pro fyzioterapii a kardiio, kterých je aktuálně nedostatek. Při zajištění dostatečné kapacity diváckých míst by se v hale mohly odehrávat zápasy oficiálních soutěží míčových sportů.

Absence vlastního atletického areálu je dlouhodobým problémem Masarykovy univerzity. Výuka atletiky a různé sportovní akce vždy probíhají na pronajatých sportovištích. Výstavba atletického areálu by vrátila atletiku na území MU.

Obě sportovní zařízení jsou součástí projektu výstavby Víceúčelového sportovního areálu UKB. Příprava projektu je v aktivní fázi, v současné době se provádí architektonické studie.

Na následujících stránkách je stručně prezentován projekt Víceúčelový sportovní areál UKB.

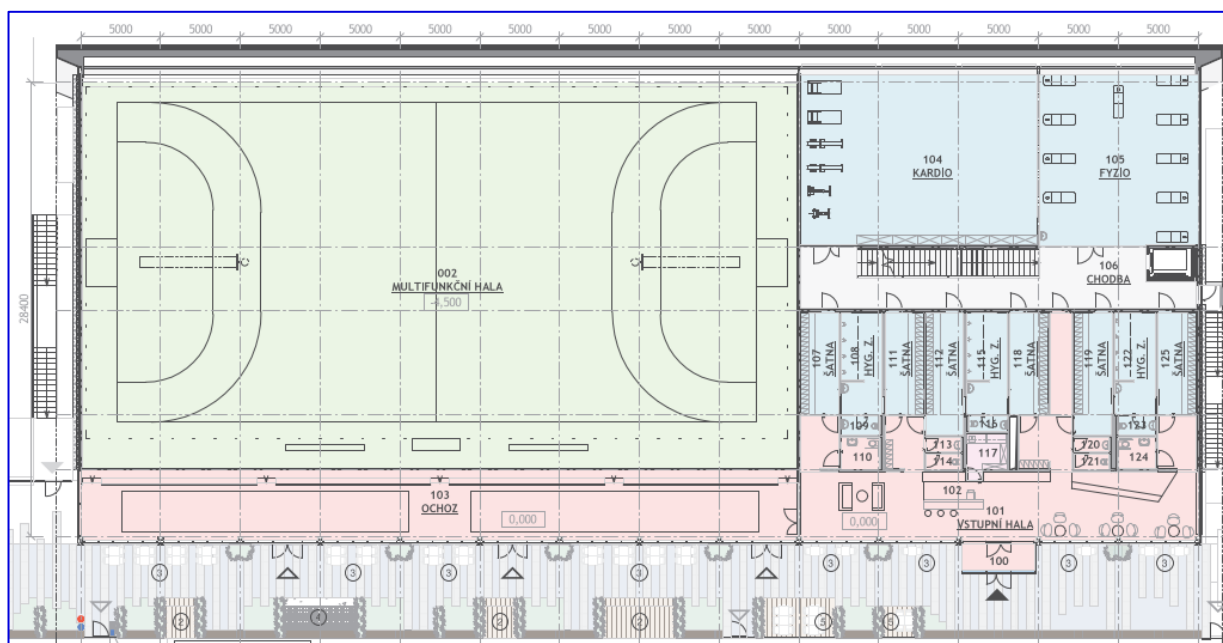
Název projektu:	Víceúčelový sportovní areál UKB
Umístění:	Bohunice Brno, západní okraj Areálu MU
Předpokládané celkové náklady projektu:	209,4 mil Kč bez DPH (7/2021)
Investor:	sdužena investice

Popis projektu (aktuální k 1. 8. 2021):

Víceúčelový sportovní areál UKB je tvořen dvěma objekty – venkovním sportovištěm a multifunkční halou, které by poskytly univerzitě nové prostory pro výuku studentů. Objekt sportovní haly se skládá z nadzemního a podzemního patra částečně zahloubeného do terénu. Realizací projektu se rozšíří chybějící sportovní infrastruktura Masarykovy univerzity.

V nadzemním patře budou umístěny veřejná zóna s občerstvením, zázemí pro sportovce, kardio zóny a posilovna. V horním patře se nachází několik šaten s hygienickým zázemím, které slouží jako filtr do zóny „čisté obuvi“. Na vstupní halu také navazuje hygienické zázemí pro diváky a přístup na ochoz při jižní fasádě v úrovni 1. NP. Ten je určen pro sledování případného utkání v multifunkční hale a je zároveň propojen s venkovním prostorem, který bude pojednán jako urbánní veřejný předprostor, který nabídne jak místo k relaxaci, tak i k setkávání studentů a tím vytváří komunitní prostor.

Obrázek 10: Nadzemní patro Multifunkční haly UKB

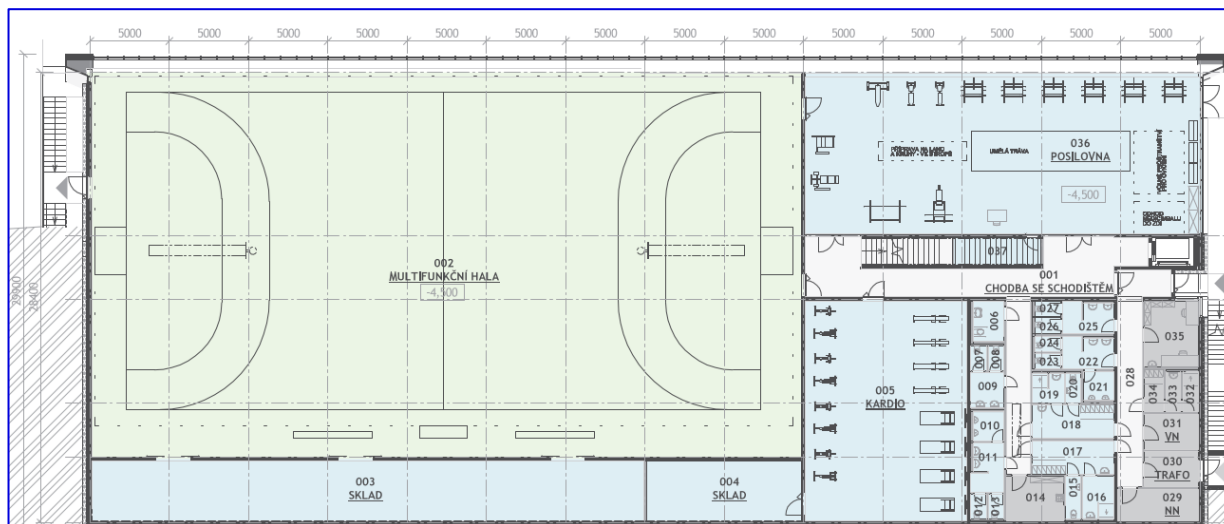

Zdroj: Architektonická studie *Víceúčelový sportovní areál UKB* (2021). Ateliér Velehradský, s. r. o

V podzemním patře je plánovaná multifunkční hala, která bude na výšku dvou podlaží, dále posilovna a technologické zázemí objektu. Samotná hala bude mít plochu 1085 m². Tato hala je dimenzována na požadavky vyhovující pořádání florbalové superligy, ale je využitelná i pro sporty jako je volejbal, basketbal, házená, futsal apod.

Posilovna (255 m²) rozšíří v rámci sportovních zařízení MU celkovou plochu pro posilování skoro o třetinu a napomůže k řešení stálé přetíženosti posiloven. Posilovna je prostorná, má dobře vybavenou kardio zónu, místo pro trénink s vlastní vahou těla a splňuje všechny světové standardy.

Obrázek 11: Podzemní patro Multifunkční haly UKB

Zdroj: Architektonická studie *Víceúčelový sportovní areál UKB* (2021). Ateliér Velehradský, s. r. o

Venkovní prostor před vstupem do multifunkční halou je ozeleněn, vybaven lavičkami, stoly, a slouží jako komunitní prostor, kde se studenti a zaměstnanci mohou potkávat a odpočívat po hodinách výuky.

Obrázek 12: Komunitní prostor před Multifunkční halou UKB

Zdroj: Architektonická studie *Víceúčelový sportovní areál UKB* (2021). Ateliér Velehradský, s. r. o

Druhou částí Víceúčelového sportovního areálu UKB je venkovní sportoviště, které se skládá z následujících prvků:

- ovál pro běh na 200 m o třech drahách,
- rovinka pro běh na 100 m o 6 drahách s místem pro start a doběh,
- obousměrná rozběhová dráha, zakončená po obou stranách pískovým doskočištěm,
- sektor pro hod koulí s dvěma vrhačskými kruhy,
- 2 basketbalové koše,
- hřiště pro malou kopanou o rozměrech 44 x 24 m,
- plocha pro workout.

Celé sportoviště je tvořeno umělým polyuretanovým EPDM povrchem, který je elastický a zajišťuje vhodnou absorpci nárazů. Uprostřed oválu pro běh je hřiště pro malou kopanou o velikosti 44 x 24 m. Hřiště je oploceno za bránami plným panelem do výšky 1,5 m, na který do výšky 6 m navazuje záchytná síť. Do jednoho z oplocení jsou integrovány 2 basketbalové koše. Po celé délce stometrové dráhy pro běh 100 m budou lavice pro sportovce. Celá plocha venkovního hřiště je osvětlována, což umožňuje provoz sportoviště i ve večerních hodinách. Součástí venkovního areálu je také dětské hřiště. Všechny části sportovního komplexu mají bezbariérový přístup a umožňují tělesně postiženým osobám navštěvovat i místa, která by jim za běžných okolností byla obtížně přístupná.

Obrázek 13: Venkovní hřiště UKB

Zdroj: Architektonická studie *Víceúčelový sportovní areál UKB* (2021). Ateliér Velehradský, s. r. o

Výstavba Víceúčelového sportovního areálu UKB by také měla velký význam pro město, které se aktivně zabývá problematikou nevyhovující sportovní infrastruktury. Zároveň je projekt výstavby VSA UKB těsně propojen s městskými projekty – tramvajová trať z Osové k Nemocnici Bohunice, lanovky z Pisárek ke Kampusu a Atletická hala Kampus. Výstavba tramvajové tratě se aktuálně blíží k finální fázi. Nová trať zajistí spojení Kampus – centrum města bez přestupů mezi různými linkami městské dopravy. Tramvaje se na rozdíl od autobusu nebudou zdržovat v kolonách, a tudíž bude doprava do

centra rychlejší. Lanovka zlepšit a zrychlí dostupnost Univerzitního kampusu pro studenty Masarykovy univerzity, kteří jsou ubytovaní v areálu Lipová. Nakonec městská Atletická hala rozšíří sportovní infrastrukturu v Bohunicích a vytvoří z areálu kampusu sportovní centrum celoměstského významu.

Hlavní překážkou vzniku Víceúčelového sportovního areálu UKB jsou finance. Realizace podobných objektů je velmi finančně náročná a není možná bez finanční podpory ze strany ostatních zájmových skupin – města, kraje, NSA, MŠMT. Bohužel většina dotačních programů v oblasti sportu má neinvestiční charakter, proto bude obtížně najít vyhovující dotační výzvu, v jejímž rámci by se dalo požádat o podporu projektu.

Dalším problémem je politika státu v oblasti rozvoje sportovní infrastruktury, která je zaměřena hlavně na výstavbu sportovních zařízení splňujících přesné standardy a parametry. Například jedna z hlavních investičních dotačních výzev v oblasti sportu je program Národní sportovní agentury – Standardizovaná infrastruktura s celkovou alokací 1,2 mld. Kč. Parametry, které musí splňovat sportovní zařízení, jsou nastavené dle světových standardů. Bohužel je těžko představitelné, že Víceúčelový sportovní areál UKB bude splňovat všechny parametry. Nejvíce problémové jsou požadavky na rozměry sportovních hřišť, a to hlavně z důvodu omezené plochy, kam by se VSA UKB mohl umístit.

Tabulka 16: Předpokládaný harmonogram výstavby

ROK	2021	2022	2023	2024
STAV PROJEKTU	DÚR, stavební povolení	VR na zhotovitelé, začátek realizace	stavba	uvedení do provozu

Vzhledem k velkému nedostatku sportovišť by realizace výstavby Víceúčelového sportovního areálu UKB měla začít v co nejkratší době. Předpokládá se, že samotná výstavba bude trvat přibližně dva roky. V roce 2024 by areál mohl být uveden do provozu.

17.3.2. Sport studentů

Klíčovým úkolem Masarykovy univerzity je udržet stálé podmínky pro sportovní a pohybovou aktivitu studentů. Jde v první řadě o zachování povinné tělesné výchovy, stabilního systému financování sportu a podpory talentovaných studentů-sportovců. Problematika sportu studentů MU je však těsně propojená s problematikou chybějících sportovišť. Bez rozšíření sportovní infrastruktury v co nejkratší době bude obtížné zachovat stálou nabídku sportovních předmětů a kurzů. Důležité je pokračovat v rozvoji a rozšiřování sportovní nabídky pro studenty.

Tabulka 17 - Specifické cíle rozvoje sportu MU v oblasti sportu studentů

Strategická oblast – sport studentů	
časový horizont	specifické cíle
krátkodobý	<ul style="list-style-type: none"> — organizace mezifakultních soutěží — organizace univerzitních týmů pro účast v nově připravovaných univerzitních ligách — zajištění dostatečné organizační podpory univerzitních týmů
střednědobý	<ul style="list-style-type: none"> — organizace vlastního vysokoškolského sportovního klubu — založit vlastní vysokoškolský sportovní klub — rozšíření nabídky předmětů-sportů o e-sport — příprava a organizace mezifakultních soutěží v e-sportu — příprava a organizace mezifakultních soutěží pro osoby se speciálními potřebami
dlouhodobý	<ul style="list-style-type: none"> — provedení vyhodnocení stávající nabídky sportu pro studenty — případná restrukturalizace nabídky sportu a pohybové aktivity pro studenty

Důležitou součástí státní politiky v oblasti sportu je podpora organizovaného univerzitního sportu a rozvoj meziškolských soutěží. Nově byl vytvořen projekt celorepublikových univerzitních lig. Univerzitní ligy jsou pilotním projektem České asociace univerzitního sportu, ve spolupráci s Národní sportovní agenturou a vysokými školami. Do projektu je zařazeno 6 kolektivních sportů – basketbal, florbal, fotbal, futsal, lední hokej a volejbal.

Masarykova univerzita je významným centrem univerzitního sportu, proto nemůže nechat projekt univerzitních lig stranou a musí přihlásit své týmy do každé ligy. Úspěchy jednotlivých týmů se pak mohou využít pro propagaci a šíření dobrého jména univerzity. Základem je zajištění dostatečné finanční a organizační podpory týmů MU, respektive nastavení standardní organizační struktury.

Organizační struktura měla být ustanovena s co možná nejmenšími nároky na administrativu a financování. Pro efektivní využití by měla organizace v oblasti sportu spadat pod FSpS, protože fakulta má přímý vztah ke sportu a dlouhodobé zkušenosti v rámci univerzitního sportu, zabezpečuje provoz většiny sportovišť MU, je schopná poskytnout odborníky pro obsazení jednotlivých pozic organizační struktury. Mezi organizačními jednotkami by měly probíhat procesy, které by řešily problematiku finančního a technického zabezpečení týmů, dopravy a sportovišť k pronájmu.

Ve střednědobém horizontu by týmy měly být více samostatné a mít vlastní organizační jednotky, například finanční oddělení, oddělení marketingu, sportovní oddělení, organizačně-provozní oddělení. Nicméně je také podstatné brát v úvahu nejen význam vysokoškolských lig, ale také soutěží mezi fakultami Masarykovy univerzity.

Sportovní soutěže, které se naposled uskutečnily na MU – Běh o pohár děkana FSpS, Večerní turnáje v badecu na FSpS, Večerní turnaj v basketu na FSpS, Turnaj BVŠ ve stolním tenise smíšených dvojic jsou pravidelné a orientované nejen na studenty, ale také na veřejnost. Většina soutěží je spíš v přátelském než soutěžním formátu. Počet účastníků zpravidla také není vysoký.

Je důležité zorganizovat další sportovní akce, které budou zaměřené na větší počet účastníků, hlavně na studenty Masarykovy univerzity, například turnaje/ligy ve formátu soubor fakult. Mezifakultní soutěže jsou podstatné, protože mohou sloužit k:

- propagaci sportu v rámci univerzity – atraktivita sportovních soutěží přitahuje pozornost příznivců;
- socializaci – do mezifakultních soutěží budou zapojeni studenti z různých fakult, kteří se sdružují na základě společného zájmu – sportu, zároveň vzniká velký potenciál k navázání nových vztahů a kontaktů;
- seberealizaci – soutěžení přináší uspokojení ze sociálního kontaktu, překonání překážek a vítězství, popularitu a společenské postavení, přispívá k rozvoji sebejistoty, sebehodnocení a formování charakteru;
- prosazování společenských hodnot – zásady fair play, respekt vůči ostatním účastníkům jsou základy soutěžení;
- prohloubení spolupráce mezi fakultami v rámci přípravy soutěží.

Je také důležité zmínit, že mezifakultní sportovní akce mohou být součástí přípravy k meziškolským soutěžím.

Koncepce mezifakultních soutěží MU by měla vycházet z výsledků dotazníkového šetření, které bylo provedeno v rámci průzkumu. Na základě dotazníku se dají vyvodit následující závěry, které by byly pro vytvoření koncepci důležité:

- většina respondentů sportuje;
- jenom 57 % sportuje pravidelně;
- individuální sporty jsou preferované více než kolektivní;
- nejpopulárnější individuální sporty: fitness, běh, cyklistika, plavání, lyžování sjezdové, badminton, bojové sporty a stolní tenis;
- nejpopulárnější kolektivní sporty: volejbal, fotbal, malé formy fotbalu.

Organizace mezifakultních soutěží MU by se měla zaměřovat na zapojení široké skupiny studentů a zapojení většího podílu studentů do pravidelně organizované sportovní činnosti.

Pro zapojení co nejširší skupiny studentů je potřeba organizovat soutěže v populárních sportech, aby mělo zájem zapojit se co největší množství studentů. Zároveň je ke zvážení specifikace skupiny sportovců zapojených do soutěží: profesionálové nebo spíše amatéři. Je možné, že by bylo dobré omezit účast profesionálních sportovců v mezifakultních soutěžích, aby ostatní účastníci byli co nejvíce konkurenceschopní.

Organizace sportovních lig (např. volejbalové) by napomáhala pravidelnému organizovanému sportování studentů. Masarykova univerzita má 10 fakult. Pokud by každá fakulta měla vlastní tým, skládala by se sezóna z 18 ligových kol, ve kterých by se všech deset týmů utkalo systémem každý s každým dvoukolově. Tím pádem by byli účastníci zapojení do sportu pravidelně – tréninky 1 až 2krát týdně, zápasové kolo skoro každý týden, předsezonní příprava.

Návrh organizace mezifakultních soutěží v kolektivních sportech

Dle dotazníků jsou nejpoblárnějšími kolektivními sporty mezi studenty Masarykovy univerzity volejbal, fotbal a malé formy fotbalu. Bohužel organizace fotbalové ligy je velmi obtížná, protože fotbal je sportem, který vyžaduje poměrně velké množství hráčů na soupisce. Pro některé fakulty, které nejsou tak velké, bude možná problémem zorganizovat tým. Překážkou je také to, že Masarykova univerzita nemá k dispozici vlastní fotbalové hřiště. Pronájem hřiště stojí 1500–2500 Kč/h, což je poměrně velká částka. V neposlední řadě je také důležité, že se fotbal musí hrát venku. Na konci podzimního a na začátku jarního semestru jsou zpravidla nepříznivé povětrnostní podmínky, což by mohlo být důvodem k odložení zápasů a dalším komplikacím.

Organizace volejbalové a basketbalové ligy je méně náročná: sporty se hrají uvnitř haly, MU je schopná poskytnout vlastní sportoviště pro účely fakultních týmů, volejbalové a basketbalové týmy nemusí být tak velké, jak fotbalové.

Ligy by měly mít následující herní formát:

- počet týmů – 10,
- počet utkání – 18, systémem každý s každým dvoukolově,
- první kolo – podzimní semestr (9 utkání), druhé kolo – jarní semestr (9 utkání),
- hrací týdny – 2. až 10. týden semestru, první týden by byl spíše organizační, poslední týden by se nevyužíval, aby studenti měli více času na přípravu ke zkouškám a zápočtům,
- hrací dny – středa/čtvrtek odpoledne, výjimečně pátek dopoledne (většinou studentům školní týden končí ve čtvrtek, kdy odjíždí domů).

Volejbal je populární sport nejen u mužů, ale také u žen, proto by se volejbalová liga mohla rozdělovat na ženskou a mužskou.

Pro účely volejbalové ligy jsou k dispozici následující sportoviště: hala míčových sportů, univerzální tělocvična, velká tělocvična Vinařská, velká a malá tělocvična Pod Hradem, což je dostačující kapacita nejen pro realizaci volejbalových zápasů mužů a žen, ale také na tréninky.

Pro potřeby futsalové ligy je dostupná pouze velká tělocvična Vinařská. Vzhledem k počtu týmů vyplývá znovu na povrch nevyřešený problém chybějící sportovní infrastruktury MU. Sestavení rozpisu futsalových zápasů a tréninků může být velmi náročným úkolem.

Návrh organizace mezifakultních soutěží v individuálních sportech

Mezi nejpoblárnějšími individuálními sporty studentů MU řadíme fitness, běh, cyklistiku, plavání, lyžování sjezdové, badminton, bojové sporty a stolní tenis.

Z daného seznamu by pravděpodobně bylo těžce zorganizovat mezifakultní soutěže v následujících disciplínách:

- fitness – není jednoznačný systém hodnocení, organizace soutěží ve fitness bude náročná na vytvoření pravidel a propozic, stanovení podmínek účasti, závodních kategorií;
- plavání – Masarykova univerzita nemá k dispozici vlastní bazén, což je omezujícím faktorem v rámci přípravy soutěží: zajištění bazénu k pronájmu, předčasná příprava k soutěžím kvůli přetížené kapacitě plaveckých areálů atd.;
- lyžování sjezdové – Masarykova univerzita nemá k dispozici vlastní lyžařský areál, zároveň by organizace byla finančně náročná, protože by velkou část rozpočtu soutěže tvořily cestovní náklady spojené s dopravou do lyžařského areálu.

Důležitou otázkou ke zvážení je organizace soutěží bojových sportů. Vzhledem k povaze některých bojových sportů, je riziko zranění mnohem vyšší než u ostatních sportovních disciplín. Bude potřeba nastavit organizační řád, který bude přesně stanovovat pravidla zápasů. Také v organizaci bojových soutěží je nepřipustný formát OPEN – není možné, aby amatéři soutěžili proti profesionálům. Vymezení formátu soutěží (pro amatéry nebo profesionály) bojových sportů je velkým problémem. Existuje nejistota, že soutěže bojových sportů v rámci univerzity budou přitažlivé pro profesionály. Zároveň je dost pravděpodobné, že počet zájemců o soutěže mezi amatéry bude nízký.

Méně náročná by byla organizace soutěží v běhu, cyklistice, badmintonu a stolním tenisu. Ve většině z nich již proběhly soutěže v minulosti. Soutěže v individuálních sportech by mohly probíhat formou jednotlivých větších turnajů nebo formou sezóny – celkové výsledky by se skládaly z výsledků několika menších turnajů. Druhá varianta by mohla být pro účely koncepce vhodnější, protože by napomáhala pravidelnému sportování studentů. Výsledky sezóny jsou součtem výsledků průběžných turnajů, které mohou mít následující formát:

- turnaj o pohár děkana fakulty – 10 fakult MU = 10 závodů;
- každá fakulta má na starosti uspořádat jeden turnaj;
- turnaje probíhají na území fakulty-pořadatele;
- za umístění v první desítce účastníci získávají body, například tak, jak je to popsáno v tabulce níže;

Tabulka 18: Návrh bodování účastníků turnajů dle umístění místa

Místo	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7	8.	9.	10.
Body	30	23	19	15	12	10	8	6	4	2

- za účast v turnajích každý účastník bez ohledu na výsledek dostává 1 bod;
- soutěž probíhá mezi studenty (individuální body) a fakultami (kolektivní body reprezentantů fakulty).

Formát souboje fakult by napomáhal zapojení většího počtu studentů. Jak již bylo zmíněno výše, za účast v turnajích by každý účastník bez ohledu na výsledek dostával jeden bod. Matematicky by pro fakultu tedy bylo přínosnější, kdyby se závodů zúčastnilo 31 studentů, kteří se nedostali do první desítky (31 bodů celkově), než jeden reprezentant-vítěz (30 bodů). Tím pádem, úspěch fakulty v sezóně závisí nejen na výsledcích jednotlivých reprezentantů, ale také na celkové účasti. To by tedy mohlo sloužit jako faktor podporující větší účast v závodech.

17.3.3. Sport zaměstnanců

Pravidelně prováděná sportovní aktivita je jedním ze základních prvků zdravého životního stylu, který má bezprostřední vliv na duševní a tělesné zdraví. Dospělým jedincům přináší pravidelná pohybová aktivita spoustu benefitů, například nižší riziko úmrtí ze všech příčin, zlepšená kondice, zpomalení nebo snížení přibývání na váze, zlepšení fyzických funkcí. V kontextu práce je důležité, že pohyb značně

přispívá k efektivitě práce. Z analytické části vyplývá, že je potřeba restrukturalizace nabídky sportů a pohybových aktivit pro zaměstnance.

Tabulka 19: Specifické cíle rozvoje sportu MU v oblasti sport zaměstnanců

Strategická oblast – sport zaměstnanců	
časový horizont	specifické cíle
krátkodobý	<ul style="list-style-type: none"> — zlepšit informovanost zaměstnanců o sportovní nabídce MU — podpořit samostatnou pohybovou aktivitu zaměstnanců
střednědobý	<ul style="list-style-type: none"> — restrukturalizovat nabídku sportů a pohybových aktivit pro zaměstnance — založit vlastní vysokoškolský sportovní klub — rozšíření nabídky sportovních a pohybových kurzů — vytvořit podmínky pro zajištění většího množství aktivně sportujících zaměstnanců — příprava a organizace soutěží pro zaměstnance
dlouhodobý	<ul style="list-style-type: none"> — provedení vyhodnocení stávající nabídky sportu pro zaměstnance — založení sportovního klubu pro zaměstnance

Na základě provedeného dotazníku lze jednoznačně konstatovat, že skoro všichni z dotazovaných mají zájem o sport, většina z nich sportuje pravidelně. Důležité také je, že zájem o sport mají různé věkové skupiny, ty největší jsou poměrově stejně velké.

Z provedeného průzkumu sportování zaměstnanců vyplývají následující problémové oblasti, na které by se koncepce sportu měla zaměřit:

- neinformovanost o sportovní nabídce pro zaměstnance MU – hlavní nabídka je zveřejněná pouze na webu Centra univerzitního sportu FSpS. Web zároveň není úplně přehledný, chybí tlačítko „sport pro zaměstnance“, nezkušené uživatelské mohou mít problém informace dohledat;
- nabídka není centralizovaná – je více institucí, které nabízejí různé kurzy, není jasné vymezení, pro koho jsou určeny;
- nabídka je velmi omezená a nevyhovuje poměrně velkému množství zaměstnanců – MU například nenabízí kolektivní sporty;
- kurzy pro veřejnost za „zvýhodněnou cenu“ pro zaměstnance jsou poměrně drahé – kurzy stojí od 2 000 Kč do 3 000 Kč za semestr a cena není úplně konkurenční (např. permanentka 20 vstupů x 60 min v Yoga Brno stojí 2 500 Kč);
- nabídka sportů není rozdělená dle výkonnostních skupin (mladší zaměstnanci by zvládli větší pohybovou intenzitu než starší zaměstnanci);
- nabídka sportu nevyhovuje časově;
- MU nemá k dispozici soběstačnou infrastrukturu, aby mohla odpovídat poptávce zaměstnanců (např. není vlastní bazén/plavecký areál).

Důležité také je, že mezi zaměstnanci univerzity existuje zájem o soutěže v jednotlivých sportovních disciplínách a také o sportovní nabídku pro děti zaměstnanců.

Restrukturalizace sportovní nabídky by se měla zaměřit na odstranění problémů. Jedná se především o zvýšení informovanosti, centralizaci a rozšíření nabídky, zefektivnění využívání vlastních sportovišť a vytvoření finanční základny pro potenciální rozšíření nabídky.

Řešením problému neznalosti o existenci sportovní nabídky pro zaměstnance MU by mohlo být vytvoření jednoduché struktury šíření informací. Struktura šíření informací o sportovní nabídce by měla být součástí organizační struktury Masarykovy univerzity v oblasti sportu.

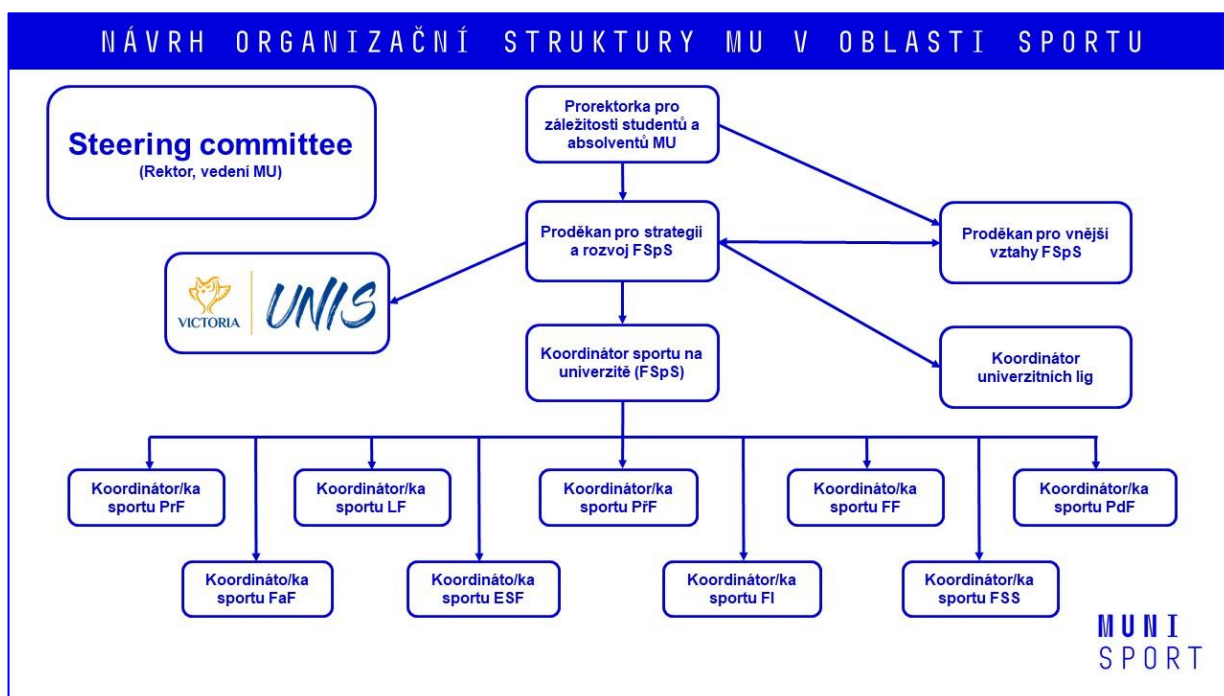
Rozšíření nabídky sportovních kurzů pro zaměstnance aktuálně není možné. Problém je znova v nedostačující kapacitě současných sportovišť Masarykovy univerzity.

Aktuálně jsou základní formou podpory sportování zaměstnanců MultiSport karty, jejichž provoz je zatím testovací. Jedná se především o podporu zaměstnanců, kteří sportují samostatně. Držitelé karty mohou zdarma nebo za zvýhodněnou cenu využívat partnerská sportovní zařízení, kde si mohou zacvičit například fitness, jógu, squash, tenis, badminton, posilování a další sporty. Orientační cena karty pro zaměstnance MU je 550 Kč měsíčně, přičemž lze předpokládat větší zájem zaměstnanců o tento benefit, pokud by univerzita na poskytovanou službu finančně přispívala.

17.3.4. Organizační sktruktura v oblasti sportu MU

Nutnost nastavení standardní organizační struktury Masarykovy univerzity týkající se oblasti sportu vyplývá přímo z analytické části koncepce a týká se všech prioritních oblastí rozvoje sportu MU. Například podpora univerzitních týmů a podpora univerzitních soutěží není aktuálně dostatečně organizačně zařízena. Současně také není nastaven systém šíření informací o sportovní nabídce MU.

Obrázek 14: Návrh organizační struktury MU v oblasti sportu

Zdroj: vlastní zpracování

V následující tabulce je podrobněji představeno, jakým způsobem by organizační struktura mohla fungovat, zároveň je představen návrh možných oblastí zodpovědnosti jednotlivých pozic a způsoby vzájemné interakce všech stupňů řízení sportu na Masarykově univerzitě.

Tabulka 20: Návrh pracovní náplni jednotlivých pozic organizační struktury

Pracovní pozice	Oblast zodpovědnosti	Funkce
Koordinátor sportu na fakultě	Organizace fakultních soutěží	<ul style="list-style-type: none"> — Informuje o fakultních sportovních akcích proděkana/nku pro strategii a rozvoj FSpS prostřednictvím koordinátora/ky sportu FSpS. — Připravuje návrh rozpočtu fakultních sportovních akcí (v případě potřeby krytí části nákladů centralizovanými prostředky MU). — Propaguje fakultní sportovní akce v rámci své fakulty. — Má na starosti organizačně-provozní stránku fakultních sportovních akcí (včetně kontroly dodržování opatření proti šíření Covid-19). — Sbírá podklady/statistická data (počet účastníků atd.) pro závěrečné vyhodnocení akce. — Má na starosti přípravu vizuálního obsahu pro soc. sítě univerzity; např. zajištění fotografií atd.
	Organizace mezifakultních soutěží	<ul style="list-style-type: none"> — Koordinuje fakultní družstva v rámci mezifakultních soutěží. — Má na starosti propagaci mezifakultních soutěží v rámci své fakulty na základě centralizovaného propagačního plánu schváleného vyššími orgány. — Připravuje podklady pro návrh rozpočtu fakultního družstva v rámci mezifakultních soutěží. — Připravuje poklady pro kontrolu plnění rozpočtu: průhledný přehled nákladů podložený doklady (účtenkami). — Pomáhá s organizací jednotlivých kol mezifakultních soutěží na území své fakulty. — Sbírá podklady/statistická data (počet účastníků atd.) pro závěrečné vyhodnocení akce. — Sbírá zpětnou vazbu od účastníků/organizačních týmů pro závěrečné vyhodnocení akce.
	Sport zaměstnanců	<ul style="list-style-type: none"> — Napomáhá šíření centralizované sportovní nabídky pro zaměstnance MU v rámci své fakulty. — Je kontaktní osobou a odpovídá na případné dotazy zaměstnanců ohledně centralizované sportovní nabídky MU. — Sbírá zpětnou vazbu od zaměstnanců pro evaluaci sportovní nabídky MU pro zaměstnance. — Má na starosti fakultní nabídku sportovních a pohybových aktivit pro zaměstnance fakulty (v případě existence samostatné fakultní nabídky sportovních a pohybových aktivit pro zaměstnance fakulty).
	Komunikační	<ul style="list-style-type: none"> — Je hlavní kontaktní osobou v oblasti sportu na fakultě. — Je hlavním komunikačním kanálem mezi studenty/zaměstnanci své fakulty a koordinátorem/kou sportu na univerzitě.
	Technické – provozní	<ul style="list-style-type: none"> — Má na starosti provoz sportovních fakultních zařízení.
	Marketing a PR	<ul style="list-style-type: none"> — Zajišťuje plnění centralizované marketingové strategie v rámci své fakulty.

Koordinátor sportu na univerzitě (FSpS)	Návrhová	<ul style="list-style-type: none"> — Připravuje návrh organizace mezifakultních soutěží. — Navrhuje organizačně-legislativní pravidla mezifakultních soutěží. — Připravuje návrhy rozpočtů (např. optimistický, pesimistický, optimální). — Navrhuje marketingovou strategii mezifakultních soutěží. — Navrhuje případné změny nabídky pro zaměstnance MU.
	Organizační	<ul style="list-style-type: none"> — Má na starosti organizaci mezifakultních soutěží (především organizačně-provozní stránku). — V době pandemie – sleduje vládní nařízení a zajišťuje plnění opatření v kontextu univerzitního sportu. — V případě potřeby může vytvořit vlastní organizační strukturu napomáhající plnění cílů a záměrů MU v oblasti sportu na nižších úrovních. — Má na starosti část „papírové“ práce: příprava smluv o spolupráci na nižší úrovni.
	Kontrolní	<ul style="list-style-type: none"> — Kontroluje plnění organizačně-provozních pravidel v rámci mezifakultních soutěží: reglement, pravidla registrace týmů, požadavky na sportoviště atd. — Kontroluje plnění centralizované marketingové strategie MU v oblasti sportu. — Má na starosti kontrolu plnění rozpočtu v rámci organizace mezifakultních soutěží: racionální využití finančních prostředků.
	Technická	<ul style="list-style-type: none"> — Navázání nepřetržitého kontaktu s Technicko-provozním oddělením FSpS. — Spolupráce s Technicko-provozním oddělením FSpS na sestavení rozvrhu sportovišť na základě požadavků hlavních trenérů týmů. — Zajišťuje zázemí pro tréninky/domácí zápasy fakultních družstev. — Zajišťuje potřebné vybavení pro fakultní družstva: objednává hrací dresy, potřebné tréninkové pomůcky aj.
	Finanční	<ul style="list-style-type: none"> — Zpracovává poklady pro sestavení rozpočtů od jednotlivých koordinátorů/rek sportu na fakultách. — Připravuje podklady pro sestavení rozpočtu: počítá možné náklady na propagaci v rámci soc. sítí, možné náklady na fotografy, graf. designery, stipendia v rámci organizace, náklady na pronájem sportovišť, zajištění vybavení.
	Marketing a PR	<ul style="list-style-type: none"> — Má na starosti obsah univerzitního webu v kontextu univerzitní ligy: příprava pokladů k publikaci článků, příprava textů a grafického obsahu. — Grafické zajištění: příprava propagačních letáků/plakátů, grafický návrh vstupenek na domácí zápasy, vizuální příprava propagačních předmětů (šály, trika...). — Řídí sociální sítě pomocí správců sociálních sítí. — Má na starosti zajištění propagačních materiálů – tisk vstupenek, propagačních předmětů, propagačních letáků/plakátů.
	Evaluační	<ul style="list-style-type: none"> — Na základě podkladů od koordinátorů sportu na fakultách připravuje evaluace jednotlivých fakultních/mezifakultních sportovních akcí.
	Komunikační	<ul style="list-style-type: none"> — Je hlavním komunikačním kanálem mezi koordinátory/kami sportu na fakultách a proděkanem/kou pro strategii a sport.

Koordinátor Univerzitních lig	Univerzitních ligy	<ul style="list-style-type: none"> — Koordinuje univerzitní týmy v rámci univerzitních lig. — Může vytvořit vlastní organizační strukturu v rámci univerzitních lig. — Jmenuje trenéry jednotlivých univerzitních týmů. — V spolupráci s trenéry zajišťuje potřebné pro fungování univerzitních týmů: zázemí pro tréninky, potřebné sportovní vybavení, doprava atd. — Má na starosti marketing a soc. sítě univerzitních týmů. — Připravuje návrh rozpočtu univerzitních týmů.
Koordinátor projektu UNIS	Projekt UNIS	<ul style="list-style-type: none"> — Sleduje aktuální informace týkající se projektu. — Zajišťuje podmínky pro plnění požadavků projektu. — Je zodpovědný za systém rozdělení kvóty pro studenty-sportovce. — Vytváří podmínky pro udržení/navýšení stálé kvóty. — Stará se o studenty-vrcholové sportovce.
Proděkan pro strategii a rozvoj FSpS	Organizační	<ul style="list-style-type: none"> — Navrhuje personální obsazení hlavních pozic organizační struktury MU v oblasti sportu. — Jmenuje koordinátora/ku sportu na univerzitě. — Zajišťuje vše potřebné pro fungování organizační struktury. — Může navrhnout změny v organizační struktuře v případě potřeby. — Zastupuje zájmy podřízených jednotek organizační struktury. — Na úrovni proděkana/ky pro strategii a rozvoj FSpS se řeší partnerství univerzitních soutěží/týmů. — Schvaluje organizačně-legislativní pravidla mezifakultních soutěží.
	Finanční	<ul style="list-style-type: none"> — Schvaluje/navrhne úpravy návrhu rozpočtu univerzitních týmů a strategie na základě vize a představ vyšších autorit. — Připravuje pro schválení finální návrh rozpočtu. — Předkládá finální návrh rozpočtu vyšším autoritám.
	Marketing a PR	<ul style="list-style-type: none"> — Schvaluje/navrhne úpravy návrhu marketingové strategie univerzitních týmů a strategie na základě vize a představ vyšších autorit. — Spolu s proděkanem/kou pro vnější vztahy FSpS připravuje pro schválení finální návrh marketingové strategie. — Předkládá finální návrh marketingové strategie vyšším autoritám. — Spolu s proděkanem/kou pro vnější vztahy FSpS propaguje univerzitní sportovní aktivity na úrovni celé univerzity. — Spolu s proděkanem/kou pro vnější vztahy FSpS navazuje kontakty s potenciálními partnery/sponzory.
	Komunikační	<ul style="list-style-type: none"> — Je hlavním komunikačním kanálem mezi koordinátorem/kou sportu na univerzitě/ koordinátorem/kou univerzitních lig/ koordinátorem/kou projektu UNIS a vyššími autoritami.
Proděkan pro vnější vztahy FSpS	Marketing a PR	<ul style="list-style-type: none"> — Spolu s proděkanem/kou pro strategii a rozvoj FSpS připravuje pro schválení finální návrh marketingové strategie. — Spolu s proděkanem/kou pro strategii a rozvoj FSpS propaguje univerzitní sportovní aktivity na úrovni celé univerzity. — Spolu s proděkanem/kou pro strategii a rozvoj FSpS navazuje kontakty s potenciálními partnery/sponzory.

Steering Committee (Rektor, vedení MU)	Univerzitní sport <ul style="list-style-type: none"> — Zadává obecnou vizi a představu univerzitního sportu MU. — Prostřednictvím prorektora/ky pro záležitosti studentů a absolventů MU řídí celou organizační strukturu. — Prostřednictvím prorektora/ky pro záležitosti studentů a absolventů MU dohlíží nad všemi aktivitami probíhajícími v rámci celé organizační struktury. — Schvaluje marketingovou strategii MU v oblasti sportu. — Schvaluje finální rozpočet MU v oblasti sportu. — Jmenuje koordinátora projektu UNIS. — Jmenuje koordinátora univerzitních lig. — Může změnit organizační strukturu.
---	--

17.4. Návrh indikátorové soustavy

Nezbytnou součástí tvorby strategických dokumentů je nastavení systému monitoringu, pomocí kterého lze průběžně sledovat a monitorovat pokrok plnění cílů a záměrů. Stanovený cíl musí být měřitelný, proto musí existovat indikátorová soustava, která zaručí měřitelnost jeho dosahování.

Pro účely Koncepce rozvoje sportu MU byly stanoveny indikátory, které jsou přímo vázané na stanovené specifické cíle v každé strategické oblasti a slouží k prokázání, zda bylo cíle dosaženo. Důležité také je, že se indikátorová soustava dá používat pro vyhodnocení efektivnosti opatření popsanych v návrhové části. Indikátorová soustava je zaměřená především na střednědobý časový horizont, proto by cílová hodnota veškerých ukazatelů až na výjimky měla být dosažena do roku 2026.

17.4.1. Návrh indikátorů pro oblast vlastní sportovní infrastruktura

Hlavním cílem v dané oblasti je vybudování Víceúčelového sportovního areálu UKB. Vzhledem k současnému počtu studentů Masarykovy univerzity je naléhavá potřeba rozšířit vlastní sportovní infrastrukturu. Z analytické části vyplývá, že v nejbližší budoucnosti je nutno rozšířit i sportovní infrastrukturu MU o víceúčelovou halu a atletický areál.

Tabulka 21: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti vlastní sportovní infrastruktura

Ukazatel	Výchozí stav	Cílová hodnota
Postavení Víceúčelového sportovního areálu UKB, jehož nedílné součástí jsou víceúčelová hala a atletický areál	0	1

Je důležité, aby výstavba VSA UKB probíhala dle předem stanoveného časového harmonogramu bez zpoždění, aby byl areál uveden do provozu co nejdříve. Z analytické části vyplývá, že problém nedostatku sportovní infrastruktury je kriticky naléhavý a měl by se řešit prioritně. Dle předpokládaného harmonogramu výstavby Víceúčelového sportovního areálu by první hodiny tělesné výchovy v nové sportovní hale měly proběhnout již v roce 2024.

Tabulka 22: Předpokládaný harmonogram výstavby Víceúčelového sportovního areálu UKB

Rok	2021	2022	2023	2024
Stav projektu	DŮR, stavební povolení	VR na zhotovitelé, začátek realizace	stavba	uvedení do provozu

Vedlejším cílem je zajištění optimálního využití kapacit nově postavených sportovních zařízení. Ideálním stavem je, že každá součást sportovního areálu bude denně využívána na 100 % – během celé provozní doby od 7:00 do 21:00. Předpokládá se, že se areál bude využívat především pro výuku sportu studentů a ostatní účely univerzity, např. pořádání zápasů mezifakultních soutěží nebo pro účely sportu zaměstnanců.

17.4.2. Návrh indikátorů pro oblast sport studentů

V oblasti sportu studentů se koncepce zaměřuje hlavně na poskytnutí možností sportovní seberealizace studentů – organizaci studentských soutěží. Jedním z návrhů koncepce je zorganizování mezifakultních soutěží, kde by studenti mohli poměřit své síly a ukázat nadprůměrné sportovní výkony. Aktivní sportovní život studentů by napomáhal k propagaci jak univerzity, tak sportu celkem.

Tabulka 23: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti sport studentů 1

Ukazatel	Výchozí stav	Cílová hodnota
Počet sportovních disciplín mezifakultních soutěží MU	0	9

Cílem je organizovat co největší množství soutěží v různých sportovních disciplínách. Předpokládá se, že ze začátku budou zorganizovány soutěže v nejpobulárnějších individuálních sportech, např. běh, cyklistika, badminton a stolní tenis. Postupně se nabídka soutěží bude rozšiřovat o další sporty včetně kolektivních.

Tabulka 24: Odhad průběhu dosazení cílových ukazatelů počtů sportovních disciplín mezifakultních soutěží

Rok	2022	2023	2024	2025
Počet sportovních disciplín mezifakultních soutěží MU	4	6	8	9

Neméně podstatným bude zajistit podmínky pro zapojení co největšího množství studentů. Také by Masarykova univerzita mohla využít středisko Teiresiás pro organizaci soutěží pro osoby se specifickými nároky.

Tabulka 25: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti sport studentů 2

Ukazatel	Výchozí stav	Cílová hodnota
Počet účastníků mezifakultních soutěží MU	0*	600

* Počet účastníků celoročních pravidelných celouniverzitních sportovních soutěží (například se nebere v ohled počet účastníků Běhu o pohár děkana FSpS)

V roce 2025 se plánuje dosáhnout 600 účastníků všech mezifakultních soutěží. Předpokládá se, že k největšímu růstu dojde v okamžiku, když se nabídka soutěží rozšíří o kolektivní sporty. Propagaci soutěží a růstu počtů závodníků budou také napomáhat sociální síť Masarykovy univerzity.

Tabulka 26: Odhad průběhu dosazení cílových ukazatelů počtů účastníků mezifakultních soutěží MU

Rok	2022	2023	2024	2025
Počet účastníků mezifakultních soutěží MU	100	300	500	600
Procento účastníků se speciálními potřebami	1–2 %	7 %	10 %	10 %

17.4.3. Návrh indikátorů pro oblast sport zaměstnanců

Zásadním záměrem v oblasti sportu zaměstnanců je podpora sportu a pohybových aktivit zaměstnanců pomocí zlepšení úrovně informovanosti zaměstnanců o sportovní nabídce v rámci MU a zároveň její propagace.

Tabulka 27: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti sport zaměstnanců 1

Ukazatel	Výchozí stav	Cílová hodnota*
Procento zaměstnanců, kteří využívají sportovní nabídku MU	15,5 %	50 %

* včetně zaměstnanců účastníků programu MultiSport

Procento zaměstnanců, kteří využívají sportovní nabídku MU, lze zjistit pomocí dotazníkového šetření, na jehož základě je možné určit, jak dobře funguje navržená struktura šíření informací o sportovní nabídce. Výsledky dotazníkového šetření mohou zároveň sloužit pro zajištění konkrétních opatření zaměřených na zlepšení sportovní nabídky.

Tabulka 28: Odhad průběhu dosažení cílového ukazatele procenta zaměstnanců, kteří využívají sportovní nabídku MU

Rok	2022	2023	2024	2025
Počet zaměstnanců, kteří využívají sportovní nabídku MU	1 750	2 000	2 250	2 500
Úroveň informovanosti zaměstnanců o nabídce sportu	35 %	40 %	45 %	50 %

Aktuálně je finanční podpora ze strany univerzity minimální, proto musí zaměstnanci hradit svou účast v programu samostatně. Pro lepší dostupnost programu je nutné se finančně spolupodílet na programu MultiSport.

18. Zdroje

Announcing New Location and Dates for The International - Dota 2 Championships. *DOTA 2* [online]. Valve Corporation, 2021, 7.7.2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.dota2.com/newsentry/2968417243145568913?l=english>

Asensei Virtual Championships. *British Rowing* [online]. British Rowing, 2021, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.britishrowing.org/events/events-calendar/british-rowing-virtual-championships/>

BĚLOHLÁVEK, Jan. *100 let českého vysokoškolského sportu*. Praha: Olympia, 2010. ISBN 978-80-7376-248-3.

Competition schedule 2019, Italy. *ARIUS* [online]. 2019 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.universiade2019napoli.it/en/sport-universiade-napoli-2019/>

Češi v práci sedí a nehýbou se. Změnit to má projekt Firma v pohybu. *Edenred* [online]. 24. 05. 2017 [cit. 2020-11-18]. Dostupné z: https://www.edenred.cz/media/documents/edenred-cz_tz_-firma-v-pohybu_24-05-2017.pdf

Data o studentech, poprvé zapsaných a absolventech vysokých škol. *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy* [online]. MŠMT, 2013 – 2021 [cit. 2021-4-15]. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/data-o-studentech-poprve-zapsanych-a-absolventech-vysokych>

Dotační výzvy. *Národní sportovní agentura* [online]. 2021 [cit. 2021-8-1]. Dostupné z: <https://agenturasport.cz/dotace/>

Global Recommendations on Physical Activity for Health [online]. Geneva: World Health Organization, 2010 [cit. 2020-11-21]. ISBN 978-92-4-159-997-9. Dostupné z: https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/44399/9789241599979_eng.pdf?sequence=1&isAllowed=y

HARANTOVÁ, Eliška. Zajedťe si online závody s nejlepšími českými profesionály! *Rouvy* [online]. VirtualTraining, 2021, 12.05.2020 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://blog.rouvy.com/cs/189/Go-online-for-races-with-the-best-Czech-professionals%21>

Is Esports a Sport? *Consumer Technology Association* [online]. 2003 - 2021, 16.12.2019 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.ces.tech/Articles/2019/Is-Esports-a-Sport.aspx>

KAPLAN, Karel. *Nekrvavá revoluce*. 2. Praha: Mladá fronta, 1993. ISBN 80-204-0145-8.
Kvóty vysokých škol pro rok 2020. *Výroční hodnocení UNIS Victoria VSC 2020*. Praha: VICTORIA Vysokoškolské sportovní centrum MŠMT, 2020 [cit. 2021-09-17]. Dostupné z: https://www.vsc.cz/docs/vyrocní_hodnoceni_unis_2020.pdf

LAU, Jack. Why esports and the Olympics still have a complicated relationship. *South China Morning Post* [online]. South China Morning Post Publishers, 2021 [cit. 2021-8-10]. Dostupné z: <https://www.scmp.com/week-asia/health-environment/article/3137946/why-esports-and-olympics-still-have-complicated>

Nabídka kurzů. *Pedagogická fakulta MU* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [cit. 2021-07-21]. Dostupné z: <https://www.ped.muni.cz/czv/nabidka-kurzu>

Olympic sports. *Olympics.com* [online]. 2021 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <https://olympics.com/en/sports/>

Osobní spisy Vojty. *Archiv MU Brno, fond A1, Rektorát MU*. s. 236.

Osobní spisy Vojty. *Archiv MU Brno, fond A1, Rektorát MU*. s. 252–253.

PEKKA, Oja, Bull FIONA, Mikael FOGELHOLM a Brian MARTIN. Physical activity recommendations for health: what should Europe do? *BMC Public Health* [online]. 2010, (10) [cit. 2020-11-21]. ISSN 1471-2458. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.1186/1471-2458-10-10>

Physical Activity Guidelines for Americans 2nd edition. *Health.gov* [online]. U.S. Department of Health and Human Services, 2018 [cit. 2020-11-21]. Dostupné z: https://health.gov/sites/default/files/2019-09/Physical_Activity_Guidelines_2nd_edition.pdf

PIERCY, Katrina, Richard TROIANO a Rachel BALLARD. The Physical Activity Guidelines for Americans. *JAMA* [online]. 2018, 20.11.2018, (19), 2020-2028 [cit. 2020-11-21]. ISSN 1538-3598. Dostupné z: doi:[doi:10.1001/jama.2018.14854](https://doi.org/10.1001/jama.2018.14854)

Ročenka Masarykovy university v Brně XII, Rok 1930-1931. 12. Brno: Masarykova univerzita, 1931.
Sáblíková ovládla i domácí mistrovství ve virtuální cyklistice. *Česká televize* [online]. Česká televize, 1996 – 2021, 25.3.2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/cyklistika/zive-prvni-mistrovstvi-ceska-v-e-cyklistice/605c978ad2b405b9899d711d>

SACCO, Dominic a Ryan MCVEAN. Education and esports: Which colleges and universities are offering courses? *The British Esports Association* [online]. British Esports Association, 2016 – 2021, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://britishesports.org/news/education-and-esports-which-colleges-and-universities-are-offering-courses/>

Seznam sportovišť. *Rezervační systém sportovišť MU* [online]. Brno: Masarykova univerzita, 2021 [cit. 2021-09-12]. Dostupné z: <https://www.fsps.muni.cz/pronajmy>

SMOTLACHA, František. Dějiny vědy v tělesné výchově. Praha, 1935.
Sports. *Chengdu 2021* [online]. 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.2021chengdu.com/en/Sports>.
Winter Universiade [online]. 2021 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://www.winteruniversiade2021.ch/en/universiade/sports>

Sports. *Winter Universiade Krasnojarsk 2019 Russia* [online]. 2019 [cit. 2021-04-10]. Dostupné z: <https://krsk2019.ru/en>

STRACHOVÁ, Milena. Aktuální trendy vysokoškolského sportu v Brně. In Jaroslav Brodčáni. *Pohyb a kvalita života 2015*. Zborník příspěvků z mezinárodní vědecké konference. Nitra: KTVŠ PF UKF, 2015. s. 20-29. ISBN 978-80-558-0847-5.

STRACHOVÁ, Milena. Počátky vysokoškolského sportu v Brně. *STUDIA SPORTIVA* [online]. 2012, **2012**(2), 78-84 [cit. 2021-2-7]. ISSN 1802-7679. Dostupné z: doi:<https://doi.org/10.5817/StS2012-2-9>

STRACHOVÁ, Milena. *Sport a Český svaz tělesné výchovy po roce 1989*. Brno: Masarykova univerzita. Fakulta sportovních studií, 2013. ISBN 978-80-210-6709-7.

ŠVEJDOVÁ, Jana. Historie a vývoj e-sportu. *Fakulta informatiky Masarykovy univerzity* [online]. [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.fi.muni.cz/usr/jkucera/pv109/2003/xsvej dov.htm>

TYRŠ, Miroslav. Náš úkol, směr a cíl. Vzdělávací odbor České obce Sokolské. *Rádce sokolský*. Praha: České obce Sokolské, 1897, s. 23-25.

VOJTA, František. *První rok za námi. Lektorát tělesné výchovy při Masarykově universitě. Lektorát sportu a her při České vysoké škole technické. Vysokoškolský sport, Brno.* Brno: Vysokoškolský sport Brno, 1927.

WOOD, Robert. ESports Olympic Demonstration Events. *Topend Sports Website* [online]. Topend Sports Network, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.topendsports.com/events/demonstration/esports.htm>

Závod: ŠKODA e-MČR 2021 Brno - Velká Bíteš - Brno. *Český sváz cyklistiky* [online]. CRS NETCOM, 2021, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: https://data.ceskysvazcyklistiky.cz/kalendar/zavod?race_id=2470

ZWIFT Events [online]. Zwift, 2021 [cit. 2021-8-9]. Dostupné z: <https://www.zwift.com/eu>

19. Seznam příloh

19.1. Tabulky

Tabulka 1: Přehled investičních programů NSA v roce 2021.....	18
Tabulka 2: Přehled dotačních výzev investičních programů NSA v roce 2021.....	18
Tabulka 3: Přehled sportovních disciplín letní a zimní univerziády v rocích 2019 a 2021.....	20
Tabulka 4: Přehled sportovních disciplín letních a zimních olympijských her.....	21
Tabulka 5: Nabídka pohybových programů pro zaměstnance PdF MU.....	41
Tabulka 6: Vybavenost vlastní sportovní infrastruktury MU v kontextu ČAH.....	54
Tabulka 7: Analýza studentů veřejných vysokých škol v Brně.....	57
Tabulka 8: Analýza absolventů veřejných vysokých škol v Brně.....	57
Tabulka 9: Analýza absolventů veřejných vysokých škol v ČR.....	58
Tabulka 10: Analýza absolventů soukromých VŠ v porovnání s MU.....	60
Tabulka 11: Vlastní sportoviště MU.....	61
Tabulka 12: Počet podpořených studentů v rámci projektu UNIS v roce 2020.....	62
Tabulka 13: SWOT analýza systému podpory sportu MU.....	63
Tabulka 14: Vymezení časových hranic dosazení specifických cílů.....	68
Tabulka 15: Specifické cíle rozvoje sportu MU v oblasti dobudování vlastní sportovní infrastruktury....	68
Tabulka 16: Předpokládaný harmonogram výstavby.....	73
Tabulka 17: Specifické cíle rozvoje sportu MU v oblasti sportu studentů.....	73
Tabulka 18: Návrh bodování účastníků turnajů dle umístění místa.....	76
Tabulka 19: Specifické cíle rozvoje sportu MU v oblasti sport zaměstnanců.....	77
Tabulka 20: Návrh pracovní náplni jednotlivých pozic organizační struktury.....	79
Tabulka 21: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti vlastní sportovní infrastruktura.....	83
Tabulka 22: Předpokládaný harmonogram výstavby Víceúčelového sportovního areálu UKB.....	83
Tabulka 23: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti sport studentů 1.....	83
Tabulka 24: Odhad průběhu dosazení cílových ukazatelů počtů sportovních disciplín mezifakultních soutěží.....	84
Tabulka 25: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti sport studentů 2.....	84
Tabulka 26: Odhad průběhu dosazení cílových ukazatelů počtů účastníků mezifakultních soutěží MU.....	84
Tabulka 27: Ukazatel měření plnění cílů v oblasti sport zaměstnanců 1.....	84
Tabulka 28: Odhad průběhu dosažení cílového ukazatele procenta zaměstnanců, kteří využívají sportovní nabídku MU.....	85

19.2. Grafy

Graf 1: Studenti se specifickými nároky na MU podle typu postižení (absolutní hodnoty).....	27
Graf 2: Studenti se specifickými nároky na MU podle fakult (absolutní hodnoty).....	27
Graf 3: Grafické znázornění absolventů veřejných vysokých škol v Brně.....	58
Graf 4: Grafické znázornění absolventů veřejných vysokých škol v ČR.....	59
Graf 5: Grafické znázornění absolventů soukromých VŠ v Brně a porovnání s MU.....	60

19.3. Obrázky

Obrázek 1: Badmintonový turnaj brněnských vysokých škol 23. 11. 2019 - foto: Zora Svobodová.....	24
Obrázek 2: Výsledky průzkumu Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě.....	36
Obrázek 3: Výsledky průzkumu Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě 2.....	37

Obrázek 4: Výsledky průzkumu Sport a povinná tělesná výchova na Masarykově univerzitě 3	38
Obrázek 5: Výsledky průzkumu Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU 1	40
Obrázek 6: Výsledky průzkumu Sport, pohybové aktivity a sportovní infrastruktura na MU 2	41
Obrázek 7: Financování sportu na MU – studenti	46
Obrázek 8: Financování sportu na MU – ostatní hlavní cílové skupiny	47
Obrázek 9: Porterův model konkurenčních sil.....	56
Obrázek 10: Nadzemní patro Multifunkční haly UKB	70
Obrázek 11: Podzemní patro Multifunkční haly UKB	71
Obrázek 12: Komunitní prostor před Multifunkční halou UKB.....	71
Obrázek 13: Venkovní hřiště UKB.....	72
Obrázek 14: Návrh organizační struktury MU v oblasti sportu	78